

T.C.
NİĞDE ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
GÜZEL SANATLAR ANABİLİM DALI
MÜZİK EĞİTİMİ BİLİM DALI

GÜZEL SANATLAR VE SPOR LİSELERİ
9. SINIF VİYOLA EĞİTİMİNDE
TÜRK MÜZİĞİ ÖĞRETİMİNE YÖNELİK
ÖĞRETMEN GÖRÜŞLERİ

Yüksek Lisans Tezi

Hazırlayan
Rüstem KILINÇ

2013- NİĞDE

T.C.
NİĞDE ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
GÜZEL SANATLAR ANABİLİM DALI
MÜZİK EĞİTİMİ BİLİM DALI

GÜZEL SANATLAR VE SPOR LİSELERİ
9. SINIF VİYOLA EĞİTİMİNDE
TÜRK MÜZİĞİ ÖĞRETİMİNE YÖNELİK
ÖĞRETMEN GÖRÜŞLERİ

Yüksek Lisans Tezi

Hazırlayan
Rüstem KILINÇ

Danışman
Doç. Dr. Damla BULUT

2013- NİĞDE

ONAY SAYFASI

Yrd.Doç.Dr. DAMLA BULUT danışmanlığında RÜSTEM KILINÇ tarafından hazırlanan "**Güzel Sanatlar ve Spor Liseleri 9. Sınıf Viyola Eğitiminde Türk Müziği Öğretimine Yönelik Öğretmen Görüşleri**" adlı bu çalışma jürimiz tarafından Niğde Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, GÜZEL SANATLAR Anabilim Dalı Müzik Eğitimi Programı Bilim Dalı Yüksek Lisans Tezi olarak kabul edilmiştir.

19 / 04 / 2013

JÜRİ :

Danışman : Doç. Dr. Damla BULUT

Üye : Doç. Dr. Ebru TEMİZ

Üye : Doç. Dr. Feyzan GÖHER VURAL

ONAY :

Bu tezin kabulü Enstitü Yönetim Kurulu'nun Tarih ve sayılı kararı ile onaylanmıştır.

Prof. Dr. Selen DOĞAN
Enstitü Müdürü

ÖZET

Araştırmada, Güzel Sanatlar ve Spor Liseleri (GSSL) viyola dersi kapsamında Türk müziği öğretimine yönelik öğretmen görüşlerinin tespit edilmesi ve bu tespitler doğrultusunda GSSL viyola dersi kapsamında daha nitelikli Türk müziği öğretimi gerçekleştirilebilmesi için öneriler sunulması amaçlanmaktadır.

Bu amaç doğrultusunda; GSSL viyola öğretmenlerinin konuya yönelik lisans eğitimlerinin GSSL viyola derslerine kaynaklık etme durumu, GSSL viyola öğretim programının Türk Müziği eğitime yönelik yaklaşımı, GSSL viyola ders kitabındaki etüt ve eserlerin nicel ve nitel yeterlilikleri, GSSL viyola ders kitabı dışında kullanılan yardımcı kaynaklar, öğrencilerinin Türk müziği konularına yönelik hazır bulunuşluk düzeyleri ve istenilen kazanımlara ulaşabilme durumları incelenmiştir.

Araştırma betimsel niteliktedir. İlgili veriler uzman görüşleri doğrultusunda araştırmacı tarafından geliştirilen yarı yapılandırılmış görüşme formu ile toplanmıştır.

Araştırma bulguları doğrultusunda; GSSL viyola öğretmenlerinin mevcut lisans eğitimlerinin GSSL viyola dersi Türk müziği konularına kaynaklık etmediği, viyola öğretim programında yer alan Türk müziği konularının, ders kitabında yer alan etüt ve eserler ile yardımcı kaynakların istenilen kazanımlara ulaştırmada yetersiz olduğu, öğrencilerin, Türk müziği konularını öğrenmeye yönelik hazır bulunuşluk düzeylerinin yetersiz olduğu sonuçlarına ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Güzel Sanatlar ve Spor Liseleri (GSSL), Viyola Eğitimi, Türk Müziği Eğitimi, GSSL öğretmenleri, GSSL ders kitapları

ABSTRACT

The aim of this study is to find out the teachers' impressions towards Turkish Music in the scope of viola lesson at Fine Arts and Sports High Schools and to make suggestions so as to increase the quality of Turkish Music teaching considering the findings.

In the light of this aim, whether viola teachers make use of their knowledge they get during bachelor's degree training or not, the approach of viola syllabus at FASHS towards Turkish Music teaching, qualitative and quantitative proficiency of etudes and works in the viola coursebook, complementary materials used in the viola lessons, the students' readiness level for Turkish Music learning and if the students reach the desired level or not have been studied thoroughly.

This is a descriptive study. All data pertaining to the study have been collected through a semi-structured interview form developed by the researcher in accordance with expert views. In the light of these findings, it is found out that teachers do not make use of their knowledge which they get through their bachelor's degree training program, Turkish music subjects in viola lesson syllabus, etudes and works in the coursebook and complementary materials are insufficient in making the students reach the desired level and the students' readiness level is not enough.

Key Words: Fine Art and Sports High Schools (FASHS), Viola Training, Turkish Music Training, FASHS teachers, FASHS course books.

ÖNSÖZ

Bu çalışmanın gerçekleşmesinde bilgisi, tecrübesi ve sabrı ile bana yön veren değerli danışman hocam Sayın Doç. Dr. Damla BULUT'a, inancı ve güveniyle beni cesaretlendiren, desteğini her zaman yanımda hissettiğim eşim Ayça KILINÇ ve ilham kaynağım sevgili oğlum Haktan KILINÇ'a teşekkürü borç bilirim.

İÇİNDEKİLER

ÖZET.....	i
ABSTRACT.....	ii
ÖNSÖZ.....	iii
İÇİNDEKİLER DİZİNİ.....	iv
SİMGE ve KISALTMALAR.....	v
BÖLÜM I	
1.GİRİŞ.....	1
1.2 PROBLEM CÜMLESİ.....	10
1.3 ALT PROBLEMLER.....	10
1.4 ARAŞTIRMANIN AMACI.....	12
1.5 ÖNEM.....	12
1.6 SAYILTIKLAR.....	13
1.7 SINIRLILIKLAR.....	13
1.8 TANIMLAR.....	14
BÖLÜM II İLGİLİ ARAŞTIRMALAR.....	15
BÖLÜM III	
3. YÖNTEM.....	21
3.1 ARAŞTIRMA MODELİ.....	21
3.2 EVREN VE ÖRNEKLEM.....	21
3.3 VERİLERİN TOPLANMASI.....	23
3.4 VERİLERİN ANALİZİ.....	23
BÖLÜM 4 BULGULAR VE YORUM.....	25
BÖLÜM 5 SONUÇLAR VE ÖNERİLER.....	82
BÖLÜM 6 KAYNAKÇA.....	87
EKLER.....	90

SİMGELER VE KISALTMALAR

a.g.e.	: Adı geçen eser
a.g.m.	: Adı geçen makale
GSSL	: Güzel Sanatlar ve Spor Lisesi / Liseleri
f	: Frekans
MEB	: Milli Eğitim Bakanlığı
M.İ.O.Y	: Müziksel İşitme Okuma Yazma
T.C.	: Türkiye Cumhuriyeti
THM	: Türk Halk Müziği
TSM	: Türk Sanat Müziği
%	: Yüzde

BÖLÜM I

1. GİRİŞ

İnsanoğlu oluşturduğu her toplumda, yaşamına yön vermek ve yaşamını daha da iyileştirmek için çabalarken, bir yandan da toplumları kendine özgü yapan kültür ve sanat olgularını oluşturmuştur. Kültür ve sanat zaman geçtikçe toplumları millet yapmış, bu sayede kültür ve sanat olguları millet olma unsuru haline gelerek, toplumların gelişmesinde vazgeçilmez yerini almıştır. Kültürün oluşumunda toplumun yaşadıkları ve hissettikleri kadar, hissettiklerini oyunlar, türküler ve ezgilerle anlatma biçimleri de önem kazanmıştır.

Toplumlar bu denli önemli kültür unsurunu yaşatmanın, nesilden nesile taşıyabilmenin en etkin ve çağdaş yolunu, eğitimin bir süreç içinde planlanmasında, yöntem ve tekniklerinin doğru tespit edilmesinde ve kültür öğelerinin değiştirilmeden, korunarak öğrencilere aktarılmasında bulmuştur. Dolayısıyla milletler kendilerine özgü kültür özelliklerini taşıyan müzikal anlatımları ile kendi müziksel kültürlerini oluşturmuşlardır.

Bireyin içinde yaşadığı müziksel kültür çeşitli öğelerden oluşur. Bu öğeleri müziksel çevredeki kaynağı, türü, işlevi değişik çeşitli müzikler, bunları oluşturan besteciler ve seslendiren yorumculardır. Toplumsal davranışlar çoğu zaman müzikal davranışlarla uyum içerisindedir. Sevincini, hüznünü, bayramını, düğününü, toplumlar müzikal davranış ile sergilerler. Bu nedenle, müziğin insan yaşamındaki önemi, yaşamının değişik boyutlarındaki çok yönlü işlevlerinden kaynaklanır. Bu işlevler; bireysel, toplumsal, kültürel, ekonomik ve eğitimsel olmak üzere ortak kümede toplanır. Bu işlevlerden müziğin eğitimsel işlevi, müziğin bireysel, toplumsal, kültürel ve ekonomik işlevlerinin, düzenli, sağlıklı, etkili, verimli ve yararlı bir biçimde gerçekleşmesini sağlayıcı müziksel öğrenme-öğretme etkinliklerini ve bunlara ilişkin düzenlemeleri kapsadığı için daha çok önem kazanmaktadır (Uçan, 1997: 13).

Müziğin eğitimsel işlevinin en önemli özelliği ise toplumlara özgü olmasıdır. Türk toplumunda eğitim, Kazancı (1989: 7) ve Tezcan (1988: 55)'a göre Türk milletinin bütün bireylerini, beden, zihin, ahlak, ruh ve duygu bakımından dengeli ve sağlıklı bir kişiliğe ve karaktere, bilimsel ve hür düşünmeye ve geniş bir dünya görüşüne sahip gerek kişilik gerekse toplumsal yönden yaratıcı, yapıcı ve verimli kişiler olarak yetiştirmektir. Bu düşünceden hareketle Türk toplumunda müzik eğitiminin, bireylerin müzikal yaşantılarından ilham alınarak, planlı ve yöntemli bir şekilde hazırlanmasının gerektiği söylenebilir.

Uçan'a göre (1997: 14) müzik eğitimi yoluyla, birey ile çevresi, özellikle müziksel çevresi arasındaki iletişim ve etkileşimin daha sağlıklı, daha düzenli, daha etkili ve daha verimli olması beklenir. Müzik eğitimi programları oluşturulurken ve uygulanırken çocuğun müziksel gelişim özelliklerinin iyi bilinmesi, yeterince göz önünde bulundurulması ve iyi izlenmesi gerekmektedir. Bu programlar içerisinde en kapsamlı ve en üst düzeyde müzik eğitimi türü, eğitim verilen yaş grupları, eğitimin süresi, müzik eğitiminin devamlılığını sağlaması yönleri ile mesleki müzik eğitimidir. Mesleki müzik eğitimi; bireylere müziği erken yaşlarda meslek olarak seçebilme imkânı vermekte ve müzik kültürünün, müzikal ve kültürel değer taşıyan davranışlarını erken yaşlarda öğrencilere aktarımını sağlamaktadır.

Sağır (2002: 22)'e göre mesleki müzik eğitimi, genellikle, örgün eğitim kurumlarında ya da bu kurumlardakine benzer ortamlarda gerçekleştirilir. Bazı (özel) durumlarda, bazı dallarda çok erken yaşlarda başlamakla birlikte, genellikle öğretimin son yıllarındaki yönlendirmelere de bağlı olarak, orta öğretimde belirginleşir ve yüksek öğretimde kesin biçimini alır. Alan bilgisi, genel bilgi ve meslek bilgisini birlikte kapsayacak biçimde programlanır. Programlarda, ortaöğretimden yüksek öğretime doğru gidildikçe alan ve meslek bilgisine daha çok ağırlık verilir.

Ülkemizde mesleki müzik eğitimi ise; orta eğitim seviyesinde, örgün eğitim kurumlarında konu alan çalgı uzmanı eğitimciler tarafından, Güzel Sanatlar ve Spor Liselerinde (GSSL)'de yürütülmektedir.

GSSL 14. 06. 1973 tarihli ve 1739 sayılı Millî Eğitim Temel Kanununun 29 ve 33 üncü maddeleri ile 30/ 4/ 1992 tarihli ve 3797 sayılı Millî Eğitim Bakanlığının Teşkilât ve Görevleri Hakkında Kanunun 2. maddesine dayanılarak açılmıştır. Eğitim öğretime ilk açılan okul Ankara Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi, 1990- 1991 eğitim-öğretim yılında öğretime başlamıştır (ankara-agsl.k12.tr).

GSSL Anadolu Lisesi statüsünde olup güzel sanatlar ve spor eğitimi alanında yatılı, gündüzlü ve karma olarak ilköğretim üzerine 4 yıl eğitim ve öğretim yapılan okullardır. Bu okullar, öncelikle güzel sanatlar ve sporla ilgili yükseköğretim kurumlarının bulunduğu yerlerde açılır.

Okulun amacı, öğrencilerin Türk Millî Eğitiminin genel ve özel amaçları yanı sıra güzel sanatlar ve spor alanlarında;

- a) İlgi, istek ve yetenekleri doğrultusunda güzel sanatlar ve spor eğitimi ile ilgili temel bilgi ve beceriler kazanmalarına yönelik eğitim-öğretim görmelerini ve alanlarında başarılı bireyler olarak yetişmelerini,
- b) Güzel sanatlar ve sporla ilgili yükseköğretim programlarına hazırlanmalarını,
- c) Türk sanat, kültür ve sporuna katkıda bulunan ve başarıyla temsil eden bireyler olarak yetişmelerini,
- ç) İş birliği içinde çalışma ve dayanışma alışkanlığı kazanarak takım ruhu ile hareket etmelerini,
- d) Alanlarıyla ilgili araştırma yaparak yorum ve uygulama yetkinliğine ulaşabilmelerini,

- e) Millî ve milletlerarası sanatsal ve sportif faaliyetleri takip ederek bilgi ve kültürlerini geliştirmelerini,
- f) Spor disiplini ve centilmenliği ile sanatçı duyarlılığını benimseyen bireyler olarak yetiştirmelerini sağlamaktır (mevzuat.meb.gov.tr).

GSSL programının yapısı gereği, mezunlarının yükseköğretimde yerleştikleri programlar açısından GSSL de mesleki müzik eğitimi veren kurumların bir alt basamağı olarak görülmekte olup, meslek lisesi statüsünde değerlendirilebilir. Türkiye genelinde 2012 verilerine göre 55 müzik bölümü bulunan GSSL mevcuttur (ogm.meb.gov.tr). GSSL mesleki müzik eğitimi kapsamında bulunduğu kültür derslerinin yanı sıra, meslek dersleri de programa alınmakta ve haftada 40 saat üzerinden eğitim verilmektedir.

GSSL müzik alan eğitimi; “Kuram Eğitimi”, “Ses Eğitimi” ve “Çalgı Eğitimi” gibi alt boyutlara ayrılmaktadır. GSSL müzik alan dersleri de bir ana çalgı (piyano) ve okulların fiziki şartlarına göre değişikli gösterse de alan çalgı eğitimi kapsamında, yaylı ailesi, yan flüt, bağlama, gitar v.b. çalgıların eğitimi verilebilmektedir.

Derin (2007: 5)’e göre müziğe ilgisi olan bir bireyin kendi müzikal yönlerini tanıyarak yeteneklerini keşfetmesi, açığa çıkarması ve yine müzikal becerilerini geliştirmesi açısından müzik eğitiminin en önemli boyutlarından biri çalgı eğitimidir.

Çalgı eğitimi genel müzik eğitiminin bir boyutu olarak değerlendirildiğinde, öğrencilerin mevcut durumlardaki ve gelecekteki müziksel yaşantılarını biçimlendirmek üzere müziksel davranış kazandırma ve müziksel davranış değişikliği oluşturmada etkili ve vazgeçilmez bir süreçtir. Bu süreçte öğrenciler yerel, ulusal ve evrensel müzikleri tanıma fırsatı bulabilir. Bu müzikleri dinlemeye daha istekli hale gelebilir ve müziksel bilgilerini, becerilerini ve müziksel zevklerini, yeteneklerini ve beğenilerini geliştirebilirler. İzledikleri konser, resital v.b. etkinliklerde çalıcıyı ve yorumcuyu

eleştirebilme ve takdir edebilme gücü kazanarak bu etkinliklerin ardında emek, sabır ve çalışma disiplini gibi etkenleri fark edebilir. Böylelikle müzikle daha yakın ilişki kurabilir, estetik anlayışlarını geliştirebilirler (Özen, 1996: 13).

Dolayısıyla çalgı eğitimi ile öğrenciler var olan müzikal yeteneklerini ve müzikal bilgilerini geliştirecekler, dinledikleri evrensel ve kültürel müziklerde seçici davranacaklardır. Böylece müzik icra yetenekleri ve yorum yetenekleri gelişecek, düzenli ders çalışma alışkanlığı kazanmış müzik disiplinine sahip bireyler olacaklardır.

Müzik eğitimi ve sanat eğitiminin bir parçası olan çalgı eğitimi, GSSL'nin kuruluşundan günümüze kadar en önemli unsur olarak işlenmektedir. GSSL müzik eğitimi kapsamında zorunlu piyano ve öğrencilerinin kendilerinin seçimini yapabilecekleri keman, viyola, viyolonsel, gitar, yanflüt, bağlama çalgılarının eğitimi verilmektedir. Ayrıca GSSL müzik bölümlerinin fiziki şartlarının yeterli olması ve öğretmen bulunması durumunda MEB'in öğretim programını yayınladığı bütün çalgıların eğitimi bu kapsamda verilebilmektedir

GSSL eğitimi verilen bir çalgı olan viyola, solo eserlerde gösterdiği tını, renk farklılığı ve orkestradaki eşlik pozisyonu göz önüne alındığında hem sanat eğitimi, hem de müzik eğitimi açısından önemli bir yere sahiptir. Viyolanın tarih sahnesine çıktığı yıllar Batı Müziği tarihinin başlangıcı ile paralellik gösterir.

Yaylı ailesinin ikinci büyüğü olan viyola, şekli ile kemana benzemektedir, fakat kemandan daha iri yapılı ve tok bir sese sahiptir. Viola isminin Avrupa'da gezgin halk çalgıcılarından geldiği sanılmaktadır. Değişik dillerde isimleri ise; "Fransızca: viole, alto, İtalyanca: viola, İngilizce: viol, almanca: bratsche" şeklindedir. Kullandığı üçüncü çizgi do anahtarı gereği alto ses grubunu temsil eder. Orkestranın orta kısmında yer alan viyola orkestranın doğal bir üyesidir. Klasik dönemde birçok besteci viyolanın kendine has tınısını önemsemiş ve bu çalgı için solo eserler bestelemişlerdir.

Keman

Viyola

Viyolonsel

Kontrbas

Yaylı ailesi gibi viyolada bugünkü şeklini Barok Dönemde almıştır. Do, Sol, Re, La tellerine sahip viyola, tam beşli akort edilen ses sistemine sahiptir. Dizek üzerinde do anahtarını kullanmaktadır. İhtiyaç duyduğunda tiz pasajlarda ise sol anahtarı kullanmaktadır.

Viyola sesi, kemanla karşılaştırıldığında daha dolgun ve sıcak ama kimi zamanda nötr ve hacimsiz bir sestir. Bütün yaylı çalgılarda yapılabilen ve kullanılan tekniklerin tümünü viyolada da uygulamak mümkündür (Şekerkanan, 1997: 27). Viyola keman kadar zengin bir dağarcığa sahip olmasa da, yumuşak ses tınısı birçok besteciye ilham olmuştur. Eserlerde viyolanın ses hacmine uygun sololar bulunmaktadır.

Levent (1997: 41)'e göre viyola, keman kadar zengin ses skalasına sahip olmasa da, başka enstrümanlarda sık rastlanmayan nostaljik ve şiirsel ifadeyi üst pozisyonlarda bulmak mümkündür. Gençay (1993: 10) buna yönelik olarak 1750'den beri çalgı, ses potansiyeli, rengi ve tekniği ile çok gelişmiştir şeklinde görüş belirtmektedir.

Kendine özgü tınısı ve ses rengi ile viyola Türk müziğinde de önemli bir yere sahiptir. Viyola hüznü sesi ile Türk toplumunun yaşanmışlıklarını anlatırken, kendine özgü sesi ile de Türk milletinin kültürel zenginliği anlatır gibidir. Bunun yanında viyola perdesiz bir çalgı ve insan ses aralığına en yakın ses genişliğine sahip bir çalgı olduğu için, Türk müziği ses sitemine ve nağme yapısına uygun bir çalgıdır. Bu sebeple günümüzde viyola çalgısı ile hem Batı Müziği eğitimi hem de Türk Müziği eğitimi GSSL müzik eğitiminde ve Lisans eğitiminde çalgı eğitimi kapsamında verilebilmektedir.

GSSL müzik eğitimi kapsamında viyola eğitimi, kültürlerin yeni nesillere doğru ve özelliklerinin korunarak aktarılması, halk ezgilerimizin müzik eğitiminin temel unsurlarından olan çalgı eğitimi sayesinde seslendirilmesi sağlamaktadır. Viyola eğitiminin, kültürel müzik eğitimi unsuru da bu yönden önem kazanır. Viyola başta ses rengi, kullandığı anahtar, perdesiz oluşu özellikleri ile Türk müziği eğitime uygun bir yapıya sahiptir ve bu yönü ile Türk müziği makamsal eğitimi ve icra tekniklerinin eğitimine imkân vermektedir.

MEB'in GSSL viyola öğretim programında vurgulanan viyola ile Türk müziği nazariyat bilgisi, icra teknikleri, dağarcık geliştirme çalışmaları da viyolanın Türk müziği eğitiminde önemini ortaya koymuştur. Genel anlamda GSSL viyola eğitimi ve diğer alan çalgılarının eğitiminde öğretim programlarında yer verilen Türk müziği eğitimi Türk toplumunun kültürel değerleri ve toplumsal özelliklerinden ilham almaktadır.

Olgun (1994: 124)'a göre başlangıç aşaması için kulağın tanıdığı dizilerle viyola eğitimi yapmak, ilerlemede ve motivasyonda kolaylıklar sağlayacaktır. Bilindik melodilerin özellikle başlangıç aşamasında kullanımı, denetimi de kendiliğinden getirecektir.

Geleneksel müziklerimizden hareketle, Çağdaş Türk Müziği'ne ve oradan da evrensel müziğe geçiş yolu daha kolay olacaktır. Müzik öğretmeni adaylarının, ihtiyaç duydukları anda ellerinin altında bulundurabilecekleri, geleneksel müziklerimize dayalı bir repertuar olacaktır. Uygulanan bu yaklaşım ve deneme süreçlerinde, yeni ürünlerin ortaya çıkması özendirilmiş ve teşvik edilmiş olacaktır. Geleneksel müziklerimize dayalı, yeni çalma yöntem ve teknikleri oluşacaktır.

Eğitim müziğine yönelik bu yaklaşımda, evrensel müziğin kullandığı yedirimli ses dizgesi ile ulusal müziğimizin kendine özgü koma değerlerine sahip ses sistemi bir arada kullanılmalı, evrensel ve çağdaş geleneksel bir müzik oluşturulmalıdır. Ancak evrensel müziğin dizi yapısı ile geleneksel müziğimizin kendine özgülüğünü kullanarak Türk kalarak çağdaş Türk müziğini oluşturabiliriz. Kendi müziklerimizle birlikte evrensel müziğin ortak dizgesine yönelik çalışmalar yapılmadıkça, Türk müziğinin çağdaş Türk müziği boyutu, uluslararası evrensel müzikler arasında bir yer bulamayacaktır. Türk toplumuna ait bu müzik türleri ister geleneksel, isterse çağdaş olsun Türk'e özgü yönünden ödün vermemeli ve bu değerler birbirleri ile karşılaştırılmamalıdır.

Çağdaş Türk müziği kapsamında mesleki müzik eğitiminin önemli bir kolunu oluşturan çalgı eğitiminin verimli yürütülebilmesi için gerekli olan alt boyutlarını değerlendiren Akpınar'a göre (2001: 37);

- İnsanın doğasına (yapısına) uygunluk,
- Çalgının yapısına uygunluk,
- İnsanın doğasına ve çalgının yapısına uygunluk,
- Türk Müziği'ne dayalılık,
- Evrensel müziğimize açık oluşluluk,
- Çağdaş eğitim koşullarına uygunluk,
- Türkiye'nin somut koşullarıyla tutarlılık gibi çalgı eğitimi ilkeleri ön plana çıkmaktadır.

Bu temel ilkelerden; “İnsanın doğasına uygunluk, Türk Müziği’ne dayalılık, Türkiye’nin somut koşullarıyla tutarlılık” gibi Türklere ve Türkiye coğrafyasına önem veren ilkeler, ön plana çıkmaktadır. Mesleki müzik eğitimi ve çalgı eğitiminin her yaş grubunda başarılı olarak verilebilmesi için Türk kültürünün ürünü Türk müziğini iyi bilmek, anlamak ve bestelenmiş eserleri seslendirmek ve bestelenmesinin sağlanması gerekmektedir.

Türkiye’de uygulanmakta olan çalgı eğitimi, bu ilkelerle temellendirilir ve bu anlayışa göre biçimlendirilip yönlendirilirse, çağdaş bir işlerliğe kavuşturulabilecektir (Uçan, Günay, 1980: 24). Dolayısıyla GSSL mesleki müzik eğitimi kapsamında yürütülen viyola çalgı eğitimi, Türk toplumuna ait bu müzik türlerinden Çağdaş Türk Müziğinin eğitimsel yönüne dönük konuları ve evrensel müziğin bir birleşimi olmalıdır. GSSL’de viyola çalgı eğitimi alan öğrencileri hem evrensel müzik ile hem de çağdaş Türk müziği ile tanıştıracak olan viyola öğretmenlerinin rolü ön plana çıkmaktadır. Bu öğretmenlerin görüşleri ise ilgili eğitimin mevcut durumunu tespit etmede oldukça önemli ve gereklidir.

Bu önem ve gereklilik doğrultusunda, araştırmada GSSL viyola öğretimi kapsamında Türk müziği öğretimine yönelik öğretmen görüşleri, viyola öğretmenlerinin lisans eğitimlerinin viyola derslerine yönelik yeterlilik durumu, GSSL viyola öğretim programının Türk müziği eğitime yönelik yaklaşımı, GSSL viyola ders kitabındaki etüt ve eserlerin nicel ve nitel yeterlilikleri, GSSL viyola ders kitabı dışında kullanılan yardımcı kaynaklar, öğrencilerinin Türk müziği konularına yönelik hazır bulunuşluk düzeyleri ve istenilen kazanımlara ulaşabilme başlıklarında incelenmiştir.

1.2. Problem Cümlesi

Bu araştırmanın problem cümlesi; “GSSL Viyola Dersinde Türk Müziği Öğretimine Yönelik Öğretmen Görüşleri Nasıldır?” biçiminde oluşturulmuştur.

1.3. Alt Problemler

1. Viyola öğretmenlerinin görüşleri, lisans eğitimi süresince almış olduğu Türk Müziğine ilişkin derslerin içeriğinin; GSSL viyola dersine temel oluşturma durumuna yönelik olarak;
 - a. Eğitimini gördüğünüz makamlar açısından nasıldır?
 - b. Eğitim amaçlı yazılmış etüt ve eserler çalma durumu açısından nasıldır?
 - c. Kullanılan anahtarlar açısından nasıldır?
 - d. Kullanılan metotlar açısından nasıldır?
2. GSSL 9. sınıf viyola öğretim programında yer alan Türk Müziği konularının içeriği ve viyola öğrencilerinin istenilen kazanımlara ulaşabilmelerine yönelik olarak;
 - a. Programda kullanılan ifade ve başlıklar açısından nasıldır?
 - b. Türk müziği yedirimli ses dizgisine yönelik yaklaşım açısından nasıldır?
 - c. Programda yer verilen makamların niteliği açısından nasıldır?
 - d. Programda yer verilen makam sayısı açısından nasıldır?
 - e. Makamsal konuların işleniş sırası açısından nasıldır?
 - f. Etkinlik örneklerinin işlevselliği açısından nasıldır?
 - g. Kazanımlara öğrencilerinizin ulaşma durumunun yeterliliği açısından durumu nasıldır?

3. GSSL 9. sınıf viyola ders kitabında yer alan Türk Müziğinin öğretimi açısından etüt ve eserlerin nicel ve nitel yeterlikleri viyola öğrencilerinin öğretim programında istenilen kazanımlara ulaşabilmelerine yönelik olarak,
- a. Konunun açıklanmasında yer verilen bilgilerin yeterliliği açısından nasıldır?
 - b. Ders kitabında yer verilen makamsal etüt ve eserlerin işlevselliği açısından nasıldır?
 - c. Ölçme değerlendirme çalışmalarının yeterliliği açısından nasıldır?
 - d. Ders kitabında yer verilen makamların seyir özellikleri açısından nasıldır?
 - e. Ders kitabında yer verilen makamların öğretiminde geleneksel yaklaşımlar açısından nasıldır?
 - f. Ders kitabında yer alan makamsal etütlerin sayısal yeterliliği açısından nasıldır?
 - g. Ders kitabında yer alan makamsal etütlerin işlevselliği açısından nasıldır?
 - h. Ders kitabında yer alan makamsal eserlerin sayısal yeterliliği açısından nasıldır?
 - i. Ders kitabında yer alan makamsal eserlerin işlevselliği açısından durumu nasıldır?
4. GSSL 9. sınıf viyola eğitiminde kullanılan ders kitabı dışındaki yardımcı kaynaklarda bulunan etüt ve eserlerin nicel nitel yeterlikleri, viyola öğrencilerinin istenilen kazanımlara ulaşabilmelerine yönelik olarak;
- a. Kullanılan kaynaklardaki etüt eserlerin işlevselliği açısından nasıldır?
 - b. Kullanılan kaynaklara ulaşım açısından nasıldır?
 - c. Kaynakların teori bilgileri içerme durumu açısından nasıldır?
 - d. Pozisyon ve aktarım sorunu yaşama durumu açısından durumu nasıldır?

5. GSSL 9. sınıfta viyola öğrencilerinin, Türk müziği konularında, aynı sınıfta yürütülen diğer teorik/uygulamalı müzik alan derslerinde edindikleri bilgileri transfer edebilmelerine yönelik hazır bulunuşluk düzeylerine yönelik olarak;
- a. Tampere sistemi hakkındaki bilgileri açısından nasıldır?
 - b. Makam bilgileri açısından nasıldır?
 - c. Usul bilgileri açısından nasıldır?
 - d. Nüans tekniklerini uygulama açısından nasıldır?
 - e. Etüt ve eserleri ezberleme açısından durumları nasıldır?

1.4. Araştırmanın Amacı

Araştırmanın amacı;

GSSL viyola dersi kapsamında Türk müziği öğretime yönelik öğretmen görüşlerinin tespit edilmesidir. Bu görüşlerin tespiti, viyola öğretmenlerinin konuya yönelik lisans eğitimlerinin viyola derslerine kaynaklık etme durumu, viyola öğretim programının Türk Müziği eğitime yönelik yaklaşımı, GSSL viyola ders kitabındaki etüt ve eserlerin nicel ve nitel yeterlilikleri, GSSL viyola ders kitabı dışında kullanılan yardımcı kaynaklar, öğrencilerinin Türk müziği konularına yönelik hazır bulunuşluk düzeyleri ve istenilen kazanımlara ulaşabilme durumları başlıkları altında incelenmiştir. Araştırmanın bir diğer amacı da öğretmenlerinin görüşleri doğrultusunda belirlenen aksaklıkların tespit edilmesi ve bu aksaklıklara çözüm önerileri getirilmesidir.

1.5. Önem

Bu araştırma, GSSL viyola öğretiminde; Türk müziği öğretime yönelik öğretmen görüşlerinin belirlenmesi, viyola eğitiminde Türk müziği öğretime yönelik mevcut durumunun tespit edilmesi ve görülen aksaklıkların giderilmesine yönelik çözüm

önerileri getirmesi bakımından önemlidir. Araştırma ayrıca konu üzerine yapılan ilk çalışma olması bakımından da önem taşımaktadır.

1.6. Sayıtlar

Araştırma;

- 1) GSSL viyola öğretim programının farklı illerde bulunan GSSL’nde benzer şekilde uygulandığı,
- 2) GSSL viyola dersi Türk müziği öğretiminde bütün GSSL’in de aynı öğretim programı ile benzer öğretim yöntemlerine yer verildiği,
- 3) Kullanılan yöntemin, araştırmanın konusuna, amacına ve problemin çözümüne uygun olduğu,
- 4) Araştırmanın konusunun ülke genelinde tüm GSSL viyola dersi kapsamında Türk müziği öğretimindeki uygulamaları ve durumu yansıttığı niteliktedir.
- 5) Öğretmenlerin görüşmelerde verdikleri cevapların, gerçek durumu yansıttığı sayıtlarına dayanmaktadır.

1.7. Sınırlılıklar

Bu araştırma;

- 1) Türkiye’de kadrolu viyola öğretmeni olan 26 GSSL ile,
- 2) GSSL müzik bölümlerinde görev yapan kadrolu 26 viyola öğretmen ile,
- 3) GSSL müzik bölümü Türk ve Batı Müziği Çalgıları (Viyola) Dersleri Öğretim Programı ile,
- 4) GSSL müzik bölümü Türk ve Batı Müziği Çalgıları (viyola) dersi ders kitabı ve viyola öğretmenlerinin kullandıkları ders kitabı dışındaki yardımcı kaynaklar ile,
- 5) GSSL 9.sınıfta yürütülen Türk ve Batı Müziği Çalgıları (viyola) dersindeki Türk müziği konuları ile sınırlıdır.

1.8. Tanımlar

Dizi: Seslerin birbiri arkasına sıra halinde tonalite kurallarına göre dizilmesine gam veya dizi denir (İldan, 2002: 18).

Etüt: Müzik edebiyatında rastlanan bütün güçlükleri, sistemli bir şekilde işleyen ve bunları bir bütün içinde elde edilmesini sağlayan, genellikle bir motif veya figür üzerine yazılmış müzik yapıtlarıdır (Öztürk, 2007:1).

Koma: Türk müziğinde iki nota arası (taninni aralığı) 9 eşit parçaya bölünür, her bir parçaya koma denir. İki nota arasında birbirinden farklı 4 diyez ve bemol bulunur (Yelken, 2005: 35).

Makam: Belli perdelerden ve belli aralıklardan teşekkül eden belli cinsler üzerinde, belli noktalardan veya sahalardan başlamak, belli sahalarda, belli istikametlerde gezinmek, belli perdelerde duralamak ve belli bir perdede karar vermek suretiyle ortaya konan ezgi kalıbına makam denir (Kınık, 2011:4).

Tampere Sistem: Bir oktav ses aralığının 12 eşit ses aralığına bölünmesinden oluşan ses sistemine denir (Akkaş, 1999:111).

Tını: Sesin niteliği. Her çalgının yada sesin kendine özgü tınlaması (MEB, 2012).

Tonalite: Diatonik diziler içinde yükseklik derecelerine göre sıralanmış olan seslerin, o diziler içinde yüklendikleri sistematik ilişki ve işlevlere uygun olarak kullanılmasıyla oluşan ve ilgili dizilerin verdiği müziksel etkiye paralellik gösteren ilişkiler bütününe tonalite denir (Cangal, 2002: 22).

BÖLÜM II

2. İLGİLİ ARAŞTIRMALAR

Bu bölümde konuyla ilgili olarak ülkemizde yapılan araştırmalara yer verilmiştir. Konuya yönelik tez literatürü taranmış, 2001- 2012 yılları arasında yapılan 3 doktora tezi, 6 yüksek lisans tezi ve 3 makaleye ulaşılmıştır.

Zeki NACAĞI tarafından 2002 yılında Yüzüncü Yıl Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsünde hazırlanan “**Türk Halk Müziği Eserlerinin Viyola Eğitiminde Kullanılabilirliği**” isimli yüksek lisans tezinde: Türk Halk Müziğinin hangi süreçten geçtiği, viyolanın geçmişte evrimini nasıl tamamlayıp günümüze ulaştığı, türkülerde derleme tarihinden sonra olabilecek değişikliklerin saptanmaya çalışılmış, araştırmanın sonucunda; Halk müziğimizin evrensel niteliklerdeki bir çalgı ile seslendirilip yorumlanması müziğimizin evrenselleşmesi yolunda katkı sağlayacağı, hazırlanan türkülerin, eğitim kurumlarında veya halk arasındaki dinletilerde ilgi çekebileceği ve viyolaya olan ilginin artabileceği, öğrenciler çalgılarını meslek yaşamları süresince daha verimli kullanabileceği, öğrencilerin eser yorumlama ve müzikalitetlerinin geliştiği dolayısıyla kendilerine olan güvenlerinin artabileceği, öğrencilerin deşifre yeteneğinin gelişip, artabileceği, öğrencilere, Türk müziğinde sıkça kullanılan artık ikili aralığını çalma benimsetilebileceği, güncel yaşamlarında karşılaşılabilecekleri herhangi bir türküyü viyola ile seslendirmelerinin beklenebilirliği sonuçlarına ulaşılmıştır.

Hamit YOKUŞ tarafından 2005 yılında Uludağ Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsünde hazırlanan “**Ülkemizde Türk Halk Müziği Kaynaklı Piyano Eserlerinin Piyano Eğitiminde Uygulanabilirliğinin Değerlendirilmesi**” isimli yüksek lisans tezinde, Ülkemizde Türk Halk Müziği Kaynaklı Piyano

Eserlerinin Piyano Eğitiminde Uygulanabilirliğini sorgulamıştır. Araştırma sonucunda; piyano eğitiminde THM kaynaklı piyano eserlerinin yeterli sayıda olmadığı, bulunan kaynakların teknik zorluklar içerdiği, bu kaynaklara ulaşmada güçlükler yaşandığı, uygulamalarda bu türdeki kaynaklara yeterince yer verilemediği saptanmıştır.

Hasan Hakan OKAY tarafından 2005 yılında Uludağ Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsünde hazırlanan “**Anadolu Güzel Sanatlar Liselerinde Uygulanmakta Olan Viyola Eğitiminin Değerlendirilmesi**” isimli yüksek lisans tezinde, Anadolu Güzel Sanatlar Liseleri’nde uygulanan viyola eğitiminin genel durumu; öğretmen ve öğrenci yapıları, öğretim programları, öğretme ortamları ve donanım açısından ele alınarak değerlendirilmesi amaçlanmıştır. Araştırmada AGSL’de uygulanan viyola eğitiminde birçok sorunla karşılaşıldığı; bu sorunların öğretmen eksikliği, ders saatlerinin yetersizliği, MEB viyola öğretimi programının bazı yetersizlikleri, öğrenme ve öğretme ortamlarının yeterince uygun olmaması, öğretim materyalinde yaşanan kaynak sıkıntısı vb. nedenlerden kaynaklandığı sonuçlarına ulaşılmıştır.

Deniz Yener KEKEÇ tarafından 2006 yılında Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsünde hazırlanan “**Müzik Öğretmenliği Anabilim Dallarında Uygulanan Bireysel Ses Eğitimi Derslerinde Türk Müziğine Dayalı Ezgilerin Kullanımına İlişkin Bir Araştırma**” isimli yüksek lisans tezinde Bireysel Ses Eğitimi Derslerinde, Türk Müziğine Dayalı Etütlerin Kullanım Durumunu sorgulamıştır. Araştırmasında; Bireysel Ses Eğitiminde Türk Müziğine Dayalı Etüt uygulamasında karşılaşılan sorunların, eğitim – öğretim materyali eksikliği, yöresel özellik farklılıkları, ortak bir söyleyiş biçiminin olmayışı olarak belirlemiştir. Türk Müziğinin otantikliği ve üslubunun bozulmamasına özen gösterilerek, Türk Müziğine uygun yeni bir söyleyiş biçiminin geliştirilmesi gerektiğini ve evrensel anlamda geçerli bir eğitim sürecinin, Ulu Önder Atatürk

‘ün de direktifleri doğrultusunda ancak kültürel değerlerin çağdaş düzeye ulaştırılması ile gerçekleŖebileceđi fikri üzerinde durmuştur.

Özlem GÖRGÜLÜ tarafından 2006 yılında Dokuz Eylül Üniversitesi Güzel Sanatlar Enstitüsünde hazırlanan “**20. Yüzyıl Çağdaş Türk Müziği’nde Viyola Repertuarı**” isimli yüksek lisans tezinde, viyola için yazılmış Türk eserlerinin saptanması, dökümünün yapılması, tanıtılması, viyola sanatçılara, eğitimcilere, bestecilere ve öğrencilere yol gösterecek bir kaynak ve nota arşivi oluşturması, dolayısı ile Çağdaş Türk Müziği’ne ve viyola eğitime katkı sağlanması amaçlanmıştır. Araştırmada viyola için bestelenen Türk eseri sayısı 63 olduğu, bunlardan 18’i solo viyola için, 4’ü iki ve daha çok viyola için, 17’si viyola piyano için, 12’si viyola ve diğer çalgılar için, 2’si iki viyola ve diğer çalgılar için, 10’uda viyola ve orkestra için bestelendiği sonuçlarına ulaşılmıştır.

Gökhan ÖZDEMİR tarafından 2007 yılında Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsünde hazırlanan “**Anadolu Güzel Sanatlar Liseleri Müzik Bölümlerinde Uygulanan Viyola Öğretim Programına Dayalı Üçüncü Sınıf Düzeyinde Devinissel Hedeflere Ulasma Durumları**” isimli yüksek lisans tezinde, üniversitelerin müzik eğitimi ana bilim dallarına kaynaklık eden “Anadolu Güzel Sanatlar Liseleri” nde okuyan üçüncü sınıf viyola öğrencilerinin mevcut öğretim programında öngörülen devinissel hedeflere ulasma durumlarını tespit etmek ve karşılasılan sorunlara çözüm önerileri getirmek amaçlanmıştır. Araştırmada genel olarak A.G.S.L. üçüncü sınıf viyola öğrencilerinin mevcut programda öngörülen devinissel hedeflere %73.6 oranında ulasabildiği, Türk müziği eğitime yönelik olarak ise; mevcut A.G.S.L. viyola öğretim programında yer alan devinissel hedeflerden Türk müziği ile ilgili nikriz makamı dizisi çalışmalarında geçerli öğrenme seviyesine ulasamadığı, Atatürk’ün Çağdas Türk müzicine ilişkin görüşleri doğrultusunda öğretmenlerin Türk

müziği dizilerine yeterince önem vermemesinin düşündürücü olduğu sonuçlarına ulaşılmıştır.

Aytekin ALBUZ tarafından 2001 yılında Gazi Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsünde hazırlanan “ **Viyola Öğretiminde Geleneksel Türk Müziği Ses Sistemine İlişkin Dizilerin Kullanımı ve Bu Sistem Kaynaklı Çokseslilik Yaklaşımları**” isimli doktora tezinde, Müzik Öğretmenliği Programlarında yürütülen viyola öğretiminde Türk Müziği ses sistemine ilişkin dizilerin kullanımı ve bu sistem kaynaklı çokseslilik yaklaşımlarını sorgulamıştır. Araştırma sonucunda, viyola öğretimindeki makamsal materyal eksikliği vurgulanmıştır. Tonal – makamsal etütlerin birlikte yer almadığı hiçbir viyola metodunun ihtiyaca yeterince cevap veremeyeceği ve bu durumun, en temel öğretim ilkesi olan yakından – uzağa ilkesi ile çelişeceği sonuçlarına ulaşılmıştır.

Mehmet AKPINAR tarafından 2001 yılında Gazi Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsünde hazırlanan “**Türkiye’deki Üniversitelerin Eğitim Fakülteleri Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümleri Müzik Öğretmenliği Anabilim Dallarındaki Keman Öğretiminde Makamsal Ezgilerin Kullanılma Durumları**” isimli doktora tezinde, keman eğitiminde makamsal ezgilerin kullanılma durumlarını sorgulamıştır. Araştırma sonucunda, makamsal ezgilerin keman eğitimi içersinde yer almasının yararlı olduğu, keman kullanımında gerekliliği vurgulanmıştır.

Ferit BULUT tarafından 2008 yılında Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsünde hazırlanan “**Piyano Eğitiminde Geleneksel Türk Halk Müziği Kaynaklı Eserlerin Seslendirilmesine Yönelik Oluşturulan Bir “Çoklu Analiz Modeli” Ve Bu Modelin Öğrenci Başarısı Üzerine Etkileri**” isimli doktora tezinde, piyano için yazılmış geleneksel Türk Halk Müziği kaynaklı eserlerin, müzikal olarak karakterine en uygun biçimde yorumlanmasına yönelik

bir analiz modeli oluşturmaya ve bu modelin öğrencilerin başarıları üzerine etkilerini belirlemeyi amaçlamıştır. Araştırmada söz konusu eserlerin yorumlamada müzikal boyuttaki becerilerin gelişmesi düzeyi üzerinde anlamlı bir farklılık olduğu, eserleri yorumlamada deney grubu öğrencilerinin oyunun karakterine uygun bir üslup ile ifade edebilme davranışının gelişmesine olumlu yönde katkı sağladığı, eserleri yorumlamada teknik-müzikal boyuttaki becerilerin gelişmesi düzeyi üzerinde anlamlı bir farklılık olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

A.Serkan ECE tarafından 2002 yılında Gazi Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisinde Yayınlanan makalede, **“Çağdaş Türk Bestecilerinin Viyola Eserleri ve Bu Eserlerin Mesleki Müzik Eğitimi Veren Kurumlardaki Viyola Eğitimcileri Tarafından Tanınma, Eğitim Amaçlı Kullanılma ve Kullanılmama Durumları”** sorgulamıştır. Araştırmanın sonucuna göre, eserlerin, gerçekleşmesi beklenen amaçların doğrultusunda viyola eğitimcileri tarafından yeterince çalışılmadığı, öğrencilere çalıştırılmadığı saptanmıştır. Yine eğitimcilerin eserleri dinleme (kaset, CD, TV, canlı yorum vb) oranlarının çok az olduğu yargısına varılmıştır.

Enver TUFAN tarafından 2004 yılında Gazi Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisinde yayınlanan makalede, **“Geleneksel Makamlar Kullanılarak Yazılan Etütlerin Piyano Eğitimi Açısından Önemi”**, geleneksel makam ve makam dizilerinin özellikleri ile piyanoya aktarılma biçimlerini sorgulamış. Araştırmanın sonucunda, tampere bir enstrüman olan piyanonun, geleneksel makamlarımızın otantik yapılarıyla seslendirilmesinin uygun olmayacağı, bu nedenle geleneksel müziğimizin piyano ile seslendirilebilmesi için piyanonun yapısına uygun eserlerin yazılmasının gerekliliği sonucuna ulaşmıştır. Makamlarımızın bu doğrultuda düzenlenerek, kazandırılması hedeflenen davranışların gerçekleştirilmesinde bir araç olarak kullanılmasının; hem piyano eğitiminin gelişmesine hem geleneksel müziklerimizin ve yapılarının öğrenciler

tarafından daha iyi kavranılmasına hem de ulusal müziğimizin tüm dünyada tanınmasına katkı sağlayacağı sonuçlarına ulaşmıştır.

Emin Erdem KAYA- Şeyda ÇİLDEN tarafından 2010 yılında Selçuk Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisinde yayınlanan makalede, **“Türkiye’deki Üniversitelerin Müzik Öğretmeni Yetiştiren Anabilim Dallarındaki Viyolonsel Eğitiminde Türk Müziği Ürünlerinin Kullanım Durumları”** incelemiştir. Araştırma sonucunda, Türkiye’deki Müzik Eğitimi Anabilim Dallarında uygulanan viyolonsel öğretiminde Türk müziği kaynaklı eser, etüt ve alıştırmalara gereken önemin verilmediği saptanmış fakat birçok viyolonsel öğrencisi tarafından bazı eksikliklere dikkat çekilmiş ve gerekli önerilerde bulunularak bu konunun daha fazla önemsenmesi gerektiği görüşü ortaya çıkmıştır.

BÖLÜM III

3. YÖNTEM

Araştırmanın bu bölümünde, araştırma modeli, evren ve örneklem, verilerin toplanması, verilerin çözümü ve yorumlanması konularına yer verilmiştir.

3. 1. Araştırma Modeli

Araştırma tarama modelinde, betimsel nitelikte bir alan araştırmasıdır. Araştırmada GSSL viyola öğretmenlerinin konuya yönelik lisans eğitimlerinin viyola derslerine kaynaklık etme durumu, öğretim programının Türk müziği eğitime yönelik yaklaşımı, GSSL viyola ders kitabındaki etüt ve eserlerin nicel ve nitel yeterlilikleri, GSSL viyola ders kitabı dışında kullanılan yardımcı kaynakların konuya yönelik konu içerik ve yeterlilikleri, öğrencilerinin Türk müziği konularına yönelik hazır bulunuşluk düzeyleri ve istenilen kazanımlara ulaşabilme durumları incelenmiştir.

3. 2. Evren ve Örneklem

Araştırmanın evrenini; Türkiye'deki GSSL Müzik Bölümünde görev yapan kadrolu viyola öğretmenleri oluşturmaktadır. Örneklemi ise Türkiye genelinde 55 ilde müzik eğitimi veren GSSL de kadrolu görev yapan 26 viyola öğretmeni oluşturmaktadır. Bu kurumlarda görev yapan kadrolu viyola öğretmenlerinin tamamına ulaşılmıştır. Dolayısıyla araştırmanın örneklemi evreni temsil etmektedir.

Görüşme formundaki soruların yöneltildiği GSSL Müzik Bölümlerinde görev yapan kadrolu viyola öğretmenlerinden 3'ünün görüş bildirmek istememesi, 1 öğretmenin ise yurt dışında bulunmasından dolayı 22 öğretmenle görüşme gerçekleştirilmiştir. Görüşme

yapılan viyola öğretmenlerinin sayıları ve görev yaptıkları GSSL tablo 3.2.1’de gösterilmiştir.

Tablo 3. 2. 1. GSSL’deki Kadrolu Viyola Öğretmeni Sayıları ve Görüşme Yapılma Durumu

Müzik Bölümü Bulunan GSSL	Kadrolu Viyola Öğretmeni Sayısı	Açıklama
Adana Seyhan GSSL	1	
Adıyaman GSSL	1	Görüş bildirmek istemedi
Ankara GSSL	1	Görüş bildirmek istemedi
Antalya ticaret ve sanayi odası GSSL	1	
Aydın Yüksel Yalova GSSL	1	Görüş bildirmek istemedi
Balıkesir Kadriye Kemal Gürel GSSL	1	
Bolu GSSL	1	
Bursa Zeki Müren GSSL	1	
Denizli Hakkı Dereköylü GSSL	1	
Diyarbakır GSSL	1	
Erzurum GSSL	1	
Gaziantep Tic. Ve San. O. GSSL	1	
İstanbul Pera GSSL	1	Yurt dışında bulunmakta
İstanbul Avni Akyol GSSL	1	
İzmir Işıl Saygın GSSL	1	
İzmir Ümran Baradan GSSL	2	
KARABÜK Safranbolu GSSL	1	
Kırklareli Lüleburgaz tek GSSL	1	
KONYA Selçuklu Konya çimento GSSL	1	
Malatya GSSL	1	
Mersin Nevit Kodallı GSSL	1	
Ordu v GSSL	1	
Tekirdağ Kadriye Nazif Gölge GSSL	1	
Van GSSL	2	

3. 3. Verilerin Toplanması

Araştırmada veriler uzman görüşleri doğrultusunda araştırmacı tarafından geliştirilen yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılarak toplanmıştır.

Görüşme formu aşağıda belirtilen bölümlerden oluşmaktadır.

1. Bölümünde örneklem grubundaki viyola öğretmenlerine yönelik kişisel bilgiler,
2. Bölümünde Türk Müziği eğitime yönelik durum tespit soruları,
3. Bölümde viyola öğretmenlerinin konuya yönelik kişisel görüş ve önerileri.

Görüşme formu hazırlanırken kapsam geçerliliğine yönelik uzman görüşü alınmış, iki Profesör, iki Doçent, iki yardımcı doçent ve bir araştırma görevlisinin incelediği uzman değerlendirme formundan sonra görüşme formuna son hali verilmiştir.

3. 4. Verilerin Analizi

Uzman görüşleri doğrultusunda hazırlanan form ile yapılan görüşmeler, her bir katılımcıya formunda yer alan soruların sorulması ve alınan cevapların ses kayıt cihazı ile kaydedilmesi şeklinde gerçekleştirilmiştir. Her katılımcı ile birer kez yapılan görüşmeler ortalama 30 (otuz) dakika sürmüştür. Görüşmeler tamamlandıktan sonra elde edilen ses kayıtları yazılı ortama aktarılmıştır.

Elde edilen nicel verilerin çözümlenmesinde f (frekans) ve % (yüzde) hesapları, nitel verilerin çözümlenmesinde ise içerik analizi kullanılmıştır. İçerik analizinde veriler kodlanır, temalar bulunur, veriler kodlara ve temalara göre düzenlenir ve tanımlanır. Son olarak da elde edilen bulgular yorumlanır (Yıldırım, Şimşek, 2006: 227-240). Bu çalışmada da araştırmacı tarafından yazıya aktarılan veriler ayrı ayrı incelenerek anlamlı bölümlere ayrılmış ve bölümlere tanımlayıcı isimler yani kodlar bulunmuştur. Böylelikle

anlam bakımından ilişkili olan veriler aynı kod (kavram) altında toplanmıştır. Kodlanan veriler bir araya getirilerek kategorize edilmiş ve temalar saptanmıştır.

BÖLÜM IV

4. BULGULAR VE YORUM

Bu bölümde, ulaşılan araştırma bulguları tablolar şeklinde yorumlanmıştır.

4. 1. Örneklem Grubunun Kişisel Bilgilerine Yönelik Bulgular ve Yorum

Tablo 4. 1. 1. Örneklem Grubundaki Viyola Öğretmenlerinin Mezun Oldukları Üniversitelerin Dağılımı

Seçenekler	f	%
Gazi Üniversitesi	4	18.16
İnönü Üniversitesi	4	18.16
Van 100. Yıl Üniversitesi	3	13.62
Abant İzzet Baysal Üniversitesi	2	9.08
Dokuz Eylül Üniversitesi	2	9.08
Uludağ Üniversitesi	2	9.08
Atatürk Üniversitesi	1	4.54
Marmara Üniversitesi	1	4.54
Niğde Üniversitesi	1	4.54
Pamukkale Üniversitesi	1	4.54
Selçuk Üniversitesi	1	4.54
TOPLAM	22	100

Tablo 4. 1'e göre viyola öğretmenlerinin %18.16'sının Gazi ve İnönü üniversitesi %13.62'sinin Van, %9.08'inin Dokuz Eylül, Uludağ, Abant İzzet Baysal üniversitesi diğer %4.54'lük dilimlerin ise Atatürk, Pamukkale, Marmara, Niğde ve Selçuk üniversitesi mezunu olarak dağılım gösterdiği görülmektedir. Buna göre viyola öğretmenlerinin büyük kısmını Gazi, İnönü ve Van 100. Yıl Üniversitesi mezunlarının oluşturduğu söylenebilir.

Tablo 4. 1. 2. Örneklem Grubundaki Viyola Öğretmenlerinin Lisans Eğitimindeki Mezuniyet Programları

Seçenekler	f	%
Eğitim Fakültesi	22	100
Devlet Konservatuarı	-	-
Eğitim Enstitüsü	-	-
TOPLAM	22	100

Tablo 4. 1. 2'ye göre viyola öğretmenlerinin %100'ünün lisans eğitimindeki mezuniyet programının eğitim fakültesi olduğu görülmektedir.

Tablo 4. 1. 3. Örneklem Grubundaki Viyola Öğretmenlerinin Mezun Oldukları Yüksek Öğretim Programları

Seçenekler	f	%
Lisans	18	81.72
Yüksek Lisans	4	18.16
Doktora	-	-
TOPLAM	22	100

Tablo 4. 1. 3'e göre viyola öğretmenlerinin hiçbirinin doktora eğitimi almadığı, %81.72'sinin lisans mezunu, %18.16'sının Yüksek Lisans mezunu olduğu görülmektedir. Buna göre örneklem grubundaki öğretmenlerin çoğunluğunu lisans mezunu öğretmenlerinin oluşturduğu söylenebilir.

Tablo 4. 1. 4. Örneklem Grubundaki Viyola Öğretmenlerinin Lisans Eğitimleri Sırasında Ana Çalgılarının Viyola Olma Durumu

Seçenekler	f	%
Evet	22	100
Hayır	-	-
TOPLAM	22	100

Tablo 4. 1. 4'e göre viyola öğretmenlerinin hepsinin lisans eğitimlerinde ana çalgılarının viyola olduğu görülmektedir. Buna göre GSSL'de viyola eğitimi veren öğretmenlerin hepsinin alanında uzman oldukları düşünülmektedir.

Tablo 4. 1. 5. Örneklem Grubundaki Viyola Öğretmenlerinin Görev Yaptıkları Bölgeler

Seçenek	f	%
Marmara Bölgesi	5	22.7
Doğu Anadolu Bölgesi	4	18.16
Ege Bölgesi	4	18.16
Akdeniz Bölgesi	3	13.62
Karadeniz Bölgesi	3	13.62
Güneydoğu Anadolu Bölgesi	2	9.08
İç Anadolu Bölgesi	1	4.54
TOPLAM	22	100

Tablo 4. 1. 5'te görüldüğü gibi viyola öğretmenlerinin %4.54'ünün İç Anadolu, %18.16'sının Ege ve Doğu Anadolu, %22,7'sinin Marmara, %13.62'sinin ise Karadeniz ve Akdeniz bölgelerindeki GSSL de eğitim verdikleri görülmektedir. Buna göre viyola öğretmenlerinin çoğunluğunu İç Anadolu Bölgesi dışında görev yapan öğretmenlerden oluştuğu söylenebilir.

Tablo 4. 1. 6. Örneklem Grubundaki Viyola Öğretmenlerinin Görev Yaptıkları Okullarda Kadrolu Olma Durumu

Seçenekler	f	%
Evet	22	100
Hayır	-	-
TOPLAM	22	100

Tablo 4. 1. 6’da viyola öğretmenlerinin hepsinin görevli oldukları okulda kadrolu görev yaptıklarını göstermektedir. Buna göre GSSL viyola öğretmeni profili MEB’in yapmış olduğu Anadolu Liselerine Öğretmen Seçme Sınavlarında başarılı olan viyola öğretmenlerinden oluştuğu söylenebilir.

Tablo 4. 1. 7. Örneklem Grubundaki Viyola Öğretmenlerinin Hizmet Süreleri

Seçenekler	f	%
0-5 YIL	-	-
6-10 YIL	4	18.16
11-15 YIL	12	54.48
16-20 YIL	4	18.16
21 ve ÜSTÜ	2	9.08
TOPLAM	22	100

Tablo 4. 1. 7’ye göre viyola öğretmenlerinin 5 yıldan daha fazla süredir bu görevi yaptıkları, %54.48’inin 11-15 yıl, %18.16’sının 6-10 ve 16-20 yıl, %9.08’inin ise 21 ve üstü yıl görev süresince çalıştıkları görülmektedir. Buna göre viyola öğretmenlerinin çoğunun 11-15 yıl süresince görev yapan, viyola eğitiminde ve öğretiminde tecrübeli öğretmenler oldukları söylenebilir.

Tablo 4. 1. 8. Örneklem Grubundaki Viyola Öğretmenlerinin Cinsiyet Dağılımı

Seçenekler	f	%
Erkek	19	86.26
Bayan	3	13.62
TOPLAM	22	100

Tablo 4. 1. 8'e göre viyola öğretmenlerinin %86.26'sının erkek, %13.62'sinin kadın olduğu görülmektedir. Buna göre erkek viyola öğretmenlerinin çoğunluğu oluşturduğu söylenebilir.

4. 2. Örneklem Grubundaki Viyola Öğretmenlerinin Lisans Eğitimlerine Yönelik Bulgular ve Yorum

Tablo 4. 2. 1. Örneklem Grubundaki Viyola Öğretmenlerinin Lisans Eğitimi Süresince Almış Oldukları Türk Müziğine İlişkin Derslerin İçeriğinin GSSL Viyola Dersine Kaynaklık Etme Durumuna İlişkin Görüşleri

GÖRÜŞLER	f	%
Kaynaklık Etmektedir	1	4.54
Kaynaklık Etmemektedir	21	95.46
TOPLAM	22	100

Tablo 4. 2. 1 incelendiğinde, örneklem grubundaki viyola öğretmenlerinin %95.46'sının lisans eğitimi süresince almış oldukları Türk müziğine ilişkin derslerin içeriğini GSSL viyola dersine kaynaklık etmediğini %4.54'ünün ise lisans eğitimi süresince almış oldukları Türk müziğine ilişkin derslerin içeriğini GSSL viyola dersine kaynaklık ettiğini belirttikleri görülmektedir. Bu durum lisans düzeyinde verilen Türk müziğine ilişkin derslerin içeriğinin GSSL viyola dersine çok büyük bir oranda kaynaklık etmediğini düşündürmektedir.

Tablo 4. 2. 2. Örneklem Grubundaki Viyola Öğretmenlerinin Lisans Eğitimi Süresince Almış Oldukları Türk Müziğine İlişkin Derslerin İçeriğine İlişkin Görüşleri

GÖRÜŞLER	İfade Eden Öğretmenler	f	%
Lisans Eğitimimde viyola derslerinde Türk müziği makamlarının eğitimini yeterince görmedim.	Ö1, Ö2, Ö3, Ö4, Ö5, Ö6, Ö7, Ö8, Ö9, Ö10, Ö12, Ö13, Ö14, Ö15, Ö16, Ö17, Ö18, Ö19	18	81.72
Lisans Eğitimimde viyola eğitimi amaçlı yazılmış yeterli kadar etüt ve eserler çalmadım.	Ö1, Ö2, Ö3, Ö4, Ö5, Ö6, Ö7, Ö8, Ö9, Ö10, Ö13, Ö14, Ö15, Ö16, Ö17, Ö18, Ö21, Ö22	18	81.72
Lisans eğitimimde viyolada kullanılan anahtarlar (do) ile yeterli eser- etüt çalmadım.	Ö1, Ö2, Ö3, Ö4, Ö5, Ö6, Ö7, Ö8, Ö9, Ö13, Ö14, Ö15, Ö16, Ö17, Ö18, Ö19, Ö20, Ö21, Ö22	19	86.26
Lisans eğitimimde viyola eğitimi kapsamında Türk müziği makamlarının eğitime yönelik metotlar kullanmadım.	Ö1, Ö2, Ö3, Ö4, Ö5, Ö6, Ö7, Ö8, Ö9, Ö10, Ö12, Ö13, Ö14, Ö15, Ö17, Ö18, Ö19, Ö20, Ö21, Ö22	20	90.8

Tablo 4. 2. 2 incelendiğinde, örneklem grubundaki viyola öğretmenlerinin %81.72'sinin Lisans eğitimlerinde Türk müziğine ilişkin derslerde viyola eğitime yönelik, makam eğitimini yeterince almadıklarını, %81.72'sinin eğitim amaçlı etüt ve eser çalmadıklarını, %86.26'sının Türk müziği konularında do anahtarı kullanmadıklarını ve %90,8'inin Türk müziğine yönelik metot kullanmadıklarını belirttikleri görülmektedir. Bu durum örneklem grubundaki viyola öğretmenlerinin lisans eğitimi süresince almış oldukları Türk müziğine ilişkin derslerin içeriğinin; GSSL viyola dersine kaynaklık etme durumuna yönelik alt boyutlarda eksiklikler olduğunu düşündürmektedir.

Tablo 4. 2. 3. Örneklem Grubundaki Viyola Öğretmenlerinin Lisans Eğitimi Süresince Almış Oldukları Türk Müziğine İlişkin Derslerin Eğitimi Görülen Makamlar Açısından İçeriğine İlişkin Görüşleri

GÖRÜŞLER	İfade Eden Öğretmenler	f	%
Makam Eğitimi Gördüm	Ö11, Ö20, Ö21, Ö22	4	18.16
Makam Eğitimi Görmedim	Ö1, Ö2, Ö3, Ö4, Ö5, Ö6, Ö7, Ö8, Ö9, Ö10, Ö12, Ö13, Ö14, Ö15, Ö16, Ö17, Ö18, Ö19	18	81.72

Tablo 4. 2. 3 incelendiğinde, örneklem grubundaki viyola öğretmenlerinin %18.16'sının makam eğitimi gördüğü, %81.72'sinin ise makam eğitimi görmediğini belirttikleri görülmektedir. Bu öğretmenlere ilişkin özgün ifadelerden bazıları şöyledir:

Ö7: “Eğitim fakültelerinde yeterli Türk müziği eğitimi programı uygulanmamaktadır.”

Ö1: “Viyola ile ilgili makam eğitimi görmedim. 1990 yılı mezunuyum çünkü ben.”

Ö19: “3-4 makam gördük. Önceden belirlenmiş, ezberlenmiş. Temel olarak gördük ne yazık ki derine inmeden”

Ö16: “Evet. Türk Müziği Çok Seslendirme dersinde gördük ama çok yüzeysel gördük”

Tablo 4. 2. 3'de örneklem grubundaki viyola öğretmenlerinin çok büyük bir kısmının lisans eğitimi kapsamında almış oldukları Türk müziğine ilişkin derslerde makam eğitimi almadığını ifade etmesi dikkat çekicidir. Bu durumun GSSL viyola dersine olumsuz olarak yansıtacağı söylenebilir.

Tablo 4. 2. 4. Örneklem Grubundaki Viyola Öğretmenlerinin Lisans Eğitimi Süresince Almış Oldukları Türk Müziğine İlişkin Derslerin Eğitim Amaçlı Yazılmış Etüt ve Eserler Çalmaya Yönelik İçeriğine İlişkin Görüşleri

GÖRÜŞLER	İfade Eden Öğretmenler	f	%
Çaldım	Ö11, Ö12, Ö20	3	13.62
Çalmadım	Ö1, Ö2, Ö3, Ö4, Ö5, Ö6, Ö7, Ö8, Ö9, Ö10, Ö13, Ö14, Ö15, Ö16, Ö17, Ö18, Ö19, Ö21, Ö22	12	54.48

Tablo 4. 2. 4 incelendiğinde örneklem grubundaki viyola öğretmenlerinin %13.62'sinin eğitim amaçlı etüt çaldığını, %54.48'inin ise eğitim amaçlı etüt eser çalmadığını belirttikleri görülmektedir. Bu ifadelerden bazıları şöyledir.

Ö5: “Viyola eğitimi kapsamında Türk müziği eğitimi görmediğimiz için bu kapsamda da değerlendirmem olmadı.”

Ö6: “Öğrenciliğim yıllarında viyola eğitimi kapsamında Türk Müziği ile ilgili eser ya da etüt hiç çalmadım. Yalnızca orkestra dersimizde hocalarımızın düzenlediği birkaç makamda Türk Müziği eseri seslendirdik.”

Ö21:” Etüt ve eser çalmadık. Eser çaldık ama okulla eğitimle ilgili çalmadık”

Tablo 4. 2. 4'de örneklem grubundaki viyola öğretmenlerinin çoğunluğunun lisans eğitimlerinde GSSL viyola eğitimine yönelik olarak eğitim amaçlı yazılmış etüt ve eserler çalmadıklarını ifade etmeleri dikkat çekicidir. Bu durumun GSSL viyola dersine olumsuz olarak yansıtacağı söylenebilir.

Tablo 4. 2. 5. Örneklem Grubundaki Viyola Öğretmenlerinin Lisans Eğitimi Süresince Almış Oldukları Türk Müziğine İlişkin Derslerin Eğitimde Kullanılan Anahtarlar Açısından İçeriğine İlişkin Görüşleri

GÖRÜŞLER	İfade Eden Öğretmenler	f	%
Çaldım	Ö10, Ö11, Ö12	3	13.62
Çalmadım	Ö1, Ö2, Ö3, Ö4, Ö5, Ö6, Ö7, Ö8, Ö9, Ö13, Ö14, Ö15, Ö16, Ö17, Ö18, Ö19, Ö20, Ö21, Ö22	18	81.72

Tablo 4. 2. 5 incelendiğinde örneklem grubundaki viyola öğretmenlerinin %13.62'sinin do anahtarı çaldığı, %81.72'sinin ise do anahtarını çalmadıklarını belirttikleri görülmektedir. Bu durumu ifade eden görüşlerden bazıları şöyledir:

Ö3:” lisans eğitimimde viyola anahtarı olan do anahtarında (Do)Türk müziği olarak çalmadım, hayır. Sol anahtarı çaldık.”

Ö4:”Sadece solfej derslerindeki 3.- 4. Çizgi do anahtarı fa anahtarı ve sol anahtarı bide tartım anahtarı gördük”

Ö19: “Türk müziği dersinde hep sol anahtarı okuduk. Sadece ezberlenmiş şekilde birkaç eser geçtik. Bunun haricinde do anahtarı kullanmadık”

Tablo 4. 2. 5’de örneklem grubundaki viyola öğretmenlerinin çoğunun lisans eğitimde Türk müziği konularında do anahtarı çalmadıklarını ifade etmeleri, bu durumun GSSL viyola dersine olumsuz olarak yansıtacağını düşündürmektedir.

Tablo 4. 2. 6. Örneklem Grubundaki Viyola Öğretmenlerinin Lisans Eğitimi Süresince Almış Oldukları Türk Müziğine İlişkin Derslerin Eğitimde Kullanılan Metotlar Açısından İçeriğine İlişkin Görüşleri

GÖRÜŞLER	İfade Eden Öğretmenler	f	%
Metot kullandım	Ö11	1	4.54
Metot kullanmadım	Ö1, Ö2, Ö3, Ö4, Ö5, Ö6, Ö7, Ö8, Ö9, Ö10, Ö12, Ö13, Ö14, Ö15, Ö16, Ö17, Ö18, Ö19, Ö20, Ö21, Ö22	21	95.34

Tablo 4. 2. 6 incelendiğinde örneklem grubundaki viyola öğretmenlerinin %4.54'ünün metot kullandığını, %95.34'ünün ise metot kullanmadığını belirttikleri görülmektedir. Bu durumu ifade eden görüşlerden bazıları şöyledir:

Ö7:” Viyola için yazılmış Metot kullanmadık ancak keman eğitiminde bulunan metotsal ve yol gösterici kaynaklar viyola içinde kullanılabilir.”

Ö5:” Hayır, viyola çalgıyla Türk müziğine ilişkin herhangi bir metot kullanmadım.”

Tablo 4. 2. 6’da örneklem grubundaki viyola öğretmenlerinin büyük çoğunluğunun lisans eğitiminde Türk müziği eğitime yönelik metotlar kullanmadığını ifade etmeleri, bu durumun GSSL viyola dersine olumsuz olarak yansıtacağını düşündürmektedir.

4. 3. Örneklem Grubundaki Viyola Öğretmenlerinin 9. Sınıf Viyola Öğretim Programına İlişkin Görüşlerine Yönelik Bulgular ve Yorum

Tablo 4. 3. 1. Örneklem Grubundaki Viyola Öğretmenlerinin 9. Sınıf Viyola Öğretim Programında Yer Alan Türk Müziği Konularının İçeriğine ve Öğrencilerin İstenilen Kazanımlara Ulaşabilmelerine İlişkin Görüşleri

GÖRÜŞLER	İfade Eden Öğretmenler	f	%
Kazanımlara ulaşıyor	Ö1, Ö2, Ö6, Ö12, Ö13, Ö15, Ö21, Ö22	8	36.32
Kazanımlara ulaşılamıyor	Ö3, Ö4, Ö5, Ö7, Ö8, Ö9, Ö10, Ö11, Ö14, Ö16, Ö17, Ö18, Ö19, Ö20	14	63.56

Tablo 4. 3. 1 incelendiğinde örneklem grubundaki viyola öğretmenlerinin %36.32'sinin öğrencilerinin istenilen kazanımlara ulaştığını, %63.56'sının ise öğrencilerinin istenilen kazanıma ulaşamadığını belirttikleri görülmektedir. Bu durumu ifade eden görüşlerden bazıları şöyledir;

Ö4: " 9 sınıfta çalgıya yeni başlayan öğrenci için teknik bir konu zaten batı ve doğu müziğindeki bu ayrımı herkes bildiği gibi bizim öğrencinin alt yapısını sağlamlaştırmamız gerekiyor. Sol majör ve rast bana göre farklıdır. Bir birine yedirerek öğretilemez rast dendiğinde sol majör çaldırıldığında benim için Türk müziği anlamına gelmiyor. Bu durumu Türk müziğine saygısızlık olarak görüyorum. Oysa viyolada çocuğun önce 1. Pozisyonda teknik kazanımı elde etmesi çok daha önemli. "

Ö10: " 9. sınıf olarak düşündüğümde, 9. Sınıf biliyorsunuz daha viyola eğitiminin temel olarak verildiği bir basamak ve Türk Müziği Eğitimi olarak düşündüğümde çok ağır geliyor. Ben ancak 10.sınıfta türk müziği parçalarına geçmeye başlıyorum. 9. Sınıf olarak düşünüldüğünde çocuklara çok ağır geliyor. Ancak

daha sesleri oturtmaya çalışırken birden programda karşıma Türk müziği üstelik Rast makamı olarak karşıma çıkıyor. Açıkçası ben 10. Sınıftan itibaren geçiyorum. Ağır geliyor çünkü öğrenciye”

Ö16:” 9. sınıfta makamsal olarak eğitmeyi doğru bulmuyorum. Önce temiz ses basmaya yönelik çalışmalar yaptığımız için takdir edersiniz ki bu makamlarda da 4-8 koma olduğu için bunlara alıştığında diğerlerini çaldırmakta sıkıntı yaşıyoruz. 11. Sınıftan sonraya bıraktım ben makamsal eğitimi”

Ö19:” 9.sınıfta öğrenciler ilköğretimden çok hazırlıksız donanımsız geliyor. En başından müzik derslerinin donanımlı olarak ele alınması gerekiyor. Orta kademelerdeki öğretmenlerimizin daha donanımlı anlatmalarını hassas olmalarını bekliyoruz. 8 yıllık bir eğitim sonrasında bize hiçbir şekilde donanımlı gelmiyorlar. Sorun burada başlıyor bence. Tampere sistemde 9. Sınıfta öğrencilere tanıtmakla uğraşıyoruz. 9. Sınıf Türk müziğine ağırlık verdiğimiz söylenemez. Öğrenciye müziği tanıtmakla geçiyor zaten bu sene”

Tablo 4. 3. 1’de örneklem grubundaki viyola öğretmenlerinin çoğunluğunun 9. Sınıf viyola öğretim programında yer alan türk müziği konularının içeriğinin ve viyola öğretimine katkılarının, öğrencilerini istenilen kazanımlara ulaştıramadığını ifade etmeleri, öğretme sürecinin ilk ve önemli bir basamağı olan ders programının Türk müziği eğitime yönelik yaklaşım ve uygulamalarının öğrenci düzeyi yönünden sorunlar oluşturduğunu düşündürmektedir.

Tablo 4. 3. 2. Örneklem Grubundaki Viyola Öğretmenlerinin 9. Sınıf Viyola Öğretim Programında Yer Alan Türk Müziği Konularının İçeriğine ve Viyola Öğretimine Katkılarına İlişkin Görüşleri

GÖRÜŞLER	İfade Eden Öğretmenler	f	%
Programda yer verilen ifade ve başlıkları, açıklayıcı ve yeterli bulmadım.	Ö5, Ö9, Ö10, Ö11, Ö12, Ö14, Ö15, Ö16, Ö17, Ö19, Ö20	11	49.94
Türk müziği yedirimli ses dizgisine yönelik yaklaşımı olumlu bulmuyorum.	Ö3, Ö4, Ö6, Ö8, Ö11, Ö15, Ö16, Ö17, Ö19, Ö20, Ö21, Ö22	12	54.48
Programda yer verilen makamların niteliği yeterli değildir.	Ö3, Ö4, Ö6, Ö8, Ö11, Ö15, Ö16, Ö17, Ö19, Ö20, Ö21, Ö22	12	54.48
Programda yer verilen makam sayıları yeterli değildir.	Ö2, Ö3, Ö4, Ö7, Ö8, Ö10, Ö11, Ö12, Ö15, Ö17, Ö21, Ö22	12	54.48
Makamsal konuların işleniş sırası uygun değildir.	Ö3, Ö5, Ö6, Ö7, Ö8, Ö9, Ö10, Ö11, Ö12, Ö14, Ö15, Ö16, Ö19	8	36.32
Etkinlik örneklerini işlevselliği yeterli değildir.	Ö2, Ö3, Ö6, Ö7, Ö8, Ö11, Ö12, Ö13, Ö14, Ö15, Ö16, Ö17, Ö19, Ö20	14	63.56
Kazanımlara öğrencilerim ulaşma durumu yeterli değildir.	Ö1, Ö2, Ö4, Ö6, Ö7, Ö8, Ö10, Ö11, Ö12, Ö13, Ö14, Ö15, Ö16, Ö17, Ö18, Ö19, Ö20	17	77.18

Tablo 4. 3. 2’de örneklem grubundaki viyola öğretmenlerinin %77.18’inin kazanımlara öğrencilerim ulaşma durumu yeterli olmadığını, %63.56’sının etkinlik örneklerinin işlevselliği yeterli bulmadığını, %54.48’inin Türk müziği yedirimli ses dizgisine yönelik yaklaşımı olumlu bulmadığını, programda yer verilen makamların niteliğini yeterli bulmadığını, programda yer verilen makam sayılarını yeterli bulmadığını, %49.94’ünün programda yer verilen ifade ve başlıkları, açıklayıcı ve yeterli bulmadığını, %36.32’sinin ise makamsal konuların işleniş sırası uygun bulmadığını belirttikleri görülmektedir. Bu durum örneklem grubundaki viyola öğretmenlerinin viyola öğretim programında yer alan Türk müziği konularının içeriğine ve viyola öğretimine katkılarına yönelik olarak alt boyutlarda uygulamaya yönelik eksiklikleri olduğunu düşündürmektedir.

Tablo 4. 3. 3. Örneklem Grubundaki Viyola Öğretmenlerinin 9. Sınıf Viyola Öğretim Programında Yer Alan Türk Müziği Konularının İfade Başlıklarına İlişkin Görüşleri

GÖRÜŞLER	İfade Eden Öğretmenler	f	%
Yeterli	Ö1, Ö2, Ö3, Ö4, Ö6, Ö7, Ö8, Ö13, Ö18, Ö21, Ö22	11	49.94
Yetersiz	Ö5, Ö9, Ö10, Ö11, Ö12, Ö14, Ö15, Ö16, Ö17, Ö19, Ö20	11	49.94

Tablo 4. 3. 3 incelendiğinde örneklem grubundaki viyola öğretmenlerinin %49.94'ünün programda yer verilen ifade ve başlıkları yeterli bulduğu, %49.94'ünün ise ifade ve başlıkları yetersiz bulduklarını belirttikleri görülmektedir. Bu durumu ifade eden görüşlerden bazıısı şöyledir;

Ö19:” Açıklayıcı ve yeterli değil bence. Öğrenci mutlaka bana soruyor ifadeyi. Açıklama kitapta yok”

Ö3:” 9. sınıflar viyola öğretim programını genel olarak incelediğimde programda kullanılan ifade ve başlıklar geleneksel ifadelerden çok uzak ifadeler değil”

Ö4:” Yani ifade olarak bu yapılıyorsa uygundur ancak re den sonra mi basmakla uğraştığımız bir çocuk için bunlar biraz lüks kaçıyor. O yüzden pek kullanmıyorum”

Tablo 4. 3. 3'de örneklem grubundaki viyola öğretmenlerinin yarısının 9. sınıf viyola öğretim programının Türk müziği konularında yer verilen ifade başlıkları yetersiz bulmasının programda ilgili konuların içeriğinin anlaşılmasında ve içeriğin başlık ile yansıtılmasında sıkıntılar yaşandığını düşündürmektedir.

Tablo 4. 3. 4. Örneklem Grubundaki Viyola Öğretmenlerinin 9. Sınıf Viyola Öğretim Programında Yer Alan Türk Müziği Konularının Türk Müziği Yedirimli Ses Dizgisine Yönelik Yaklaşımına İlişkin Görüşleri

GÖRÜŞLER	İfade Eden Öğretmenler	f	%
Uygun	Ö1, Ö2, Ö5, Ö7, Ö9, Ö10, Ö12, Ö13, Ö14, Ö18	10	45.4
Uygun değil	Ö3, Ö4, Ö6, Ö8, Ö11, Ö15, Ö16, Ö17, Ö19, Ö20, Ö21, Ö22	12	54.48

Tablo 4. 3. 4 incelendiğinde örneklem grubundaki viyola öğretmenlerinin %45. 4'ünün programın Türk müziği konuların eğitiminde yedirimli ses dizgisine yönelik yaklaşımı uygun bulduğu, %54.48'inin ise yedirimli ses dizgisine yönelik yaklaşımı uygun bulmadıklarını belirttikleri görülmektedir. Bu durumu ifade eden görüşlerden bazıları şöyledir;

Ö6:” Türk müziğinin normal tamperesi si bemol değil. Bunun kullanımı gayet zor. Önce öğrenciyi şöyle değerlendirebiliriz; 100 metre yarışçısınız diyelim, 100 metre koşacaksınız. 100 metre koşmanız için önce bir kondisyonunuzun olması lazım. Yani bundan yola çıkarak önce bir çalgıya hakimiyetinizin olması lazım”

Ö7:” İlk adım olarak mükemmel bir yöntem”

Ö13.” İşitme derslerinde 9. Sınıf için konuşuyoruz ve hiçbir şey bilmeden gelen sıfır çocuklar. Bence bizim okullarımızda genel olarak bu yedirimli sistemin kullanılması gerekiyorsa üniversitede komalı sesleri öğrenebilir ama bence bizim okullarımızda hele de 9. Sınıfta kesinlikle yedirimli kullanılması gerek diye düşünüyorum. Bir karar verilmesi gerekiyor. Türk müziği mi batı müziği mi? Bu sefer çocuklar çok arada kalıp işitme ya da diğer derslerde bocalayabilirler. O yüzden bence yedirimli kullanılması daha doğru”

Ö16:” Türk müziği ve batı müziğini birlikte düşünürsek kesinlikle örtüşmüyor. Rast makamının sol majöre örtüşmesini ben mantıklı bulmuyorum”

Ö22:” Tampere sisteme yönelik yaptığımızda çok açıklayıcı olmuyor”

Tablo 4. 3. 4’de örneklem grubundaki viyola öğretmenlerinin çoğunluğunun yedirimli ses dizisinde eğitim verilmesini uygun bulmamasının, viyola ile Türk müziği eğitimi verilirken bu eğitimi veren öğretmenler arasında farklı yaklaşımlara yönelik görüşlerin olduğunu göstermektedir. GSSL viyola eğitiminin Türk Müziği konularına yönelik viyola öğretmenlerinin farklı eğitim yaklaşımları benimsemeleri, öğrencilere konunun aktarılması hususunda sıkıntılar yaşanabileceğini düşündürmektedir.

Tablo 4. 3. 5. Örneklem Grubundaki Viyola Öğretmenlerinin 9. Sınıf Viyola Öğretim Programında Yer Alan Türk Müziği Konularının Programda Yer Verilen Makamların Niteliğine İlişkin Görüşleri

GÖRÜŞLER	İfade Eden Öğretmenler	f	%
Uygun	Ö1, Ö2, Ö5, Ö7, Ö9, Ö10, Ö12, Ö13, Ö14, Ö18	10	45.4
Uygun değil	Ö3, Ö4, Ö6, Ö8, Ö11, Ö15, Ö16, Ö17, Ö19, Ö20, Ö21, Ö22	12	54.48

Tablo 4. 3. 5 incelendiğinde örneklem grubundaki viyola öğretmenlerin % 45.4’ünün programda yer verilen makamların niteliğini uygun bulduğu, %54.48’inin ise programda yer verilen makamların niteliğini uygun bulmadıklarını belirttikleri görülmektedir. Bu durumu ifade eden görüşlerden bazısı şöyledir;

Ö6:” Şimdi bu Hüseyini ve Rast makamlarında si bemol ve fa diyez kullanıyoruz, Hüseyini de. Rast ta fa diyez ve si bemol ... kullanıyoruz. Yani 2. Duruma yakın bir pozisyondu bu. İkinci duruma yakın bir pozisyonsa başarılı bir öğrencidir, sene sonunda belki ulaşılabilir. En başarılı öğrencilerimiz bunu başarıyorlar ama haziran a doğru, mayıs ayında falan başarıyorlar”

Ö12.” Hepsi uygun değildir. Batıya çok yakın makamlarda sıkıntı yaşamıyoruz ama diğer makamlarda sıkıntı yaşıyoruz”

Ö13:” Bence uyumlu makamlar. Diğer veriler tonlarla uyumlu. Yalnız bizim 9. Sınıflara viyola dersimiz 1 saat olduğu için koca bir viyola programının bu kısıtlı süreye sıkıştırılması sıkıntı.

Tablo 4. 3. 5’de örneklem grubundaki viyola öğretmenlerinin çoğunun programda yer verilen makamların niteliğinin uygun olmadığını ifade etmeleri, 9. Sınıf seviyesinde eğitimi verilmek istenen makamların nitelikleri yönü ile yeniden gözden geçirilmesi gerektiğini düşündürmektedir.

Tablo 4. 3. 6. Örneklem Grubundaki Viyola Öğretmenlerinin 9. Sınıf Viyola Öğretim Programında Yer Alan Türk Müziği Konularının Programda Yer Verilen Makamların Sayısına İlişkin Görüşleri

GÖRÜŞLER	İfade Eden Öğretmenler	f	%
Yeterli	Ö1, Ö5, Ö6, Ö9, Ö13, Ö14, Ö16, Ö18, Ö19, Ö20	10	45.4
Yetersiz	Ö2, Ö3, Ö4, Ö7, Ö8, Ö10, Ö11, Ö12, Ö15, Ö17, Ö21, Ö22	12	54.48

Tablo 4. 3. 6 incelendiğinde örneklem grubundaki viyola öğretmenlerinin %45.4’ünün programda yer verilen makamların sayısını yeterli bulduğu, %54.48’inin ise programda yer verilen makamların sayısını yetersiz bulduğunu belirttikleri görülmektedir. Bu durumu ifade eden görüşlerden bazısı şöyledir;

Ö4:” Kesinlikle çok zayıf 600 den fazla makamı olan Türk müziğinin 2-3 tanesinin gösterilip de Türk müziği öğrettik demek oldukça yanlış”

Ö7:” Viyola eğitiminde 4 senede toplamda 8- 10 makam eğitimi ile Türk müziğinin zengin makam dağarcığının çok azını öğretmiş oluyoruz”

Ö10:” 9. sınıfta olmasa iyiydi. 9. Sınıfta 2 tane olması yerine 10. Sınıfta 4-5 tane olsaydı daha iyiydi”

Tablo 4. 3. 6’da örneklem grubundaki viyola öğretmenlerinin çoğunun programda yer verilen makamların sayısını yetersiz bulmaları, 9. Sınıf seviyesinde eğitimi verilmek istenen makamların mevcut sayılarının GSSL viyola dersine kaynaklık edecek biçimde yeniden gözden geçirilmesi gerektiğini düşündürmektedir.

Tablo 4. 3. 7. Örneklem Gurubundaki Viyola Öğretmenlerinin 9. Sınıf Viyola Öğretim Programında Yer Alan Türk Müziği Konularının İşleniş Sırasına İlişkin Görüşleri

GÖRÜŞLER	İfade Eden Öğretmenler	f	%
Uygun	Ö1, Ö4, Ö5, Ö6, Ö7, Ö8, Ö9, Ö11, Ö13, Ö15, Ö17, Ö18, Ö21, Ö22	14	63.56
Uygun değil	Ö3, Ö5, Ö6, Ö7, Ö8, Ö9, Ö10, Ö11, Ö12, Ö14, Ö15, Ö16, Ö19	8	36.32

Tablo 4. 3. 7 incelendiğinde örneklem grubundaki viyola öğretmenlerinin %63.56’sının Türk müziği konularının işleniş sırasını uygun bulduğu, %36.32’sinin ise Türk müziği konularının işleniş sırasını uygun bulmadıklarını belirttikleri görülmektedir. Bu durumu ifade eden görüşlerden bazısı şöyledir;

Ö3:” Do majör diziden sonra Rast makamı verilmiş. Yalnız Rast makamında makamsal dizi olarak si bir koma sesi barındırıyor içerisinde. Onun için bu işlenişte sol majörden sonra Rast makamının verilmesi daha doğru olabilir diye düşünüyorum”

Ö7:” Teoride problemsiz“

Ö12:” Bana göre işleniş sırası çok uygun değil”

Ö14:” Rast makamı öne gelebilirdi”

Ö16:” Sıra olarak Rast la başlayıp Hüseyini ye sonra geçebilir. Sol majör le rast ile başlamalı bence”

Tablo 4. 3. 7’de örneklem grubundaki viyola öğretmenlerinin Türk müziği konularının işleniş sırasına yönelik olarak fikir birliğinde olmamaları, makamsal konuların sırasının yeniden düzenlenmesi gerektiğini, mevcut durumun GSSL viyola dersini olumsuz olarak etkileyeceğini düşündürmektedir.

Tablo 4. 3. 8. Örneklem Grubundaki Viyola Öğretmenlerinin 9. Sınıf Viyola Öğretim Programında Yer Alan Türk Müziği Konularının Etkinlik Örneklerinin İşlevselliğine İlişkin Görüşleri

GÖRÜŞLER	İfade Eden Öğretmenler	f	%
Yeterli	Ö1, Ö4, Ö5, Ö9, Ö10, Ö18, Ö21, Ö22	8	36.32
Yetersiz	Ö2, Ö3, Ö6, Ö7, Ö8, Ö11, Ö12, Ö13, Ö14, Ö15, Ö16, Ö17, Ö19, Ö20	14	63.56

Tablo 4. 3. 8 incelendiğinde örneklem grubundaki viyola öğretmenlerinin %36.32’sinin etkinlik örneklerinin işlevselliğini yeterli bulduğunu, %63. 56’sının ise etkinlik örneklerinin işlevselliğini yetersiz bulduğunu belirttikleri görülmektedir. Bu durumu ifade eden görüşlerden bazıısı şöyledir;

Ö6:” Etkinlik örneklerinde pek başarılı olamıyoruz. Çünkü 9. Sınıf çalgıya uyum, çalgıya intibak sağlama, fiziksel özelliklerin gelişimi. Çocuk ayda bir hatta her hafta değişiyor. Etkinliklerde pek başarılı değil 9. Sınıf. Çalgıya alışıp onunla zaman geçirmekle ilgili. Kısaca başarısız diyebilirim.

Ö8:” Teorik bilgi, seyir özellikleri, makamın dizisi, arızası derken birçok bilginin viyola eğitimine yeni başlayan öğrenciye verilmek istenmesi durumun işlevselliğini olumsuz etkilemektedir”

Ö19:”Kesinlikle hayır. Klasik müziğin basit eserlerinin de sırf kökünden koparılması için yapıldığını düşünüyorum. Ben öğrencilerim çalarken verdiğim ödevleri dinlerken nefret ediyorum”

Ö20:” Bence yeterli değildir”

Tablo 4. 3. 8’de örneklem grubundaki viyola öğretmenlerinin çoğunun 9.sınıf viyola öğretim programında yer alan Türk müziği konularının etkinlik örneklerinin işlevselliğini yetersiz bulması, etkinlik örneklerinin yeniden düzenlenmesi gerektiğini, mevcut durumun GSSL viyola dersine olumsuz olarak yansıtacağını düşündürmektedir.

Tablo 4. 3. 9. Örneklem Grubundaki Viyola Öğretmenlerinin 9. Sınıf Viyola Öğretim Programında Yer Alan Türk Müziği Konularının Kazanımlara Öğrencilerin Ulaşma Durumuna İlişkin Görüşleri

GÖRÜŞLER	İfade Eden Öğretmenler	f	%
Ulaşabiliyor	Ö3, Ö5, Ö9, Ö21, Ö22	5	22.7
Ulaşamıyor	Ö1, Ö2, Ö4, Ö6, Ö7, Ö8, Ö10, Ö11, Ö12, Ö13, Ö14, Ö15, Ö16, Ö27, Ö18, Ö19, Ö20	17	77.18

Tablo 4. 3. 9 incelendiğinde örneklem grubundaki viyola öğretmenlerinin %22,7’sinin kazanımlara öğrencilerinin ulaştığını, %77.18’sinin ise kazanımlara öğrencilerinin ulaşamadığını belirttikleri görülmektedir. Bu durumu ifade eden görüşlerden bazıları şöyledir;

Ö11:”Kişisel çalışmaları doğrultusunda zaman zaman yeterli ama kimi öğrencide aynı sonucu alamıyoruz. Makamsal ezgilerin bulunması konusunda daha çabuk kavriyorlar, Türk müziği açısından değerlendirsem”

Ö12:”Kazanımlar için sadece var olan metota yönelik çalışmadığımız için tabi eserler de farklı notalar da öğrencilere sunduğumuz zaman kazanımlar yeterli gelmiyor. Ekstra eserlerle bu kazanımları daha da nitelikli duruma taşımaya çalışıyoruz. Çok yeterli değil.

Ö19:” Bireysel çabamla beraber evet, buluyorum. Sırf bireysel bir ifade bu. Okuldaki öğrencilerimin çok çok daha donanımlı olduğunu düşünüyorum. Edirne’deki eğitim fak. Giden öğrencilerimin de benim öğrettiğimden daha fazlasını da öğrenmediklerini gördüm”

Tablo 4. 3. 9’da örneklem grubundaki viyola öğretmenlerinin çoğunun Türk müziği konularına yönelik olarak kazanımlara öğrencilerin ulaşmadığını ifade etmeleri, konuların öğrenilmesinde etkili olan mevcut öğretim yaklaşımının, etkinlik örneklerinin, makamların nitelik ve sayısal yeterliliklerinin ihtiyacı karşılamadığını düşündürmektedir.

4. 4. Örneklem Grubundaki Viyola Öğretmenlerinin 9. Sınıf Viyola Ders Kitabını Yer Alan Etüt ve Eserlerin Nicel ve Nitel Yeterliklerini İlişkin Görüşlerine Yönelik Bulgular ve Yorum

Tablo 4. 4. 1. Örneklem Grubundaki Viyola Öğretmenlerinin 9. Sınıf Viyola Ders Kitabını Yer Alan Etüt ve Eserlerin Nicel ve Nitel Yeterliklerinin Öğrencilerin İstenilen Kazanımlara Ulaşabilmelerine İlişkin Görüşleri

GÖRÜŞLER	İfade Eden Öğretmenler	f	%
Kazanımlara ulaşıyor	Ö13, Ö18, Ö21, Ö22	4	18.16
Kazanımlara ulaşılamıyor	Ö1, Ö2, Ö3, Ö4, Ö5, Ö6, Ö7, Ö8, Ö9, Ö10, Ö11, Ö12, Ö14, Ö15, Ö16, Ö17, Ö19, Ö20	18	81.72

Tablo 4. 4. 1 incelendiğinde örneklem grubundaki viyola öğretmenlerinin %18.16'sının öğrencilerinin istenilen kazanımlara ulaştığını, %81.72'sinin ise öğrencileri ile istenilen kazanımlara ulaşamadıklarını belirttikleri görülmektedir. Bu durumu ifade eden görüşlerden bazıları şöyledir;

Ö4:” Evet 1.pozisyondaki parmak konumlarındaki pekiştirme sayısı fazla gibi gözükse de evrensel müzik eğitimine baktığımız zaman çok doğru bir hareket olarak görüyorum, 1. Pozisyonun fazlaca üstünde durulmuş ancak daha sonra ilerleyişte aksaklıklar gördüm.çalgı eğitiminde öncelikle sol ele bu kadar ağırlık vermek artıküleyi düşünmek benim gözümden hiç doğru değil sağ eldeki artıküle ve seslendirme teknikleri bağlar nüanslar konusunda bazı etütlerin zayıf olduğunu düşünüyorum”

Ö5:” Ders kitabını kullanmıyorum ben. Bununla ilgili değerlendirme de bu yüzden yapamam. Ben batı müziği eğitimi aldım lisans eğitimimde ve daha çok almış olduğum eğitim doğrultusunda öğrencilerimi yetiştirmeye çalışıyorum.

Makamsal konular da benim hâkim olmadığım konular. Hâkim olmadığım konularda da yanlış bir eğitim vermeyi istemediğim için de bu konulara girmemeyi tercih ediyorum”

Ö10:” Viyola ders kitabında Türk müziği olarak değerlendirirsem açıklayıcı olarak yeterli görmüyorum. Zaten çok ta fazla Türk Müziği ne 9. Sınıf kitabında ağırlık verilmemiş. Kaynakça kısmında verilmiş. Ben çok ta fazla kullanmayı tercih etmiyorum. Diğer başka kaynakları tercih ediyorum”

Ö12.” Eser ve etüt olarak kitap elbette bir emek harcanarak yapılmış fakat başka metotlarla da ilişkilendirerek 3-4 metotla birlikte gidiyoruz. Tek metot olarak kullanmıyorum. Bu da çok yeterli anlamına gelmiyor”

Ö15:” Belli düzeyde müzik eğitimi alan öğrencide bir sıkıntımız yok ama hiçbir hazırlığı yok tesadüfen gelmiş çocuklarda ne işlersen işle program işlemiyor. Öğrencinin isteğine kalıyor. Ders kitabını kullanmıyorum zaten. Bunları ben indirmelerini söylüyorum ama oradan gittiğimde öğrenci çok sıkılıyor. O yüzden gitmiyorum. Ağır geliyor eğlenceli ve zevkli değil. Eşlikli olanlara geçiyorum. Yeni çıkan pdf kitabını kullanmıyorum”

Tablo 4. 4. 1’de örneklem grubundaki viyola öğretmenlerinin büyük çoğunluğunun 9. sınıf viyola ders kitabında yer alan etüt ve eserlerin nicel ve nitel yeterliklerinin öğrencilerini istenilen kazanımlara ulaştırmadığını ifade etmeleri, öğretme sürecinin önemli bir elemanı olan ders kitabının Türk müziği eğitimine yönelik etkinlik ve uygulamalarının öğrencileri istenilen kazanımlara ulaştırmada yetersiz kaldığını düşündürmektedir.

Tablo 4. 4. 2. Örneklem Grubundaki Viyola Öğretmenlerinin 9. Sınıf Viyola Ders Kitabını Yer Alan Etüt ve Eserlerin Nicel ve Nitel Yeterliklerine İlişkin Görüşleri

GÖRÜŞLER	İfade Eden Öğretmenler	f	%
Konunun açıklanmasında yer verilen bilgileri yeterli değildir.	Ö1, Ö2, Ö3, Ö5, Ö7, Ö8, Ö9, Ö10, Ö11, Ö14, Ö15, Ö16, Ö19, Ö20	14	63.56
Ders kitabında yer verilen makamsal etüt ve eserlerin işlevselliği yeterli değildir.	Ö1, Ö2, Ö3, Ö4, Ö5, Ö7, Ö8, Ö9, Ö10, Ö11, Ö12, Ö13, Ö14, Ö15, Ö16, Ö17, Ö19, Ö20	18	81.72
Ölçme değerlendirme çalışmaları yeterli değildir.	Ö1, Ö5, Ö7, Ö8, Ö9, Ö12, Ö14, Ö15, Ö16, Ö19, Ö20	11	49.94
Ders kitabında yer verilen makamların seyirleri yeterli değildir.	Ö1, Ö2, Ö3, Ö4, Ö5, Ö6, Ö7, Ö8, Ö9, Ö10, Ö11, Ö12, Ö13, Ö14, Ö15, Ö16, Ö17, Ö19, Ö20	19	86.26
Ders kitabında yer verilen makamların öğretiminde geleneksel yaklaşımı uygun bulmadım.	Ö1, Ö2, Ö3, Ö4, Ö5, Ö6, Ö7, Ö8, Ö9, Ö10, Ö11, Ö12, Ö13, Ö15, Ö16, Ö19, Ö20	17	77.18
Ders kitabında yer alan makamsal etütlerin sayısı yeterli değildir.	Ö1, Ö2, Ö3, Ö4, Ö5, Ö6, Ö7, Ö8, Ö9, Ö10, Ö11, Ö12, Ö13, Ö14, Ö15, Ö16, Ö17, Ö19, Ö20	19	86.26
Ders kitabında yer alan makamsal etütlerin işlevselliği yeterli değildir.	Ö1, Ö2, Ö3, Ö4, Ö5, Ö6, Ö7, Ö8, Ö9, Ö10, Ö12, Ö13, Ö14, Ö15, Ö16, Ö19, Ö20	17	77.18
Ders kitabında yer alan makamsal eserlerin sayısı yeterli değildir.	Ö1, Ö2, Ö3, Ö4, Ö5, Ö6, Ö7, Ö8, Ö9, Ö10, Ö11, Ö12, Ö13, Ö14, Ö15, Ö16, Ö17, Ö18, Ö20	19	86.26
Ders kitabında yer alan makamsal eserlerin işlevselliği yeterli değildir.	Ö1, Ö2, Ö3, Ö4, Ö5, Ö6, Ö7, Ö8, Ö9, Ö10, Ö12, Ö13, Ö14, Ö15, Ö16, Ö19, Ö20	17	77.18

Tablo 4. 4. 2 incelendiğinde örneklem grubundaki viyola öğretmenlerinin %86.26'sı ders kitabında yer verilen makamların seyirlerini yetersiz bulduklarını, ders kitabında yer alan makamsal etütlerin sayısını yetersiz buldukları, ders kitabında yer alan makamsal eserlerin sayısını yetersiz bulduklarını ifade ettikleri, %81.72'sinin ders kitabında yer verilen makamsal etüt ve eserlerin işlevselliğini yetersiz bulduklarını, %77.18'inin ders kitabında yer verilen makamların öğretiminde geleneksel yaklaşımı uygun bulmadığını ve ders kitabında yer alan makamsal etütlerin işlevselliğini yetersiz

bulduğunu, ders kitabında yer alan makamsal eserlerin işlevselliğini yetersiz bulduğunu, %63.56'sının konunun açıklanmasında yer verilen bilgileri yetersiz bulduğunu, %49.94'ünün ise ölçme değerlendirme çalışmalarını yetersiz bulduklarını belirttikleri görülmektedir. Bu durum örneklem grubundaki viyola öğretmenlerinin 9. sınıf viyola ders kitabında yer alan etüt ve eserlerin nicel ve nitel yeterliklerine yönelik olarak alt boyutlarda eksiklikler olduğunu düşündürmektedir.

Tablo 4. 4. 3. Örneklem Grubundaki Viyola Öğretmenlerinin 9. Sınıf Viyola Ders Kitabını Yer Alan Etüt ve Eserlerin Nicel ve Nitel Yeterliklerinin Konunun Açıklanmasında Yer Verilen Bilgilerin Yeterliliğine İlişkin Görüşleri

GÖRÜŞLER	İfade Eden Öğretmenler	f	%
Yeterli	Ö4, Ö6, Ö12, Ö13, Ö17, Ö18, Ö21, Ö22	8	36.32
Yetersiz	Ö1, Ö2, Ö3, Ö5, Ö7, Ö8, Ö9, Ö10, Ö11, Ö14, Ö15, Ö16, Ö19, Ö20	14	63.56

Tablo 4. 4. 3 incelendiğinde örneklem grubundaki viyola öğretmenlerinin %36.32'sinin konunun açıklanmasında yer verilen bilgileri yeterli bulduğu, %63.56'sının ise yer verilen bilgileri yetersiz bulduklarını belirttikleri görülmektedir. Bu durumu ifade eden görüşlerden bazıları şöyledir;

Ö8: "Tampere sistemi kullanılarak müfredata göre güzel açıklanmış, fakat Türk Müziği makamları tamamen yanlış anlatılmıştır"

Ö10: "Teorik bilgi olarak ders kitabı açısından düşünürsek direk etüde geçmiş damdan düşer gibi. Teorik bilgiye yeteri kadar önem verilmemiş. Direk etüt ve eserlere geçmiş"

Ö16: " 9. Sınıf için açıklayıcı değil ama ben 11. Sınıf ta makam eğitimine başladığım için orada yeterli"

Ö19: "Türk müziğini bu kadar basit bir şekilde, üstünkörü vermeyi kabul etmiyorum. Seviyelerine göre olabilir ama daha farklı eserler, yöntemler, yollarla olabilirdi bu"

Tablo 4. 4. 3'de örneklem grubundaki viyola öğretmenlerinin çoğunluğunun konunun açıklanmasında yer verilen bilgilerin yetersiz olduğunu belirtmeleri, konunun öğrenilmesinde sıkıntılar yaşanacağını düşündürmektedir.

Tablo 4. 4. 4. Örneklem Grubundaki Viyola Öğretmenlerinin 9. Sınıf Viyola Ders Kitabını Yer Alan Etüt ve Eserlerin Nicel ve Nitel Yeterliklerinin Ders Kitabında Yer Verilen Makamsal Etüt ve Eserlerin İşlevselliğine İlişkin Görüşleri

GÖRÜŞLER	İfade Eden Öğretmenler	f	%
Yeterli	Ö6, Ö18, Ö21, Ö22	4	18.16
Yetersiz	Ö1, Ö2, Ö3, Ö4, Ö5, Ö7, Ö8, Ö9, Ö10, Ö11, Ö12, Ö13, Ö14, Ö15, Ö16, Ö17, Ö19, Ö20	18	81.72

Tablo 4. 4. 4 incelendiğinde örneklem grubundaki viyola öğretmenlerinin %18.16'sının etüt ve eserlerin işlevselliğinin yeterli olduğunu, %81.72'sinin ise etüt ve eserlerin işlevselliğinin yetersiz olduğunu belirttikleri görülmektedir. Bu durumu ifade eden görüşlerden bazıları şöyledir;

Ö4: "Aslında sorduğunuz soruyu ben kendime sormuştum. Bu ne için dediğim çok eser oldu"

Ö8: "Tonaliteyi tam olarak bilmeyen öğrenciye makam öğretmeyi doğru bulmadığımdan, işlevsel değildir bana göre"

Ö10: "Çok işlevselliğini yerine getirdiğini düşünmüyorum. 9. Sınıf programında çok büyük uçurumlar var. Hem program hem de ders kitabı açısından. Fazla faydalanamıyoruz şu anda"

Ö13: "Etütler çok fazla yok. Eserler var. Ben sonuç olarak bakarım. Etüt ya da diğer yaptığımız bütün çalışmaları eserleri iyi çalabilmek için yaparız. O yüzden eserlerin işlevselliğine pek takılmam. Öğrenciye bu etüt bu teknik çalışmalar ne kazandırır ona bakarım. Bu bir yol süreçtir bu da daha önemlidir. Çok makamsal etüt yok. Kitap genel anlamda ne veriyor ona bakmak lazım"

Ö14: "Bizim yapmak istediğimiz çocuğun eğitimini tamamen Türk Müziğine çevirmek mi yoksa bakın bunlar da var, renk. Eğer bu anlamda bakarsak yeterli. Çünkü bunun üzerine bir şey koyamıyorsunuz ki, hem kaynak hem de sizin yetersizliğiniz yüzünden"

Tablo 4. 4. 4'de örneklem grubundaki viyola öğretmenlerinin büyük çoğunluğunun ders kitabında yer verilen makamsal etüt ve eserlerin işlevselliğini yetersiz bulması, konuya yönelik etüt ve eserlerin ulaşılmak istenen kazanıma yönelik olmadığını ve mevcut etüt eserler ile konunun pekiştirilmesinde sıkıntılar yaşanacağını düşündürmektedir.

Tablo 4. 4. 5. Örneklem Grubundaki Viyola Öğretmenlerinin 9. Sınıf Viyola Ders Kitabını Yer Alan Etüt ve Eserlerin Nicel ve Nitel Yeterliklerinin Ölçme Değerlendirme Çalışmalarının Yeterliliğine İlişkin Görüşleri

GÖRÜŞLER	İfade Eden Öğretmenler	f	%
Yeterli	Ö2, Ö3, Ö4, Ö6, Ö10, Ö11, Ö13, Ö17, Ö18, Ö21, Ö22	11	49.94
Yetersiz	Ö1, Ö5, Ö7, Ö8, Ö9, Ö12, Ö14, Ö15, Ö16, Ö19, Ö20	11	49.94

Tablo 4. 4. 5 incelendiğinde örneklem grubundaki viyola öğretmenlerinin %49.94'ünün ölçme değerlendirme çalışmalarının yeterli olduğunu, %49.94'ünün ise ölçme

değerlendirme çalışmalarının yetersiz olduğunu belirttikleri görülmektedir. Bu durumu ifade eden görüşlerden bazıısı şöyledir;

Ö3: "Çok beğendim. Her konu sonrasında kitabın öğrencinin performansını değerlendirmeyeyle ilgili kısmını çok iyi düşünmüşler. Kitabın az sayıdaki beğenilecek özelliklerinden biri"

Ö7: "Olmayan uygulamanın değerlendirilemeyeceğini düşünüyorum"

Ö10: "Kitabın sonunda güzel testler verilmiş. Daha da genişletilme olabilir. Ama güzel yani uygundur"

Tablo 4. 4. 5’de örneklem grubundaki viyola öğretmenlerinin yarısının ölçme değerlendirme çalışmalarının yetersizliğine ilişkin görüş belirtmeleri, ölçme ve değerlendirme çalışmalarının, konunun öğrenildiği ve pekiştirildiğini göstermede eksikleri bulunduğunu düşündürmektedir.

Tablo 4. 4. 6. Örneklem Grubundaki Viyola Öğretmenlerinin 9. Sınıf Viyola Ders Kitabını Yer Alan Etüt ve Eserlerin Nicel ve Nitel Yeterliklerinin Ders Kitabında Yer Verilen Makamların Seyirlerinin Yeterliliğine İlişkin Görüşleri

GÖRÜŞLER	İfade Eden Öğretmenler	f	%
Yeterli	Ö18, Ö21, Ö22	3	13.62
Yetersiz	Ö1, Ö2, Ö3, Ö4, Ö5, Ö6, Ö7, Ö8, Ö9, Ö10, Ö11, Ö12, Ö13, Ö14, Ö15, Ö16, Ö17, Ö19, Ö20	19	86.26

Tablo 4. 4. 6 incelendiğinde örneklem grubundaki viyola öğretmenlerinin %13.62’sinin seyirleri yeterli bulduklarını, %86.26’sının ise seyirleri yetersiz bulduklarını belirttikleri görülmektedir. Bu durumu ifade eden görüşlerden bazıısı şöyledir;

Ö2:”Seyir özelliği çocuğun biraz da yaratıcı özelliğine bağlı ama ben ders kitabının da yeterli olduğuna inanmıyorum”

Ö4:”Seyir özelliği baştan açıklanmamış re üzerinde mi la üzerinde mi durursak hüzzam oluyor bu açıklanmamış. Öncelikle seyirin ne olduğu açıklanmalıydı”

Ö6:”Temel pozisyonlarda, 1. ve 2. Durumun yerleşmesi açısından zorluk çıkarmaktadır makamlar. 1. Pozisyonun yerleşmesi, tamperi sisteme göre yerleşmesinde sorun çıkarmaktadır. Öğrenci doğru sesi daha tam bulmuşken makamsal basışlar, parmak pozisyonları öğrencinin viyolaya 1. Sınıfta tamamıyla temel pozisyonu almasını engellemektedir. Zorluk çıkarmaktadır. Tam enternasyonu sağlamışken bile bile kendi elimizle enternasyonu bozmaktayız”

Ö7:”Seyir olarak kitapta yer alan etütler farklı tartım değerlerine sahip dizi çalışması gibiler seyir ile alakalı bir çalışma göremedim”

Ö10:” Dediğim gibi etütten önce çok kısa bir şekilde parmak alıştırması dizi şeklinde verilmiş. Ama bu çok fazla pekiştirilmiş değil. Kitapta çok fazla olarak verilmemiş. Bu yüzden yeterli olduğunu düşünmüyorum. İnici çıkıcı diziler gösterilmiş fakat daha kapsamlı anlatılırsa daha faydalı olabilirdi”

Tablo 4. 4. 6’da örneklem grubundaki viyola öğretmenlerinin büyük çoğunluğunun ders kitabında yer verilen makamların seyirlerine yönelik etütleri yetersiz bulduklarını ifade etmeleri, seyir aracılığıyla eğitimi verilecek makama dair teknik özelliklerin öğrenilmesi hususunda sıkıntıların yaşanacağını düşündürmektedir.

Tablo 4. 4. 7. Örneklem Grubundaki Viyola Öğretmenlerinin 9. Sınıf Viyola Ders Kitabını Yer Alan Etüt ve Eserlerin Nicel ve Nitel Yeterliklerinin Ders Kitabında Yer Verilen Makamların Öğretiminde Geleneksel Yaklaşım İlişkin Görüşleri

GÖRÜŞLER	İfade Eden Öğretmenler	f	%
Yeterli	Ö14, Ö17, Ö18, Ö21, Ö22	5	22.7
Yetersiz	Ö1, Ö2, Ö3, Ö4, Ö5, Ö6, Ö7, Ö8, Ö9, Ö10, Ö11, Ö12, Ö13, Ö15, Ö16, Ö19, Ö20	17	77.18

Tablo 4. 4. 7 incelendiğinde örneklem grubundaki viyola öğretmenlerinin %22,7'sinin makamların öğretiminde geleneksel yaklaşımı yeterli bulduğunu, %77.18'inin ise makamların öğretiminde geleneksel yaklaşımı yetersiz bulduğunu belirttikleri görülmektedir. Bu durumu ifade eden görüşlerden bazıısı şöyledir;

Ö3: "Bir bilgiye rastlayamadım. Daha ziyade makamların içerisinde barındırdığı ses dizisi ve tampere sisteme olan adaptasyonla ilgili bilgiler var. Geleneksel Türk müziği ile ilgili açıklayıcı bir bilgiye rastlayamadım"

Ö4: "Yapılmış olmak için yapılması beni üzüyor kitabı hazırlayanlar bu işe emek vermişler saygı duyuyorum ancak, öğrenciliğimde Türk müziğini görmemiş birisi olarak bu seviyede bile öğrencilerin bu konuları görmesi gayet güzel ancak bu kadar basit anlatılması bu müziğe saygısızlık olarak görüyorum"

Ö6: "Geleneksel yaklaşım tabi ki Türk kendi müziğimiz, kendi makamlarımız, kendi tarihimiz açısından çok önemli güzel bir çalışma, güzel bir yönlendirme. Ama alt yapı zayıflığından dolayı sonuca çok ulaşamıyoruz. Yani alt yapı zayıflığımız var. Eser eksikliğimiz var. Ben yıllardır bu tür anketlere cevap veriyorum. Birkaç arkadaşım doktora yapmış, Yrd. Doç arkadaşımız soruyor; eser sıkıntınız var mı diye? Tabi ki var. Yaklaşık 10-15 portfolyo eksikliğinden bahsetmiyoruz. Eser demek 3-4 bölümlü batı formatında en az bir sonat

formatında bir giriş gelişme ve sonucu belirten eserlerdir. Bu küçük eserler şarkı formunda veya türkü formundaki eserlere eser diyemiyorum ben. Ama geleneksel olarak günümüzdeki malzeme budur. Türk müziğinin yıllardır kayda alınmadan yapıldığını biliyoruz. Günümüzde bu güncel hale getirilmeye çalışılıyor. Bence bu güzel bir çalışma. Ben orkestra deresine de girmekteyim. Bu çalışmaları 11 ve 12. Sınıflarda Türk Müziği eserleri halinde göstermekteyim. Öğrenciler bireysel çalgının ve bireysel seslendirmenin haricinde bunu toplu çalgı, çalışmalarda işlemekteler. Tabi biz 9. Sınıftaki bir öğrenci için konuşuyoruz”

Ö7:”Geleneksel müziğimizin otantik özelliklerine uygun bir yapıyı sergilemeli yoksa müziğimizin çağdaş müzik kuralları ile şekillenmeli net bir durum yok ortada bu da sıkıntı ve çelişki yaratmaktadır.”

Ö10:”Arada çok büyük farklılıklar var ve ben bunun sorun yarattığını düşünüyorum. Her şeyden önce dersler diğer derslerle pekiştirilerek gidilirse daha fazla amacına ulaşacağını düşünüyorum. Viyola dersleri ile orantılı kulak dersleri ile gidilmesi gerekirse bizler damdan düşer gibi çocuklara makam öğretmeye çalışıyoruz. Daha böyle Türk Müziği eğitimindeki gibi olmuyor. Daha dar kapsamda ancak olabiliyor. Çocuğun bunların tamamını algılayabilmesi için makam özelliklerini tümüyle bilmesi gerek bence. Yani biz bunu viyola da çok fazla kullanamıyoruz”

Ö20:”Ben zaten yeterli bulmuyorum Türk müziğini anlatarak öğretemezsiniz zaten çalarak öğretirsiniz. Türk Müziği öyle bir müziktir. Anlatınca yapılacak bir şey değil. Do majör gibi çalınmaz ki Türk Müziği. Ustadan çırağa geçen bir müziktir. Anlatacaksınız tabi ki ama uygulatacaksınız da aynı zamanda. Bu yüzden bence yetersizdir”

Tablo 4. 4. 7’de örneklem grubundaki viyola öğretmenlerinin büyük çoğunluğunun ders kitabında yer verilen makamların öğretiminde geleneksel yaklaşıma ilişkin öğretim metodunu yetersiz bulduklarını ifade etmeleri, viyola öğretmenlerinin farklı yaklaşımları benimsemesinin ve uygulamasının makamsal konuların eğitiminde aksaklıklara yol açacağını düşündürmektedir.

Tablo 4. 4. 8. Örneklem Grubundaki Viyola Öğretmenlerinin 9. Sınıf Viyola Ders Kitabını Yer Alan Etüt ve Eserlerin Nicel ve Nitel Yeterliklerinin Ders Kitabında Yer Alan Makamsal Etütlerin Sayısının Yeterliliğine İlişkin Görüşleri

GÖRÜŞLER	İfade Eden Öğretmenler	f	%
Yeterli	Ö18, Ö21, Ö22	3	13.62
Yetersiz	Ö1, Ö2, Ö3, Ö4, Ö5, Ö6, Ö7, Ö8, Ö9, Ö10, Ö11, Ö12, Ö13, Ö14, Ö15, Ö16, Ö17, Ö19, Ö20	19	86.26

Tablo 4. 4. 8 incelendiğinde örneklem grubundaki viyola öğretmenlerinin %13.62’sinin etütlerin sayısını yeterli bulduğunu, %86.26’sının ise etütlerin sayısını yetersiz bulduğunu belirttikleri görülmektedir. Bu durumu ifade eden görüşlerden bazıısı şöyledir;

Ö3: ”Etütlerin sayısı yeterli değil. Hüseyini makamında 4, Rast makamında 2 etüt var. Etüt yazarının sadece bir kişi olması benim açımdan düşündürücü. Yani kimse yazamıyor mu?”

Ö6: ”Etütler çalınıyor. Öğrenci hangi makamı nasıl duyulacağını ve arızasını öğreniyor. Ama işlevliğine gelemim. Şimdi işlevlik 9. Sınıfta dediğim gibi çalgıya alışma, çalgıya hakim olabilme, sağ ve sol eli 1. Pozisyonda kullanmaktır. 1. Pozisyonda çalınan bu iki makamdaki etütler, nasıl işleve ulaşabilir, nereye ulaşabilir, sonuç nereye gidebilir? Çünkü Türk müziğimiz çok zengin ve çalınması uzun hava gibi, seslendirilmesi çok zor eserlerdir. Profesyonellik ve

deneyim gerektiren bir türdür. 9. Sınıf öğrencisi bu etütleri çaldıktan sonra nasıl bir etki nasıl bir intibak uyandırdı diye sorduğumda etki alamıyorum. Çünkü 9.sınıfta değil de daha üst sınıflarda başarılı olabiliyor. Onun hazzını, onun rengini, tınısını anlayabiliyor. Tabi 9. Sınıfta işlevselliği yok. Çünkü çalgıyı tanıma aşamasındayız o sınıfta”

Ö:13”Bence yeterli değil. 1-2 tane küçük dizi alıştırmaları. 5 tane eser, etüt, dizi var. Sadece çocuğun makamsal işlevi bilmesi açısından düşünüyorum. Ama yeterli değil”

Tablo 4. 4. 8’de örneklem grubundaki viyola öğretmenlerinin büyük çoğunluğunun ders kitabında yer alan makamsal etütlerin sayısını yetersiz bulduklarını ifade etmeleri, konunun öğrenilmesinde ve pekiştirilmesinde konuya yönelik etütlere ihtiyaç duyduklarını düşündürmektedir.

Tablo 4. 4. 9. Örneklem Grubundaki Viyola Öğretmenlerinin 9. Sınıf Viyola Ders Kitabını Yer Alan Etüt ve Eserlerin Nicel ve Nitel Yeterliklerinin Ders Kitabında Yer Alan Makamsal Etütlerin İşlevselliğinin Yeterliliğine İlişkin Görüşleri

GÖRÜŞLER	İfade Eden Öğretmenler	f	%
Yeterli	Ö11, Ö17, Ö18, Ö21, Ö22	5	22.7
Yetersiz	Ö1, Ö2, Ö3, Ö4, Ö5, Ö6, Ö7, Ö8, Ö9, Ö10, Ö12, Ö13, Ö14, Ö15, Ö16, Ö19, Ö20	17	77.18

Tablo 4. 4. 9 incelendiğinde örneklem grubundaki viyola öğretmenlerinin %22.7’sinin etütlerin işlevselliğini yeterli bulduğunu, %77.18’inin ise etütlerin işlevselliğini yetersiz bulduğunu belirttikleri görülmektedir. Bu durumu ifade eden görüşlerden bazıları şöyledir;

Ö8: "Etütle makamın anlaşılabilmesi için gerekli teknik ve müzikal yapıda değil, işlevselliğini yetersiz buluyorum"

Ö13: "Etüt yok ki doğru düzgün. 2 tane. Bence yeterli değil"

Ö19: "Yetersiz, hissiyat olarak"

Tablo 4. 4. 9'da örneklem grubundaki viyola öğretmenlerin büyük çoğunluğunun ders kitabında yer alan makamsal etütlerin işlevselliğini yetersiz bulduklarını ifade etmeleri, konunun etütler ile öğrenilmesinde ve pekiştirilmesinde hem ders kitabında işlevsel makamsal etütlerin olmadığını hem de öğretmenlerin bu nitelikte etütlere ihtiyaç duyduklarını düşündürmektedir.

Tablo 4. 4. 10. Örneklem Grubundaki Viyola Öğretmenlerinin 9. Sınıf Viyola Ders Kitabını Yer Alan Etüt ve Eserlerin Nicel ve Nitel Yeterliklerinin Ders Kitabında Yer Alan Makamsal Eserlerin Sayısı Yeterliliğine İlişkin Görüşleri

GÖRÜŞLER	İfade Eden Öğretmenler	f	%
Yeterli	Ö19, Ö21, Ö22	3	13.62
Yetersiz	Ö1, Ö2, Ö3, Ö4, Ö5, Ö6, Ö7, Ö8, Ö9, Ö10, Ö11, Ö12, Ö13, Ö14, Ö15, Ö16, Ö17, Ö18, Ö20	19	86.26

Tablo 4. 4. 10 incelendiğinde örneklem grubundaki viyola öğretmenlerinin %13.62'sinin eserlerin sayısını yeterli bulduğunu, %86.26'sının ise eserlerin sayısını yetersiz bulduğunu belirttikleri görülmektedir. Bu durumu ifade eden görüşlerden bazıısı şöyledir;

Ö3: "Eserlerin sayısı, etütlerden daha yetersiz. Çünkü her iki makamında sadece geleneksel eserler var. Bu eserler de bilinen eserler değil. Makamsal bir konuda

daha makamın özelliklerini barındıran çocukların çalmasına daha uygun olan bestelerin olması gerekirken maalesef yok”

Ö7:”Sayısal olarak eserleri yeterli bulmuyorum. Eser dağarcığının gelişmesi açısından örnekler fazla olmalıydı”

Ö13:”Örneklendirme açısından 1- 2 tane konmuş. Bence yeterli değil. Seçme şansımız olsa da içlerinden seçsek. Ama bence yeterli değil”

Ö17:” Yeterli değil. Eser anlamında gördüğü çalışmayı gene etüt olarak görüyor öğrenci eser olarak değil. Kendi özel çalışmalarımız kendi yazdığımız eserlerle bu açığı kapatmaya çalışıyoruz”

Tablo 4. 4. 10’da örneklem grubundaki viyola öğretmenlerinin büyük çoğunluğunun ders kitabında yer alan makamsal eserlerin sayısını yetersiz bulduklarını ifade etmeleri, konunun öğrenilmesinde ve pekiştirilmesinde hem ders kitabında yeterli sayıda makamsal etütlerin olmadığını hem de öğretmenlerin sayısal olarak daha fazla etütte ihtiyaç duyduklarını düşündürmektedir.

Tablo 4. 4. 11. Örneklem Grubundaki Viyola Öğretmenlerinin 9. Sınıf Viyola Ders Kitabını Yer Alan Etüt ve Eserlerin Nicel ve Nitel Yeterliklerinin Ders kitabında Yer Alan Makamsal Eserlerin İşlevselliği Yeterliliğine İlişkin Görüşleri

GÖRÜŞLER	İfade Eden Öğretmenler	f	%
Yeterli	Ö11, Ö17, Ö18, Ö21, Ö22	5	22.7
Yetersiz	Ö1, Ö2, Ö3, Ö4, Ö5, Ö6, Ö7, Ö8, Ö9, Ö10, Ö12, Ö13, Ö14, Ö15, Ö16, Ö19, Ö20	17	77.18

Tablo 4. 4. 11 incelendiğinde örneklem grubundaki viyola öğretmenlerinin %22.7’sinin eserlerin işlevselliğini yeterli bulduklarını, %77.18’inin ise eserlerin işlevselliğini

yetersiz bulduklarını ifade ettikleri görülmektedir. Bu durumu ifade eden görüşlerden bazısı şöyledir;

Ö3: "Çok bilinen ve çalınana eserler olmadığı için işlevsellik açısından da sağlıklı olduğunu ve yeterli olduğunu düşünmüyorum"

Ö6: "Kimi öğrenci doğru ses basmaya çalıştığı için şu anda müzik yönetemiyoruz. İşlevsellik sonucu müziktir yani duyurulabilen, herkes tarafından dinlenilebilen hakim bir tını ortaya çıkarmaktır. 9. Sınıf bu işin temelidir. İşlevsellik te daha üst sınıflara kaynak oluşturur. 9. Sınıfta işlevsellik beklenemez"

Ö9: "Genelde 11. Sınıflarda daha işlevli görüyorum. Bazı tekniklerin daha iyi oturduğunu düşünüyorum. 9.sınıflarda sevme olarak daha iyi. Teknik olarak bu sınıfta yeterli değil. Etüt ve eserlerin işlevselliği sevme noktasında işlevsel ama teknik açıdan bence işlevsel değil"

Tablo 4. 4. 11'de örneklem grubundaki viyola öğretmenlerinin büyük çoğunluğunun ders kitabında yer alan makamsal eserlerin işlevselliği yetersiz bulduklarını ifade etmeleri, konunun öğrenilmesinde ve pekiştirilmesinde hem ders kitabında işlevsel makamsal eserlerin olmadığını hem de öğretmenlerin bu nitelikte eserlere ihtiyaç duyduklarını düşündürmektedir.

4. 5. Örneklem Grubundaki Viyola Öğretmenlerinin Ders Kitabı Dışındaki Yardımcı Kaynaklarda Bulunan Etüt ve Eserlerin Nicel, Nitel Yeterliklerin İlişkin Görüşlerine Yönelik Bulgular ve Yorum

Tablo 4. 5. 1. Örneklem Grubundaki Viyola Öğretmenlerinin Ders Kitabı Dışındaki Yardımcı Kaynaklarda Bulunan Etüt ve Eserlerin Nicel, Nitel Yeterliklerini Öğrencilerinin İstenilen Kazanımlara Ulaşabilmelerine İlişkin Görüşleri

GÖRÜŞLER	İfade Eden Öğretmenler	f	%
Ulaşabiliyor	Ö1, Ö13, Ö15, Ö20	4	18.16
Ulaşamıyor	Ö2, Ö3, Ö4, Ö5, Ö6, Ö7, Ö8, Ö9, Ö10, Ö11, Ö12, Ö14, Ö16, Ö17, Ö18, Ö19, Ö21, Ö22	18	81.72

Tablo 4. 5. 1 incelendiğinde örneklem grubundaki viyola öğretmenlerinin %18.16'sının öğrencilerinin istenilen kazanıma ulaştığını belirttikleri, %81.72'sinin ise öğrencilerinin istenilen kazanıma ulaşmadığını belirttikleri görülmektedir. Bu durumu ifade eden görüşlerden bazıları şöyledir;

Ö1: "Türk Müziği konusunda 16 sene hiç kullanamadım. Son bir senedir kullanabiliyorum. Mersin'de aldığım bir seminerden sonra kullanmaya başladım. Mehmet ve Aytekin Hoca'nın kaynaklarına ulaştım"

Ö7: "Ders kitabı dışında yardımcı kaynaklara ulaşamıyorum. Zaten viyolada batı müziği eğitimi adına çok az kaynak olduğunu düşünürsek, Türk müziği eğitimi veren viyola kaynağı bulmanın çok zor olacağını düşünüyorum"

Ö10: "Ulaştırıyor. Viyola olarak çok geniş bir kaynağa da sahip değiliz. Ama elimizin altında internet var sonuçta. Ya da ben kemanlarda bile

çaldırabileceğimiz parçaları çevirebiliyorum. Ya da üniversitedeki hocalarımızdan yardım isteyerek etüt ve eser sayılarını artırmaya çalışabiliyoruz. Yani kaynak çok fazla viyolada bulmak çok zor. Ama ben ulaşabiliyorum”

Ö11:”Türk müziğine dair kullandığım başka kaynak yok. Kaynaklara ulaşamıyorum. Bu 9. Sınıf kitabı dahi elimize ulaşmadı”

Tablo 4. 5. 1’de örneklem grubundaki viyola öğretmenlerinin büyük çoğunluğunun öğrencilerinin istenilen kazanımlara ulaşmadığını ifade etmeleri, makamsal konuların öğrenilmesinde ve pekiştirilmesinde yardımcı olan kaynakların, öğrencileri istenilen kazanıma ulaştırmada eksiklikleri bulunduğunu düşündürmektedir.

Tablo 4. 5. 2. Örneklem Grubundaki Viyola Öğretmenlerinin Ders Kitabı Dışındaki Yardımcı Kaynaklarda Bulunan Etüt ve Eserlerin Nicel, Nitel Yeterliklerine İlişkin Görüşleri

GÖRÜŞLER	İfade Eden Öğretmenler	f	%
Kullanılan kaynaklardaki etüt eserlerin işlevselliği yeterli değildir.	Ö3, Ö4, Ö5, Ö6, Ö7, Ö8, Ö9, Ö10, Ö11, Ö12, Ö14, Ö16, Ö17, Ö18, Ö21, Ö22	16	72.64
Kullanılan kaynaklara zor ulaştım.	Ö1, Ö2, Ö3, Ö4, Ö5, Ö6, Ö7, Ö8, Ö9, Ö10, Ö11, Ö12, Ö14, Ö15, Ö16, Ö18, Ö21, Ö22	18	81.72
Kaynaklardaki teorik bilgiler yeterli değildir.	Ö1, Ö2, Ö3, Ö4, Ö5, Ö7, Ö8, Ö9, Ö10, Ö11, Ö12, Ö14, Ö15, Ö16, Ö18, Ö19, Ö21, Ö22	17	77.18
Pozisyon ve aktarım sorunu yaşamaktayım.	Ö1, Ö2, Ö3, Ö4, Ö5, Ö6, Ö7, Ö8, Ö9, Ö10, Ö11, Ö12, Ö13, Ö14, Ö15, Ö16, Ö17, Ö18, Ö21, Ö22	20	90.8

Tablo 4. 5. 2 incelendiğinde örneklem grubundaki viyola öğretmenlerinin %90,8’inin yardımcı kaynaklarda pozisyon ve aktarım sorunu yaşadığını, %81.72’sinin kaynaklara zor ulaştığını, %77.18’sinin kaynaklardaki teorik bilgileri yetersiz bulduğunu, %72.64’ü

ise kullanılan kaynaklardaki etüt ve eserlerin işlevselliğini yetersiz bulduğunu belirttikleri görülmektedir.

Tablo 4. 5. 2’de örneklem grubundaki viyola öğretmenlerinin ders kitabı dışındaki yardımcı kaynaklarda bulunan etüt ve eserlerin nicel, nitel yönleri ile yetersiz bulduklarını ifade etmeleri, ders kitabı dışındaki yardımcı kaynaklarda bulunan etüt ve eserlerin nicel, nitel yeterliklerine yönelik olarak alt boyutlarda eksiklikler olduğunu düşündürmektedir.

Tablo 4. 5. 3. Örneklem Grubundaki Viyola Öğretmenlerinin Ders Kitabı Dışındaki Yardımcı Kaynaklardaki Etüt Eserlerin İşlevselliğine İlişkin Görüşleri

GÖRÜŞLER	İfade Eden Öğretmenler	f	%
Yeterli	Ö1, Ö2, Ö13, Ö15, Ö19, Ö20	6	27.24
Yetersiz	Ö3, Ö4, Ö5, Ö6, Ö7, Ö8, Ö9, Ö10, Ö11, Ö12, Ö14, Ö16, Ö17, Ö18, Ö21, Ö22	16	72.64

Tablo 4. 5. 3 incelendiğinde örneklem grubundaki viyola öğretmenlerinin %27.24’ünün etüt ve eserlerin işlevselliğini yeterli bulduklarını, %72.64’ünün ise etüt ve eserlerin işlevselliğini yetersiz bulduğunu belirttikleri görülmektedir. Bu durumu ifade eden görüşlerden bazıısı şöyledir;

Ö1:”Mehmet Hoca’nın kaynağı gayet güzel. Özellikle pozisyon konusunu öğrencilerime kavratmak için öğrencilerime parmak numarası yazarak gayet başarılı buldum. Bugün Çeçen Kızını çalıştık. Öğrencilerin de çok hoşuna gitti. Keşke daha önceden elimize geçebilseydi”

Ö8:”Türk müziği eseri olarak tampere sistemine tamamen uygun olmayan eserleri kullanmıyorum. Hicaz nihavent, çargâh dışındaki makamları kullanmıyorum, dolayısıyla kaynak bulmakta zorlanıyorum”

Ö10: "9.sınıflar için çok ağır ama üst sınıflardan itibaren viyolada eser bakımından bile basit eser bulabilmek çok zor. 9. Sınıf için de Türk müziği açısından çok eser bulabilmemiz zor oluyor. İyi bir araştırma yapmak gerekiyor. Ama üst sınıflardan itibaren daha yeterli olabilir diye düşünüyorum ben "

Ö11: "Genelde Türk müziği kaynaklarına ulaşamıyorum. Batı ağırlıklı kaynaklarım "

Tablo 4. 5. 3'de örneklem grubundaki viyola öğretmenlerinin çoğunluğunun kullanılan kaynaklardaki etüt eserlerin işlevselliğini yetersiz bulduklarını ifade etmeleri, konunun öğrenilmesi ve pekiştirilmesinde hem ders kitabının hem de yardımcı kaynağın istenilen nitelikte olmadığını düşündürmektedir.

Tablo 4. 5. 4. Örneklem Grubundaki Viyola Öğretmenlerinin Ders Kitabı Dışındaki Yardımcı Kaynaklara Ulaşma Durumuna İlişkin Görüşleri

GÖRÜŞLER	İfade Eden Öğretmenler	f	%
Ulaşabiliyor	Ö13, Ö17, Ö19, Ö20	4	18.16
Ulaşamıyor	Ö1, Ö2, Ö3, Ö4, Ö5, Ö6, Ö7, Ö8, Ö9, Ö10, Ö11, Ö12, Ö14, Ö15, Ö16, Ö18, Ö21, Ö22	18	81.72

Tablo 4. 5. 4 incelendiğinde örneklem grubundaki viyola öğretmenlerinin %18.16'sının kaynaklara ulaşabildiğini, %81.72'sinin ise kaynaklara ulaşamadığını belirttikleri görülmektedir. Bu durumu ifade eden görüşlerden bazıısı şöyledir;

Ö3: "Maalesef ulaşamıyorum, ancak kendi çabalarım ile ulaşabildiğim bazı makamsal eserlerden viyola öğrencilerinin seviye durumlarına göre do anahtarına transpoze ederek kendi el yazımla yazıp öğrenciye faydalandırmaya çalışıyoruz "

Ö6: "Sıkıntı çekmıyorum. Viyola ile ilgili bütün dünyada kullanılan kaynaklar elimde mevcuttur. Aynı zamanda bazı arkadaşlarımın da viyola da öğretim metotlar adlı tezleri var. Kullandıkları kaynakları kaynakça kısmında belirttikleri kaynakların hepsini ben tek tek edindim. Hatta bazen yurt dışına gidip kendim aldım ve internet sayesinde bütün viyola etüt ve yöntemleri elimde mevcuttur. Yurt dışı kaynaklı bütün dünyanın kullandığı evrensel kaynaklar elimde mevcuttur. Makamsal açıdan kaynaklara ulaşamıyorum. Bulsam da ulaşısam da transpoze edip tekrar yeniden yazmam gerekiyor"

Ö:16 "Kesinlikle kolay ulaşılmıyor. Kendi ders kitabımıza bile ulaşamıyoruz"

Tablo 4. 5. 4'de örneklem grubundaki viyola öğretmenlerinin büyük çoğunluğunun kullanılan kaynaklara ulaşamadıklarını ifade etmeleri, viyola öğretmenlerinin bu kaynaklara ulaşmalarını engelleyen nedenler olduğunu düşündürmektedir.

Tablo 4. 5. 5. Örneklem Grubundaki Viyola Öğretmenlerinin Ders Kitabı Dışındaki Yardımcı Kaynakların Teori Bilgileri İçerme Durumuna İlişkin Görüşleri

GÖRÜŞLER	İfade Eden Öğretmenler	f	%
Yeterli	Ö6, Ö13, Ö17, Ö19, Ö20	5	22.7
Yetersiz	Ö1, Ö2, Ö3, Ö4, Ö5, Ö7, Ö8, Ö9, Ö10, Ö11, Ö12, Ö14, Ö15, Ö16, Ö18, Ö19, Ö21, Ö22	17	77.18

Tablo 4. 5. 5 incelendiğinde örneklem grubundaki viyola öğretmenlerinin %22.7'sinin kaynakların teorik bilgileri içerdiklerini, %77.18'i ise kaynaklarda teorik bilgiler içermediğini belirttikleri görülmektedir. Bu durumu ifade eden görüşlerden bazıları şöyledir;

Ö1: "Teorik bilgileri içerme durumundan bence çok eksik"

Ö3: "Teorik bilgileri içirme durumu aynı yetersizliktedir"

Ö6: "9. sınıfta iki makam için konuşursak, yeterlidir evet. Teorik bilgileri içermesi durumunda yeterlidir. Bizler de öğretmen olarak eksikleri tamamlıyoruz. Çocuk 2 makam hakkında ne gerekiyorsa öğreniyor, biliyor"

Ö10: "Ben kaynaklara sadece etüt ve eser olarak ulaşma fırsatı bulabiliyorum. Tabi ki yani kullandığım kaynaklar tamamen Sanat müziği ya da halk müziği eserleri değil. Ben sadece etüt olarak değerlendiriyorum. Şu makamda etüdü do anahtarında nasıl çalabilir diye düşünerek hareket ediyorum"

Ö12: "Hayır, yeterince teorik bilgi yok"

Tablo 4. 5. 5'de örneklem grubundaki viyola öğretmenlerinin büyük çoğunluğunun kullanılan kaynakların teorik bilgileri içermediğini ifade etmeleri, makamsal konuların teorik bilgilerinin öğrenilmesi ve pekiştirilmesinde hem ders kitabının hem de yardımcı kaynağın istenilen niteliklere sahip olmadığını düşündürmektedir.

Tablo 4. 5. 6. Örneklem Grubundaki Viyola Öğretmenlerinin Ders Kitabı Dışındaki Yardımcı Kaynaklarda Pozisyon ve Aktarım Sorunu Yaşama Durumuna İlişkin Görüşleri

GÖRÜŞLER	İfade Eden Öğretmenler	f	%
Sorun yaşıyorum	Ö1, Ö2, Ö3, Ö4, Ö5, Ö6, Ö7, Ö8, Ö9, Ö10, Ö11, Ö12, Ö13, Ö14, Ö15, Ö16, Ö17, Ö18, Ö21, Ö22	20	90.8
Sorun yaşamıyorum	Ö19, Ö20	2	9.08

Tablo 4. 5. 6 incelendiğinde örneklem grubundaki viyola öğretmenlerinin %9.08'inin pozisyon ve aktarım sorunu yaşamadığını, %90,8'inin ise pozisyon ve aktarım sorunu yaşadığını belirttikleri görülmektedir. Bu durumu ifade eden görüşlerden bazıları şöyledir;

Ö1: "Oldukça fazla yaşadım. Bazı pozisyonlar öğrencilerimin seviyesinin çok üzerindeydi. O yüzden kaynaklar beni korkuttu. Kaynağım az olduğu için aktarım sorunu yaşamadım. Zaten doğal aktarımdaydı. Mehmet Hocaminkini ben finalde transpoze ettim"

Ö3: "Pozisyon ve aktarım sorunu yaşamıyorum. Böyle bir sorun olduğunda öğrenciden önce ben hallettiğim için öğrenciye anlatım konusunda da bir sıkıntı yaşamıyorum. Önce ben düzenliyorum, sonra öğrenciye aktarıyorum"

Ö6: "Do anahtarına çevirmem ya da çocuğun çalabilmesine uygun hale getirmem gerekiyor. Ve bu da çok uzun ve zahmetli bir çalışma. Şu anda mevcut olan kaynakları değerlendirmeye çalışıyorum"

Ö8: Genelde Keman için yazılmış Eserler ve etütler oluyor onların parmak numaralarını baştan yazmak zorunda kalabiliyoruz, tabi bide sol anahtarından do anahtarına göçürme olayı var oda ayrı bir sıkıntı oluyor"

Ö10: "Kullandığım program sayesinde yaşamıyorum. Ben kendim aktarım yapıyorum Üniversitedeki hocalarımda da yardım alıyorum. Pozisyon sorunu için de 9.sınıflarda çok kavram yok. 1. Pozisyon çalışıyorlar. Düzeylerine göre seçmeye çalışıyorum. Ulaştığım kaynaklardaki eserler bazen 9. Sınıfların üzerinde olabiliyor"

Tablo 4. 5. 6'da örneklem grubundaki viyola öğretmenlerinin büyük çoğunluğunun kullanılan kaynaklarda pozisyon ve aktarım sorunu yaşadığını belirtmesi, mevcut ders kitabı dışında ulaşılabilen yardımcı kaynakların istenilen nitelikte olmadığını düşündürmektedir.

4. 6. Örneklem Grubundaki Viyola Öğretmenlerinin 9. Sınıfta Viyola Eğitimi Verdikleri Öğrencilerin, Türk Müziği Konularına Yönelik Hazır Bulunuşluk Düzeylerine İlişkin Görüşlerine Yönelik Bulgular ve Yorum

Tablo 4. 6. 1. Örneklem Grubundaki Viyola Öğretmenlerinin 9. Sınıfta Viyola Eğitimi Verdiği Öğrencilerin Türk Müziği Konularına Yönelik Hazır Bulunuşluk Düzeylerini Aynı Sınıfta Yürütülen Diğer Teorik/Uygulamalı Müzik Alan Derslerinde Edindikleri Bilgileri Transfer Edebilme Durumlarına İlişkin Görüşleri

GÖRÜŞLER	İfade Eden Öğretmenler	f	%
Transfer edebiliyorlar	Ö15, Ö19, Ö21, Ö22	4	18.16
Transfer edemiyorlar	Ö1, Ö2, Ö3, Ö4, Ö5, Ö6, Ö7, Ö8, Ö9, Ö10, Ö11, Ö12, Ö13, Ö14, Ö16, Ö17, Ö18, Ö20	18	81.72

Tablo 4. 6. 1 incelendiğinde örneklem grubundaki viyola öğretmenlerinin %18.16'sı öğrencilerinin alan derslerinde edindikleri bilgileri transfer edebildiklerini, %81.72'sinin ise öğrencilerinin alan derslerinde edindikleri bilgileri transfer edemediklerini belirttikleri görülmektedir. Bu durumu ifade eden görüşlerden bazıısı şöyledir;

Ö2: "Bize en çok viyola dersine yani katkı sağlayacak ders MİYO dersi. Türk müziğine giriş daha sonra geliyor. MİYO dersinde çocuk ne kadar başarılıysa size de o kadar çok başarılı oluyor. Tabi bu İşitme dersiyle kulakla paralel olarak gidiyor çalgı dersi için de. Makamsal bilgiler de çok kısa ve basit bir şekilde geçirilmiş"

Ö5: "Piyano dersinde de Türk Müziği konuları yer alıyor ama kaç tane makam yer aldığını bilmiyorum. Ancak onların da kısmen üzerlerinden geçtiklerini zannediyorum. Onun dışında başka Türk Müziği'ne ilişkin dersleri sanıyorum 9.

Sınıfta yok. Müziğe Giriş dersinde ufak bir giriş var sadece, pek detaya girilmiyor. Onun dışında başka bir dersleri yok. Dolayısıyla 9. Sınıfta bu konulara büyük bir hazırlık söz konusu değil. Sadece piyano ve çalgı derslerinde bir miktar değiniliyordur”

Ö7: ”Çocukların hazır bulunuşlulukları olmuyor, diğer derslerde böyle konulara yer verilmediği için bu konuda sıkıntı çekiyorum”

Ö8: ”Öğrenciler diğer derslerde konuya yönelik bilgi almıyorlar, dersime hazırlıksız geliyorlar”

Ö12: ”Sıkıntı yaşıyabiliyor öğrencilerimiz. Zorlanıyorlar. Kullandığımız anahtar farklı. Daha yeni de başlıyor 9.sınıflar”

Ö13: ”Çocuklar bizim okulumuza geldiklerinde sıfır geliyorlar. Diğer derslerde yaptıklarının karşılığı da tam olmuyor açıkçası. Sıfırdan öğretiyoruz”

Ö20: ” Bu derslerde Türk müziği öğretiyorlar mı ki? İşitme dersinde mesela alıyorlar mı böyle bir eğitim? Biz de Türk müziği derslerimiz var, orada gösteriyor örneğin kanun öğretmenimiz ama 9. Sınıfta var mı bilmiyorum”

Tablo 4. 6. 1’de örneklem grubundaki viyola öğretmenlerinin çoğunluğunun aynı sınıfta yürütülen diğer teorik/uygulamalı müzik alan derslerinde edindikleri bilgileri transfer edemediklerini belirtmeleri, konuya yönelik öğrenme faaliyetinin diğer alan dersleri ile birliktelik sağlanarak viyola eğitimi verilmesinde aksaklıklar yaşanacağını düşündürmektedir.

Tablo 4. 6. 2. Örneklem Grubundaki Viyola Öğretmenlerinin 9. Sınıfta Viyola Eğitimi Verdiği Öğrencilerin Türk Müziği Konularına Yönelik Hazır Bulunuşluk Düzeylerine İlişkin Görüşleri

GÖRÜŞLER	İfade Eden Öğretmenler	f	%
Tampere sistemi hakkındaki bilgileri yeterli değildir.	Ö1, Ö2, Ö3, Ö4, Ö5, Ö7, Ö8, Ö9, Ö10, Ö11, Ö13, Ö14, Ö16, Ö18, Ö20, Ö21, Ö22	17	77.18
Makam bilgileri yeterli değildir.	Ö1, Ö2, Ö3, Ö4, Ö5, Ö6, Ö7, Ö8, Ö9, Ö10, Ö11, Ö12, Ö13, Ö14, Ö15, Ö16, Ö17, Ö18, Ö19, Ö20, Ö21, Ö22	22	100
Usul bilgileri yeterli değildir.	Ö1, Ö2, Ö3, Ö4, Ö5, Ö6, Ö7, Ö8, Ö9, Ö10, Ö11, Ö12, Ö13, Ö14, Ö15, Ö16, Ö17, Ö18, Ö19, Ö20, Ö21, Ö22	22	100
Nüans tekniklerini uygulayamıyorlar.	Ö1, Ö2, Ö3, Ö4, Ö5, Ö6, Ö7, Ö8, Ö9, Ö10, Ö11, Ö12, Ö13, Ö14, Ö15, Ö16, Ö17, Ö18, Ö19, Ö20, Ö21, Ö22	22	100
Makamsal etüt ve eserleri ezberleme durumları yeterli değildir.	Ö1, Ö11, Ö15, Ö17, Ö20	5	22.7
Türk Müziğinden oluşan etüt eser dağarcık durumları yeterli değildir.	Ö1, Ö3, Ö4, Ö6, Ö10, Ö11, Ö12, Ö14, Ö16, Ö17, Ö18, Ö20	12	54.48

Tablo 4. 6. 2 incelendiğinde örneklem grubundaki viyola öğretmenlerinin % 100'ünün makam bilgilerinin yetersiz olduğunu, usul bilgilerinin yetersiz olduğunu, nüans tekniklerini uygulayamadıklarını, % 77.18'inin tampere sistem hakkındaki bilgilerinin yetersiz olduğunu, % 54.48'inin Türk müziğinden oluşan etüt eser dağarcık durumlarını yetersiz olduğunu, % 22.7'sinin ise Makamsal etüt ve eserleri ezberleme durumlarının yetersiz olduğunu belirttikleri görülmektedir. Bu durum Örneklem Grubundaki Viyola Öğretmenlerinin 9. Sınıfta Viyola Eğitimi Verdiği Öğrencilerin, Türk Müziği Konularına Yönelik Hazır Bulunuşluk Düzeylerine Yönelik olarak alt boyutlarda eksiklikler olduğunu düşündürmektedir.

Tablo 4. 6. 3. Örneklem Grubundaki Viyola Öğretmenlerinin 9. Sınıfta Viyola Eğitimi Verdiği Öğrencilerin Türk Müziği Konularına Yönelik Hazır Bulunuşluk Düzeylerinin Tampere Sistemi Hakkındaki Bilgilerinin Yeterliliğine İlişkin Görüşleri

GÖRÜŞLER	İfade Eden Öğretmenler	f	%
Yeterli	Ö6, Ö12, Ö15, Ö17, Ö19	5	22.7
Yetersiz	Ö1, Ö2, Ö3, Ö4, Ö5, Ö7, Ö8, Ö9, Ö10, Ö11, Ö13, Ö14, Ö16, Ö18, Ö20, Ö21, Ö22	17	77.18

Tablo 4. 6. 3 incelendiğinde örneklem grubundaki viyola öğretmenlerinin %22.7'si öğrencilerinin tampere sistem hakkındaki bilgilerini yeterli bulduğu, %77.18'inin ise öğrencilerinin tampere sistem hakkındaki bilgilerini yetersiz bulduğunu belirttikleri görülmektedir. Bu durumu ifade eden görüşlerden bazıısı şöyledir;

Ö8: "Öğrencilerdeki bireysel farklılıklardan dolayı bazıları tampere sistemi yeni yeni pekiştirirken, bazıları ise senenin sonuna zor algılıyor"

Ö10: "Ben genel kapsamda verildiğini düşünüyorum. Viyolada şu şekilde uygulanır dediğim zaman çocuk şaşırıyor. 9. Sınıfta dar kapsama giriyor"

Ö13: "Maalesef öğrencilerimiz hiçbir yeri kazanamadım bari gideyim buraya diyenler. 4. Sınıfa gelip ton bilen de var bilmeyende. Çocuğa göre ya da sınıfa göre bile değişiyor. Bireysel bizim işimiz"

Ö15: "İşitsel öğretmenimiz çok sistemli çalışıyor. Son iki yıldır bana bu tondan tampere sistemden bir sorun hiç gelmiyor"

Tablo 4. 6. 3'de örneklem grubundaki viyola öğretmenlerinin çoğunluğunun öğrencilerinin tampere sistem hakkındaki bilgilerini yetersiz bulduğunu ifade etmesi,

öğrencinin derse yönelik hazır bulunuşluluğunun olmamasının, diğer alan dersleri ile öğrenilen konunun paralellik göstermemesinin, temel ve teorik bilgilerin yeniden ders içinde verilmesine ve dersin süresinin verimsiz kullanılmasına neden olacağını düşündürmektedir.

Tablo 4. 6. 4. Örneklem Grubundaki Viyola Öğretmenlerinin 9. Sınıfta Viyola Eğitimi Verdiği Öğrencilerin Türk Müziği Konularına Yönelik Hazır Bulunuşluk Düzeylerinin Makam Bilgilerinin Yeterliliğine İlişkin Görüşleri

GÖRÜŞLER	İfade Eden Öğretmenler	f	%
Yeterli	-	-	-
Yetersiz	Ö1, Ö2, Ö3, Ö4, Ö5, Ö6, Ö7, Ö8, Ö9, Ö10, Ö11, Ö12, Ö13, Ö14, Ö15, Ö16, Ö17, Ö18, Ö19, Ö20, Ö21, Ö22	22	100

Tablo 4. 6. 4 incelendiğinde örneklem grubundaki viyola öğretmenlerinin hepsi öğrencilerinin makam bilgilerinin yetersiz olduğunu belirttikleri görülmüştür. Bu durumu ifade eden görüşlerden bazıısı şöyledir;

Ö8: "Öğrenciler tonalite hakkındaki bilgileri bile yeni pekiştirilmişken diğer derslerde Türk müziği konuları olmadığı için makam öğrenince zorlanıyorlar viyola dersine transfer sorunu oluyor"

Ö10: "Müziğe giriş derslerinde makam eğitimi vermedim. 10 sınıf itibari ile makam eğitimi alıyorlar. 9. Sınıfta makam bilgilerini bilip bilmediklerini ve nasıl aktarım yapacakları hakkında bir çalışma yapmadım ben henüz. 9. Sınıfta daha çok teknik oturtma amacındayız"

Ö13: "Bizim öğretmenimiz yeterince duruyor ama 9.sınıf için çok değinilmiyor. Temel oturtuluyor çünkü o sınıfta. Temeli oturtmak önemli. Sonra üstüne

çıkılıyor. Bizim okullarımız geçiştir. Temeli alıp üniversitede Türk Müziği eğitimi kesinlikle görmelidir”

Ö15:”Makamsal bir olayla çok karşılaşmadım. Son sınıflarda deneme sınavı yapıyoruz 2. Dönem. Biz orada tampere sistem ve makamsal olarak ikiye ayırıyoruz. Öğrencilerin tek makamsal sorunuyla karşılaştığımız yer orası oluyor”

Tablo 4. 6. 4’de örneklem grubundaki viyola öğretmenlerinin tamamının öğrencilerin makam bilgilerinin yetersiz olduğunu belirtmeleri, öğrencinin derse yönelik hazır bulunuşluluğunun olmadığını, diğer alan dersleri ile öğrenilen konunun paralellik göstermediğini, temel ve teorik bilgilerin ders içinde yeniden verilmesine ve dersin süresinin verimsiz kullanılmasına neden olacağını düşündürmektedir.

Tablo 4. 6. 5. Örneklem Grubundaki Viyola Öğretmenlerinin 9. Sınıfta Viyola Eğitimi Verdiği Öğrencilerin Türk Müziği Konularına Yönelik Hazır Bulunuşluk Düzeylerinin Usul Bilgilerinin Yeterliliğine İlişkin Görüşleri

GÖRÜŞLER	İfade Eden Öğretmenler	f	%
Yeterli	-	-	-
Yetersiz	Ö1, Ö2, Ö3, Ö4, Ö5, Ö6, Ö7, Ö8, Ö9, Ö10, Ö11, Ö12, Ö13, Ö14, Ö15, Ö16, Ö17, Ö18, Ö19, Ö20, Ö21, Ö22	22	100

Tablo 4. 6. 5 incelendiğinde örneklem grubundaki viyola öğretmenlerinin tamamının usul bilgisine yönelik olarak öğrencilerinin hazır bulunuşluluğunun olmadığını belirttikleri görülmektedir. Bu durumu ifade eden görüşlerden bazıısı şöyledir;

Ö3:”Usuller de birleşik usuller için sıkıntı yaşamıyorum ama batı usulleri Türk müziğindeki bizim batı müziğindeki rakamlarla eşleştirebiliyorlar”

Ö4: "Usule yönelik işitme dersinin de takviyesi var aksak ritimlerle ilgili derstede bu tarz çalışmalar yapıyorum. Söylediği solfej kitabındaki alıştırmaları do anahtarına uyarlayıp yada kendim aksak ritimli ezgiler yazıp öğrencileri çalıştırıyorum"

Ö8: "Müzik biçimleri ve mio derslerinde teorik olarak 5/8 9/8 usulleri öğretiliyorlar ama uygulama olmuyor"

Ö10: "Teorik olarak daha çok işliyorum. Uygulamalı olarak değil. Daha çok teorik olarak"

Ö13: "Usul ile ilgili ben bir şey öğretemiyorum"

Ö15: "Aksak ölçülerini öğretmek zor oluyor. Geçtiğimiz yıl tam olarak anlaşılması örneği zor oldu. Bunun için kalıp yapılmış bir metronom var mı diye araştırdım ama bulamadım"

Ö19: "Ben çocuklara öğretiliyor. Yazılı bir şekilde usul kelimesini koymazsanız bu kavramın ne olduğunu bilmiyor, anlamıyor ne anlatmak istediğimiz usul kavramıyla"

Tablo 4. 6. 5'de örneklem grubundaki viyola öğretmenlerinin tamamının öğrencilerinin usul bilgilerinin yetersiz olduğunu ifade etmeleri, öğrencinin derse yönelik hazır bulunuşluluğunun olmadığını, diğer alan dersleri ile öğrenilen konunun paralellik göstermediğini, temel ve teorik bilgilerin ders içinde yeniden verilmesine ve dersin süresinin verimsiz kullanılmasına neden olacağını düşündürmektedir.

Tablo 4. 6. 6. Örneklem Grubundaki Viyola Öğretmenlerinin 9. Sınıfta Viyola Eğitimi Verdiği Öğrencilerin Türk Müziği Konularına Yönelik Hazır Bulunuşluk Düzeylerinin Nüans Tekniklerini Uygulamalarına İlişkin Görüşleri

GÖRÜŞLER	İfade Eden Öğretmenler	f	%
Yeterli	-	-	-
Yetersiz	Ö1, Ö2, Ö3, Ö4, Ö5, Ö6, Ö7, Ö8, Ö9, Ö10, Ö11, Ö12, Ö13, Ö14, Ö15, Ö16, Ö17, Ö18, Ö19, Ö20, Ö21, Ö22	22	100

Tablo 4. 6. 6 incelendiğinde örneklem grubundaki viyola öğretmenlerinin tamamının öğrencilerinin nüans tekniklerini uygulamada yetersiz olduğunu belirttikleri görülmüştür. Bu durumu ifade eden görüşlerden bazıısı şöyledir;

Ö3: "Yine 2. Dönemim ortalarından önce alınabilen bir davranıl olmuyor, ancak zamandan sonra algılanabiliyor"

Ö8: "Nüans tekniklerini uygulamak da yine bireysel farklılık gösteren bir konu, senenin sonuna doğru makamsal etüt ve eserlerde nüans kullanmaya daha yatkın oluyorlar"

Ö10: "9. sınıfta yeni başlıyorlar nüans tekniklerine. Ancak dönemin sonunda verebiliyorum. Sesler temiz mi yayı doğru kullanıyor mu? Doğru tutuyor mu viyolayı derken birden bire nüans tekniklerini çok fazla düşünemiyoruz. Müzikalite gerektiriyor. Bu da üst sınıflarda daha mümkün"

Ö15: "1.Sınıfta çok nüans öne gelmiyor. Bunu çok uygulayamıyor. Orkestra dersi başladığında ortadan kalkıyor bu sorun. Bundan önce çocuk çok önemsemiyor. Piyano çalmakta, kreşendo da zorlanıyor ama çok büyük zorluğumuz yok"

Ö:19: "Nüans tekniği 9. Sınıfla alakalı pek çalışma yapamıyoruz. Çünkü enstrümana hakim olmakla geçiyor zamanımız. Koro çalışmasında da sesleri doğru basmakla uğraştığımız için 6-7 haftamızı alıyor nüans tekniğine geçmek"

Tablo 4. 6. 6'da örneklem grubundaki viyola öğretmenlerinin tamamının öğrencilerinin nüans tekniklerini uygulamalarına yönelik hazır bulunuşluluklarının yetersiz olduğunu ifade etmeleri, öğrencinin derse yönelik hazır bulunuşluluğunun olmadığını, diğer alan dersleri ile öğrenilen konunun paralellik göstermediğini, temel ve teorik bilgilerin ders içinde yeniden verilmesine ve dersin süresinin verimsiz kullanılmasına neden olacağını düşündürmektedir.

Tablo 4. 6. 7. Örneklem Grubundaki Viyola Öğretmenlerinin 9. Sınıfta Viyola Eğitimi Verdiği Öğrencilerin Türk Müziği Konularına Yönelik Hazır Bulunuşluk Düzeylerinin Makamsal Etüt ve Eserleri Ezberleme Durumlarına İlişkin Görüşleri

GÖRÜŞLER	İfade Eden Öğretmenler	f	%
Yeterli	Ö2, Ö3, Ö4, Ö5, Ö6, Ö7, Ö8, Ö9, Ö10, Ö12, Ö13, Ö14, Ö16, Ö18, Ö19, Ö21, Ö22	17	77.18
Yetersiz	Ö1, Ö11, Ö15, Ö17, Ö20	5	22.7

Tablo 4. 6. 7 incelendiğinde örneklem grubundaki viyola öğretmenlerinin %22,7'sinin makamsal etüt eserleri ezberlemelerinin yetersiz olduğunu, %77.18'i ise makamsal etüt ve eserleri ezberlemelerinin yeterli seviyede olduğunu belirttikleri görülmektedir. Bu durumu ifade eden görüşlerden bazısı şöyledir;

Ö2: "Kesinlikle Türk Müziği konularında diğerlerine göre daha kolay ezberleyebiliyorlar tabi ki. Ama batı tarzındaki eserleri ezberlemeleri biraz daha fazla zaman alıyor"

Ö7: "Türk müziği etüt eserleri ezberlemede çok sıkıntı çekmiyorlar özellikle sade tartımlı Türkü örneklerini ezberlemek kolay oluyor"

Ö8: "Makamsal etüt ve eserlerde ezber daha başarılı oluyor. geleneksel müziğimizin örneklerinin kulakta kalıcı olması ve bildiği ezgilerden örneklerin olması, ezgiyi hem algılarken hem de ezberlerken daha başarılı olmasını sağlıyor"

Ö10: "Etüde ve esere ne kadar çok çalışıyorsanız o kadar rahat ezberlenir. Çok çalıştıkça bir eserin ezberlenebildiğini düşünüyorum. Defalarca çalışıldığında ezberlenebiliyor tabi ki9. Sınıfta. Karşılaştırma yaparsak batı müziği ve Türk müziği arasında Türk müziğinde daha çok aşınayız. Çocukta bir kulak dolgunluğu var, her yerde Türk Müziği çıkıyor karşısına çocuğun. Zaten çocuk ninnilerle başlıyor. O yüzden daha kolay"

Ö13: "Tabi ve daha da zevkli de çalışılıyor"

Ö19: "Evet, daha kolay Türk müziğini ezberlemeleri. Ezberleyemiyor olmalarının temel sebebi bilinmeyen saçma sapan melodilerden olduğunu sanıyorum. Türk müziği ile ilgili hep ezber alıyorlar yoksa, hiç sıkıntı olmuyor"

Ö22: "Makamsal bir şey çaldırdığınızda daha rahat ezberliyorlar"

Tablo 4. 6. 7'de örneklem grubundaki viyola öğretmenlerinin çoğunluğunun öğrencilerinin makamsal etüt ve eserleri ezberleme durumlarının yeterli olduklarını ifade etmeleri, öğrencilerin kendi kültürlerine ait müziğe yönelik eğilimlerinin olduğunu ve bunun viyola eğitimine olumlu katkı sağladığını düşündürmektedir.

Tablo 4. 6. 8. Örneklem Grubundaki Viyola Öğretmenlerinin 9. Sınıfta Viyola Eğitimi Verdiği Öğrencilerin Türk Müziği Konularına Yönelik Hazır Bulunuşluk Düzeylerinin Türk Müziğinden Oluşan Etüt Eser Dağarcık Durumlarına İlişkin Görüşleri

GÖRÜŞLER	İfade Eden Öğretmenler	f	%
Yeterli	Ö2, Ö5, Ö7, Ö8, Ö9, Ö13, Ö15, Ö19, Ö21, Ö22	10	45.4
Yetersiz	Ö1, Ö3, Ö4, Ö6, Ö10, Ö11, Ö12, Ö14, Ö16, Ö17, Ö18, Ö20	12	54.48

Tablo 4. 6. 8 incelendiğinde örneklem grubundaki viyola öğretmenlerinin %45,4'ünün Türk müziğinden oluşan etüt eser dağarcıklarını yeterli bulduğunu, %54.48'inin ise Türk müziğinden oluşan etüt eser dağarcıklarını yetersiz bulduklarını belirttikleri görülmektedir. Bu durumu ifade eden görüşlerden bazıısı şöyledir;

Ö7: "Kaynak yetersizliği etüt eksikliği eser dağarcık konusunu da zorlaştırıyor. Kulağına aşına Türk müziği örnekleri var sadece dağarcıklarında o kadar"

Ö8: "Türk müziği konulu viyola eğitimi için yazılmış kaynak, eser, etüt çok az. 2-3 akademisyenin haricinde konu üzerinde çalışma yapan kaynak hazırlayan kişilerin olduğunu düşünmüyorum"

Ö13: "Ömercan keman kitabında zevkli etütler var. Onlar dağarcığında oluyor. Bizim türkü tarzında verdiğimiz eserler dağarcıklarda kalıyor. Ömercan'daki etütleri de severek çalışıyorlar"

Ö19: "Türk Müziği konusunda öğrencinin ilgisini çeken kulağına aşına olduğu müzikleri daha iyi akılda tutuyor. Türk müziğini bir adım önce tutmak istiyorum ben, bu konuda daha rahat dağarcık oluşturabiliyorlar"

Ö21:”Türk müziği dağarcığını daha çabuk oluşturuyor. 10 tane türk müziği eserini 10 günde öğretirsiniz ama 10 tane batı müziği eserini 1,5 yıl da ancak öğretirsiniz. O da çok iyi çalışan öğrenci olursa”

Tablo 4. 6. 8’de örneklem grubundaki viyola öğretmenlerinin yarısından fazlasının Türk müziğinden oluşan etüt eser dağarcık durumlarını yetersiz bulması Türk Müziğinden oluşan dağarcığa yönelik eksiklikler olduğunu düşündürmektedir.

4. 7. Örneklem Grubundaki Viyola Öğretmenlerinin Konuya İlişkin Görüş ve Önerilerine Yönelik Bulgular ve Yorum

Öneriler	İfade eden öğretmenler	f	%
Türk müziği etüt eser sayıları arttırılmalı yeni etüt eserler yazılmalı ve geleneksel müziğimizden uyarlamalar çoğaltılmalı	Ö1,Ö2,Ö3,Ö5,Ö6,Ö7,Ö9,Ö10,Ö11,Ö12,Ö13,Ö14,Ö15,Ö17	14	63.56
Türk müziği eğitimine yönelik kaynaklar yazılmalı, eğitim materyalleri hazırlanmalı	Ö1,Ö2,Ö3,Ö6,Ö5,Ö7,Ö9,Ö10,Ö11,Ö12,Ö13,Ö14,Ö15	13	59.02
9. sınıf viyola öğretim programının Türk müziği konularına yönelik eksiklikleri giderilmeli	Ö2,Ö3,Ö4,Ö5,Ö7,Ö8,Ö9,Ö10,Ö17	9	40.86
Lisans eğitimi GSSL Türk müziği eğitimine kaynaklık edecek seviyeye getirilmeli	Ö5,Ö6,Ö7,Ö9,Ö12,Ö19,	6	27.24
9. sınıfta Türk müziğine yönelik yaklaşım ve uygulamaların gözden geçirilmeli	Ö6,Ö10,Ö16,Ö18,Ö20	5	22.7
GSSL 9. Sınıf viyola ders saati arttırılmalı	Ö2,Ö7,Ö18,Ö20	4	18.16

Tablo 4. 7 incelendiğinde örneklem grubundaki viyola öğretmenlerinin görüşme formunun 3. Bölümünde yer alan konuya yönelik kişisel görüş ve öneriler bölümünde;

- %63.56’sının GSSL viyola dersi Türk müziği konularına yönelik etüt- eser sayılarının arttırılması, yeni etüt eserlerin yazılmasını ve geleneksel müziğimizden yapılan uyarlamaların çoğaltılmasını

- %59.02'sinin GSSL viyola dersine kaynaklık edecek Türk müziği konularına yönelik kaynaklar yazılmasını, eğitim materyallerinin hazırlanmasını
- %40.86'sının GSSL 9. sınıf viyola öğretim programının Türk müziği konularına yönelik içerik eksiklikleri giderilmesini
- %27. 24'ünün viyola öğretmenlerinin Lisans eğitiminin GSSL viyola dersi kapsamında Türk müziği eğitime kaynaklık edecek seviyeye getirilmesini
- %22.7'sinin GSSL viyola dersi 9. sınıfta Türk müziğine yönelik yaklaşım ve uygulamaların gözden geçirilmesini
- %18.16'sının GSSL 9. Sınıf viyola dersinin daha nitelikli ve verimli işlenebilmesi için haftalık ders saatinin arttırılmasını önerdiği belirlenmiştir.

BÖLÜM V

5. SONUÇ VE ÖNERİLER

5.1. Sonuçlar

Araştırma bulguları doğrultusunda örneklem grubundaki viyola öğretmenlerinin;

- Tamamının eğitim fakültesi mezunu olduğu, %18.16'sının yüksek lisans eğitimi aldığı, tamamının lisans eğitimlerinde ana çalgılarının viyola olduğu, mesleki kıdemlerinin 11-15 yıl arası olanların %54.48 olduğu, %86.26'sının erkek olduğu ve tamamının görev yaptıkları GSSL'de kadrolu oldukları,
- Lisans eğitimleri süresince almış oldukları Türk müziğine ilişkin derslerin içeriğinin; GSSL viyola dersine kaynaklık etmediği, %81.72'sinin lisans eğitimlerinde makam eğitimi almadıkları, %54.48'inin makam eğitime yönelik etüt eser çalmadıkları, %81.72'sinin viyola anahtarı (do) ile Türk müziği eğitimi kapsamında çalışma yapmadıkları, %95.34'ünün Türk müziği eğitimi kapsamında metot kullanmadıkları,
- 9. sınıf viyola öğretim programında yer alan Türk müziği konularının içeriğini ve viyola öğretimine katkılarını, öğrencilerinin istenilen kazanımlara ulaşmada yetersiz buldukları, %49.94'ünün programda Türk müziği konularında kullanılan ifade ve başlıkları yetersiz bulduğu, %54.48'inin Türk müziği makamlarının yedirimli ses dizgesine uyarlanarak eğitiminin verilmesi yaklaşımını uygun bulmadığı, %54.48'inin programda Türk müziği konularında yer verilen makamların niteliğini, %54.48'i sayısını ve %36.32'sinin ise işleniş sırasını 9. sınıf seviyesine uygun bulmadıkları, %63.56'sının programda Türk müziği konularında yer verilen etkinlik örneklerinin işlevselliğini yeterli bulmadıkları,

%77.18'inin ise Türk müziği eğitimi ile programda ön görülen kazanımlara öğrencilerinin ulaşamadıkları,

- 9. sınıf viyola ders kitabında yer alan etüt ve eserlerin nicel ve nitel yeterliklerinin, öğrencilerinin istenilen kazanımlara ulaşmalarına yönelik bulmadıkları, %63.56'sının ders kitabında Türk müziği konularında yer verilen bilgileri yetersiz buldukları, %81.72'sinin Türk müziği eğitimi kapsamında ders kitabında yer verilen etüt ve eserleri işlevsel bulmadıkları, %86.26'sı Türk müziği kapsamında ders kitabında yer verilen etütlerin sayısını yetersiz bulduğu, %86.26'sının ise eserleri sayısal açıdan yetersiz buldukları, %77.18'inin ders kitabında Türk müziği eğitimi konularının eğitiminde geleneksel makam eğitimi kapsamında eğitim verilmesine yönelik yaklaşımı uygun bulmadıkları, %86.26'sının ders kitabında Türk müziği eğitimi kapsamında yer verilen makam seyirlerini yetersiz buldukları, viyola öğretmenlerinin %49.94'ünün ise Türk müziği eğitimi konularında kitapta yer verilen ölçme değerlendirme çalışmalarını yetersiz buldukları,
- Ders kitabı dışında kullandıkları yardımcı kaynaklarda bulunan etüt ve eserlerin nicel nitel yeterliklerini öğrencilerini istenilen kazanımlara ulaştırmada yetersiz buldukları, %81.72'sinin yardımcı kaynaklara zor ulaştıkları, %77.18'inin ulaştıkları kaynaklarda Türk müziği eğitime yönelik teorik bilgileri yetersiz buldukları, %72.64'ünün yardımcı kaynaklardaki etüt ve eserlerin işlevselliğini yeterli bulmadıkları, %90.8'inin yardımcı kaynakları viyolanın çalgısal yapısına uygun bulmadığı, pozisyon ve aktarım sorunları yaşadıkları,
- 9. sınıfta viyola eğitimi verdikleri öğrencilerin, Türk müziği konularına yönelik hazır bulunuşluk düzeylerini, aynı sınıfta yürütülen diğer teorik/uygulamalı müzik alan derslerinde edindikleri bilgileri transfer edebilmede yetersiz buldukları, %77.18'inin öğrencilerinin tampere ses sistemine yönelik hazır

bulunuşluk düzeylerini yetersiz buldukları, tamamının öğrencilerinin eğitim gördükleri makama ait teorik bilgileri, usul bilgileri ve nüans tekniklerine yönelik hazır bulunuşluk düzeylerini yetersiz buldukları, %77.18'inin öğrencilerinin Türk müziği eğitimi konularına yönelik etkinliklerde ezber yapmalarının kolay olduğu, %54.48'i ise öğrencilerinin Türk Müziğinden oluşan dağarcığa yönelik eksikliklerinin bulunduğu, sonuçlarına ulaşılmıştır.

5.2. Öneriler

Araştırma sonuçları doğrultusunda;

- Viyola öğretmenlerinin lisans eğitimlerinin, GSSL viyola dersi Türk müziği eğitime yönelik hale getirilmesi. Buna yönelik olarak; Lisans eğitiminde GSSL viyola eğitime yönelik makam eğitimi almalarının, Türk müziği makamlarının eğitime yönelik etüt eser çalmalarının, viyola anahtarı (do) ile Türk müziği eğitime yönelik çalışma yapmalarının ve Türk müziği eğitimi içerikli metot kullanmalarının sağlanması,
- 9. sınıf viyola öğretim programının Türk müziği konularının, öğrencileri istenilen kazanımlara ulaştırabilmesine yönelik olarak, yeniden gözden geçirilmesi. Bu kapsamda programda Türk müziği konularında kullanılan ifade ve başlıkların anlaşılır hale getirilmesinin, programda Türk müziği konularında yer verilen makamların niteliğinin, sayısının ve işleniş sırasının 9. sınıf öğrencilerinin seviyesine uygun hale getirilmesinin, programda Türk müziği konularında yer verilen etkinlik örneklerinin işlevselliğinin yeterli hale getirilmesinin ve Türk müziği eğitimi ile programda ön görülen kazanımlara viyola öğrencilerinin ulaşmalarının sağlanması,

- 9. sınıf viyola ders kitabının Türk müziği eğitimi konuları kapsamında, öğrencileri istenilen kazanımlara ulaştırabilmesine yönelik olarak yeniden gözden geçirilmesi ve iyileştirme çalışmalarının yapılması. Bu kapsamda, ders kitabında Türk müziği konularında yer verilen bilgilerin yeterli hale getirilmesinin, Türk müziği eğitimi kapsamında ders kitabında yer verilen etüt ve eserlerin işlevsel hale getirilmesinin, Türk müziği kapsamında ders kitabında yer verilen etütlerin ve eserlerin sayısal açıdan yeterli hale getirilmesinin, ders kitabında Türk müziği eğitimi konularının eğitiminde geleneksel makam eğitimi kapsamında eğitim verilmesine yönelik yaklaşım belirlenirken viyola öğretmenlerinin de görüşlerinin alınması, ders kitabında Türk müziği eğitimi kapsamında yer verilen makam seyirlerinin yeterli hale getirilmesinin ve Türk müziği eğitimi konularında kitapta yer verilen ölçme değerlendirme çalışmalarının yeterli hale getirilmesinin sağlanması,
- Viyola öğretmenlerinin ders kitabı dışında kullandıkları yardımcı kaynakların öğrencilerin istenilen kazanımlara ulaştırabilmesine yönelik olarak yeniden gözden geçirilmesi ve iyileştirme çalışmalarının yapılması; Bu kapsamda, viyola öğretmenlerinin yardımcı kaynaklara kolay ulaşmalarının, kaynaklarda Türk müziği eğitimine yönelik teorik bilgilerin yeterli hale getirilmesinin, yardımcı kaynaklardaki etüt ve eserlerin işlevselliğinin yeterli hale getirilmesinin, yardımcı kaynakların viyolanın çalgısal yapısına uygun hale getirilmesinin, pozisyon ve aktarım sorunları yaşamamasının sağlanması,
- 9. sınıfta viyola eğitimi alan öğrencilerin, müzik alan derslerinde edindikleri bilgileri transfer edebilmelerine yönelik olarak iyileştirme ve geliştirme çalışmalarının yapılması. Bu kapsamda müzik alan derslerinde edindikleri bilgileri transfer edebilmelerine yönelik, öğrencilerin tampere ses sistemine yönelik hazır bulunuşluk düzeylerinin yeterli hale getirilmesinin, öğrencilerin eğitim gördükleri makama ait teorik bilgilerinin yeterli hale getirilmesinin,

öğrencilerin usul bilgileri ve nüans tekniklerini uygulama becerilerine yönelik hazır bulunuşluk düzeylerinin yeterli hale getirilmesinin, öğrencilerin Türk müziği konularından hareketle ezber yapmalarını sağlayacak etkinlik örneklerinin arttırılmasının ve Türk müziği eğitimi konularıyla edinilen viyola dağarcıklarının yeterli hale getirilmesinin sağlanması, önerilmektedir.

BÖLÜM VI

6. KAYNAKÇA

AKKAŞ, S. (1999). Lise 2 Müzik Ders Kitabı. Ankara. Ocak Yayınları.

AKPINAR, M. (2001). Türkiye’deki Üniversitelerin Eğitim Fakülteleri Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümleri Müzik Öğretmenliği Ana Bilim Dallarındaki Keman Eğitiminde Makamsal Ezgilerin Kullanılma Durumları. Doktora Tezi. G.Ü. Fen Bilimleri Enstitüsü.

ALBUZ, A. (2001). Viyola Öğretiminde Geleneksel Türk Müziği Ses Sistemine İlişkin Dizilerin Kullanımı ve Bu Sistem Kaynaklı Çokseslilik Yaklaşımları. Doktora Tezi. G.Ü. Fen Bilimleri Enstitüsü.

BULUT, F. (2008). Piyano Eğitiminde Geleneksel Türk Halk Müziği Kaynaklı Eserlerin Seslendirilmesine Yönelik Oluşturulan Bir “Çoklu Analiz Modeli” Ve Bu Modelin Öğrenci Başarısı Üzerine Etkileri. Doktora Tezi. G. Ü. Eğitim Bilimleri Enstitüsü.

CANGAL, N. (2002). Armoni. Ankara. Arkadaş Yayınevi.

DERİCAN, B. (2008). Viyola Öğretiminde Kullanılan Türk Müziği Dizilerine Dayalı Etütlerin, İçerik – Yöntem Bakımından İncelenmesi ve Değerlendirilmesi. Yüksek Lisans Tezi. G. Ü. Eğitim Bilimleri Enstitüsü.

DERİN, U.Y. (2007). Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi Müzik Bölümü Öğrencilerinin Çalgı Seçim Yöntemi, Karşılaşılan Sorunlar ve Çözüm Önerileri. Yüksek Lisans Tezi. M.Ü. Fen Bil. Enstitüsü.

ECE, A. S. (2002). Çağdaş Türk Bestecilerinin Viyola Eserleri ve Bu Eserlerin Mesleki Müzik Eğitimi Veren Kurumlardaki Viyola Eğitimcileri Tarafından Tanınma, Eğitim Amaçlı Kullanılma ve Kullanılmama Durumları. G. Ü. Eğitim Fakültesi Dergisi.

EMNALAR, A. (1998). Türk Halk Müziği ve Nazariyatı. İzmir: Ege Üniversitesi Basımevi.

GENÇAY, Y. (1993). Viyolanın Gelişimi ve Edebiyatı. Yüksek Lisans Tezi. A. Ü. Fen Bilimleri Enstitüsü.

- GÖRGÜLÜ, Ö. (2006). 20. Yüzyıl Çağdaş Türk Müziği'nde Viyola Repertuarı. Yüksek Lisans Tezi. D. E. Ü. Güzel Sanatlar Enstitüsü.
- İLDAN, H. (2002). Temel Müzik Teorisi Nota Okuma ve Öğrenme Metodu. İstanbul. Tempo Yayınları
- KAYA, E. E. & ÇILDEN, Ş. (2010). Türkiye'deki Üniversitelerin Müzik Öğretmeni Yetiştiren Anabilim Dallarındaki Viyolonsel Eğitiminde Türk Müziği Ürünlerinin Kullanım Durumlarının İncelenmesi. S. Ü. Eğitim Fakültesi Dergisi.
- KAZANCI, O. (1989). Eğitim Psikolojisi. Kuram ve İlkelerden Uygulamaya. Kazancı Hukuk Yayınları.
- KEKEÇ, D. (2006). Müzik Öğretmenliği Ana Bilim Dallarında Uygulanan Bireysel Şan Eğitimi Derslerinde Türk Müziğine Dayalı Ezgilerin Kullanımına İlişkin Bir Araştırma. Yüksek Lisans Tezi. G.Ü. Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- KINIK, M. (2011). Türk Halk Müziği Kültüründe Birleştirici Unsur Olarak Hüseyini Dizisi Ve Hüseyini Türküler Makale. M.K.Ü.Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi.
- LEVENT, N. (1997). Çalgı ve Orkestralama Bilgisi. İzmir: Piyasa Matbaası.
- MEB. (2012). Batı Müziği Tarihi. Devlet Kitapları.
- NACAĞCI, Z. (2002). Türk Halk Müziği Eserlerinin Viyola Eğitiminde Kullanılabilirliği. Yüksek Lisans Tezi. Y. Y. Ü. Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- OKAY, H.H. (2005). Anadolu Güzel Sanatlar Liselerinde Uygulanmakta Olan Viyola Eğitiminin Değerlendirilmesi. Yüksek Lisans Tezi. U. Ü. Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- OLGUN, S. (1994). Çağdaş Keman Eğitiminde Türk Motiflerinden Yararlanma. I. Ulusal Müzik Eğitimi Sempozyumu. K.T.Ü. Fatih Eğitim Fakültesi Müzik Eğitimi Bölümü.
- ÖZDEMİR, G. (2007). Anadolu Güzel Sanatlar Liseleri Müzik Bölümlerinde Uygulanan Viyola Öğretim Programına Dayalı Üçüncü Sınıf Düzeyinde Devinissel Hedeflere Ulasma Durumları. Yüksek Lisans Tezi. G. Ü. Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- ÖZEN, N. (1996). Okul Müzik Eğitiminde Çalgı Eğitiminin Önemi. Anahtar Dergisi.
- ÖZTÜRK, B. (2007). Carl Czerny'nin Opus 299/19 Numaralı Etüdünün Piyano Eğitimine Yönelik Analizi Makale. GÜ, Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi.

- SAĞER, T. (2002). Müzik Eğitiminde Toplam Kalite Uygulamaları. G.Ü. Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi.
- ŞEKERKARAN, K. (1997). Viola. Filarmoni Sanat. Set Ofset Matbaacılık.
- TEZCAN, M. (1988). Eğitim Sosyolojisi. Olgaç Mat.
- TUFAN, E. (2004). Geleneksel Makamlar Kullanılarak Yazılan Etütlerin Piyano Eğitimi Açısından Önemi. G. Ü. Eğitim Fakültesi Dergisi.
- UÇAN, Ali, (1997). Müzik Eğitimi Temel Kavramlar – Yaklaşımlar – İlkeler. Ankara. Müzik Ansiklopedisi Yayınları.
- UÇAN, A. GÜNAY, E. (1980). Çevreden Evrene Keman Eğitimi. Ankara. Dağarcık Yayınları.
- YOKUŞ, H. (2005). Ülkemizde Türk Halk Müziği Kaynaklı Piyano Eserlerinin Piyano Eğitiminde Uygulanabilirliğinin Değerlendirilmesi. Yüksek Lisans Tezi. U. Ü. Sosyal Bilimleri Enstitüsü.
- YELKEN, K. (2005). Farklı Müzik Türlerinde Eğitim Gören Öğrencilerin Seslerinin Akustik Analiz İle Karşılaştırılması. Uzmanlık Tezi. T.C.Sağlık Bakanlığı.
- YILDIRIM, A. & ŞİMŞEK, H. (2006) Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri, Altıncı Baskı, Ankara. Seçkin Yayınları.
- <http://www.ankara-agsl.k12.tr>. 03.01.2013.
- <http://www.meb.gov.tr/mevzuat/>. 02.11.2012
- <http://ogm.meb.gov.tr/>. 21.12.2012
- <http://www.melodik.net/calgi/index.asp?id=51&calgi=Viyola>. 18.04.2013
- <http://oaadonline.oxfordlearnersdictionaries.com/dictionary/viola>. 18.04.2013

EKLER

**Ek 1. GÖRÜŞME SORULARINA İLİŞKİN
UZMAN DEĞERLENDİRME FORMU**

**GSSL 9. SINIF VİYOLA EĞİTİMİNDE
TÜRK MÜZİĞİ ÖĞRETİMİNE YÖNELİK
ÖĞRETMEN GÖRÜŞLERİ GÖRÜŞME FORMUNUN
KAPSAM GEÇERLİĞİ UZMAN DEĞERLENDİRME FORMU**

Sayın Konu Alanı Uzmanı,

GSSL 9. Sınıfta yürütülmekte olan viyola derslerinde Türk müziği öğretimine yönelik öğretmen görüşlerinin tespit edilmesini, konuya yönelik karşılaşılan sorunların belirlenmesini ve bu konuda öneriler sunmayı amaçlayan yüksek lisans çalışması kapsamında bir araştırma yapmaktayım.

Araştırma kapsamında gereksinim duyulan verileri toplamak amacıyla hazırlanacak öğretmen görüşme formunda yer alması düşünülen maddeler uzman değerlendirmesi için ilişikte sunulmuştur.

Türk müziği öğretimine yönelik öğretmen görüşlerinin tespit edilmesini sağlayacak öğretmen görüşme formu, sizlerin eleştirileri doğrultusunda gerekli düzeltmeleri yapılarak uygulamaya hazır hale getirilecektir.

Sizden, görüşme formunda yer alan Türk müziği öğretimine yönelik durumun tespit edilmesini sağlayacak görüşme sorularının, uygun olup olmadıklarına ilişkin değerlendirme yapmanız beklenmektedir.

Araştırmanın amacına uygun bulmadığınız veya dil açısından eksik ve/ya hatalı olduğunu düşündüğünüz maddelerde, üzerinde düzeltme yapılarak, öğretmen görüşme formuna dahil edilebilir bulduklarınız için önerilerinizi, ifade üzerinde veya açıklama bölümünde lütfen belirtiniz.

Maddelere ilişkin değerlendirmenizi her bir maddenin altında bulunan “Uygun” veya “Uygun Değil” seçeneklerinden birine “X” işaretini kullanarak belirtmeniz beklenmektedir. Konuya ilişkin yeni madde önerilerinizi ve sorular ile cevap seçeneklerinin sıralanışını bölüm sonunda ayrılmış yere (“nerileriniz”) belirtebilirsiniz.

Formun ilk bölümünde genel açıklamalara, ikinci bölümünde ise kişisel bilgilere yer verilmiştir. Bu ifadelerin geliştirilmesine yönelik önerileriniz varsa, bunları da üçüncü bölümün sonunda ayrılmış yere (“nerileriniz”) lütfen belirtiniz.

Göstermiş olduğunuz ilgi ve değerli katkılarınızdan dolayı çok teşekkür eder, saygılarımı sunarım.

Rüstem KILINÇ
Niğde Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü
Müzik Eğitimi Bilim Dalı
Yüksek Lisans ğrencisi

1. BÖLÜM

GENEL AÇIKLAMA

“GSSL 9. Sınıf Viyola Eğitiminde Türk Müziği Öğretimine Yönelik Öğretmen Görüşleri” başlıklı yüksek lisans tezi kapsamında, GSSL’nde görev yapan viyola öğretmenleri ile görüşmeler yapıyorum. Yaptığım tüm görüşmelerde verilen bilgiler, sadece bu araştırmada kullanılacak ve kişisel bilgiler kesinlikle gizli tutulacaktır. Görüşmenin yaklaşık bir saat süreceğini tahmin ediyorum. İzin verirsiniz görüşmeyi kaydetmek istiyorum. Bu şekilde hem zamanı hem de sorulara vereceğiniz yanıtların kaydını daha ayrıntılı tutma fırsatı elde edebilirim. Bu araştırmaya katılmayı kabul ettiğiniz için şimdiden teşekkür ederim. Eğer sizin bana görüşmeye başlamadan sormak istediğiniz bir soru varsa, önce bunu yanıtlamak istiyorum.

2. BÖLÜM

KİŞİSEL BİLGİLER

MEZUN OLDUĞUNUZ ÜNİVERSİTE:

MEZUN OLDUĞUNUZ FAKÜLTE:

ÖĞRENİM DURUMUNUZ: Lisans () Yüksek Lisans ()
Doktora ()

MESLEKİ KIDEMİNİZ:

0-5 yıl() 6-10 yıl() 11-15 yıl() 16-20 yıl() 21 yıl ve üzeri()

CİNSİYETİNİZ: Bay () Bayan ()

GÖREV YAPTIĞINIZ GÜZEL SANATLAR VE SPOR LİSESİ:

GSSL’DE GÖREV TÜRÜNÜZ: KADROLU () GÖREVLENDİRME ()

LİSANS ÖĞRENİMİNDE EĞİTİMİNİ GÖRDÜĞÜNÜZ ANA/ALAN ÇALGINIZ:

- 1.
- 2.

3. BÖLÜM

GÖRÜŞME SORULARI

1. Lisans eğitimi süresince almış olduğunuz Türk Müziğine ilişkin derslerin içeriği; GSSL viyola dersine ne ölçüde kaynaklık etmektedir?

- a. Eğitimi görülen makamlar açısından,
- b. Eğitim amaçlı yazılmış etüt ve eserler açısından,
- c. Kullanılan anahtarlar açısından,
- d. Kullanılan metotlar açısından değerlendiriniz.

Uygun ()

Uygun Değil ()

Açıklama ()

2. GSSL 9. sınıf viyola öğretim programında yer alan Türk Müziği konularının içeriğini ve viyola öğretimine katkılarını öğrencilerin istenilen kazanımlara ulaşabilmelerine yönelik olarak değerlendiriniz.

- a. Programda kullanılan ifade ve başlıklar açısından,
- b. Türk müziği yedirimli ses dizgisine yönelik yaklaşım açısından,
- c. Programda yer verilen makamların niteliği açısından,
- d. Programda yer verilen makam sayısı açısından,
- e. Makamsal konuların işleniş sırası açısından değerlendiriniz.
- f. Etkinlik örneklerinin işlevselliği açısından,
- g. Kazanımlara öğrencilerinizin ulaşma durumunun yeterliliği açısından değerlendiriniz.

Uygun ()

Uygun Değil ()

Açıklama ()

3. GSSL 9. sınıf viyola ders kitabını yer alan etüt ve eserlerin nicel ve nitel yeterliklerini öğrencilerin istenilen kazanımlara ulaşabilmelerine yönelik olarak değerlendiriniz.

- a. Konunun açıklanmasında yer verilen bilgilerin yeterliliği açısından,
- b. Ders kitabında yer verilen makamsal etüt ve eserlerin işlevselliği açısından,
- c. Ölçme değerlendirme çalışmalarının yeterliliği açısından,
- d. Ders kitabında yer verilen makamların seyir özellikleri açısından,
- e. Ders kitabında yer verilen makamların öğretiminde geleneksel yaklaşımlar açısından,
- f. Ders kitabında yer alan makamsal etütlerin sayısal yeterliliği açısından,
- g. Ders kitabında yer alan makamsal etütlerin işlevselliği açısından,
- h. Ders kitabında yer alan makamsal eserlerin sayısal yeterliliği açısından,
- i. Ders kitabında yer alan makamsal eserlerin işlevselliği açısından değerlendirir misiniz?

Uygun ()

Uygun Değil ()

Açıklama ()

4. GSSL 9. sınıf viyola eğitiminde kullanabildiğiniz ders kitabı dışındaki yardımcı kaynaklarda bulunan etüt ve eserlerin nicel nitel yeterliklerini öğrencilerin istenilen kazanımlara ulaşabilmelerine yönelik olarak değerlendiriniz.

- a. Kullanılan kaynaklardaki etüt eserlerin işlevselliği açısından,
- b. Kullanılan kaynaklara ulaşım açısından,
- c. Kaynakların teori bilgileri içermesi açısından,
- d. Pozisyon ve aktarım sorunu yaşama durumu açısından değerlendirir misiniz?

Uygun ()

Uygun Değil ()

Açıklama ()

5. GSSL 9. sınıfta viyola eğitimi verdiğiniz öğrencilerin, Türk müziği konularına yönelik hazır bulunuşluk düzeylerini, aynı sınıfta yürütülen diğer teorik/uygulamalı müzik alan derslerinde edindikleri bilgileri transfer edebilme durumları bakımından değerlendiriniz.

- a. Tampere sistemi hakkındaki bilgileri açısından,
- b. Makam bilgileri açısından,
- c. Usul bilgileri açısından,
- d. Nüans tekniklerini uygulama açısından,
- e. Etüt ve eserleri ezberleme durumu açısından,
- f. Türk Müziği etüt eser dağarcık durumu açısından değerlendirir misiniz?

Uygun ()

Uygun Değil ()

Açıklama ()

6. GSSL 9. sınıf viyola eğitiminde Türk Müziği uygulamalarına yönelik önerileriniz varsa lütfen belirtiniz.

Uygun ()

Uygun Değil ()

Açıklama ()

Sayın Konu Alanı Uzmanı, görüşme sorularına yönelik görüşlerinizi ve varsa önerilerinizi lütfen aşağıda belirtiniz.

**EK 2. GSSL 9. SINIF VİYOLA EĞİTİMİNDE TÜRK MÜZİĞİ
ÖĞRETİMİNE YÖNELİK ÖĞRETMEN GÖRÜŞME FORMU**

GSSL 9. SINIF VİYOLA EĞİTİMİNDE TÜRK MÜZİĞİ ÖĞRETİMİNE YÖNELİK ÖĞRETMEN GÖRÜŞME FORMU

YÖNERGE

Bu araştırma; Niğde Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Müzik Eğitimi Anabilim Dalı Yüksek Lisans Program'ında yapılmakta olan “Güzel Sanatlar ve Spor Liseleri 9. Sınıf Viyola Eğitiminde Türk Müziği Öğretimine Yönelik Öğretmen Görüşleri” isimli yüksek lisans tez çalışmasında kullanılmak üzere yapılmaktadır.

Araştırmada, ülkemizdeki Güzel Sanatlar ve Spor Liseleri Müzik Bölümü Türk ve Batı Müziği Çalgıları Dersi Viyola Eğitiminde Türk Müziği Öğretimine yönelik mevcut durumun tespit edilmesi, söz konusu öğretim esnasında karşılaşılan sorunların belirlenmesi ve bu sorunların giderilmesine yönelik öneriler geliştirilmesi amaçlanmaktadır.

Araştırma sonucunda elde edilecek bilgiler, yalnızca bu araştırma için kullanılacak, kişilere ve kurumlara ait bilgiler gizli tutulacaktır. Araştırmanın amacına ulaşabilmesi için, sorulara tam ve gerçek durumu yansıtacak cevaplar verileceğine inanılmaktadır.

İzin verirseniz görüşmeyi kaydetmek istiyorum. Bu şekilde hem zamanı hem de sorulara vereceğiniz yanıtların kaydını daha ayrıntılı tutma fırsatı elde edebilirim.

Araştırmaya katılmayı kabul ettiğiniz için şimdiden teşekkür ederim. Eğer sizin bana görüşmeye başlamadan sormak istediğiniz bir soru varsa, önce bunu yanıtlamak istiyorum.

Araştırmaya vereceğiniz destek ve katkılar için teşekkür eder, saygılarımı sunarım.

Rüstem KILINÇ

1. BÖLÜM

KİŞİSEL BİLGİLER

MEZUN OLDUĞUNUZ ÜNİVERSİTE:

MEZUN OLDUĞUNUZ FAKÜLTE:

ÖĞRENİM DURUMUNUZ: Lisans () Yüksek Lisans ()
Doktora ()

MESLEKİ KIDEMİNİZ:

0-5 yıl() 6-10 yıl() 11-15 yıl() 16-20 yıl() 21 yıl ve üzeri()

CİNSİYETİNİZ: Bay () Bayan ()

GÖREV YAPTIĞINIZ GÜZEL SANATLAR VE SPOR LİSESİ:

GSSL'DE GÖREV TÜRÜNÜZ: KADROLU () GÖREVLENDİRME ()

LİSANS ÖĞRENİMİNDE EĞİTİMİNİ GÖRDÜĞÜNÜZ ANA/ALAN ÇALGINIZ:

- 1.
- 2.

2. BÖLÜM

GÖRÜŞME SORULARI

1. Lisans eğitimi süresince almış olduğunuz Türk Müziğine ilişkin derslerin içeriği; GSSL viyola dersine ne ölçüde kaynaklık etmektedir?
 - e. Eğitimi görülen makamlar açısından,
 - f. Eğitim amaçlı yazılmış etüt ve eserler açısından,
 - g. Kullanılan anahtarlar açısından,
 - h. Kullanılan metotlar açısından değerlendirir misiniz?
2. GSSL 9. sınıf viyola öğretim programında yer alan Türk Müziği konularının içeriğini ve viyola öğretimine katkılarını öğrencilerin istenilen kazanımlara ulaşabilmelerine yönelik olarak değerlendiriniz.
 - h. Programda kullanılan ifade ve başlıklar açısından,
 - i. Türk müziği yedirimli ses dizgisine yönelik yaklaşım açısından,
 - j. Programda yer verilen makamların niteliği açısından,
 - k. Programda yer verilen makam sayısı açısından,
 - l. Makamsal konuların işleniş sırası açısından değerlendiriniz.
 - m. Etkinlik örneklerinin işlevselliği açısından,
 - n. Kazanımlara öğrencilerinizin ulaşma durumunun yeterliliği açısından değerlendirir misiniz?
3. GSSL 9. sınıf viyola ders kitabını yer alan etüt ve eserlerin nicel ve nitel yeterliklerini öğrencilerin istenilen kazanımlara ulaşabilmelerine yönelik olarak değerlendiriniz.
 - j. Konunun açıklanmasında yer verilen bilgilerin yeterliliği açısından,

- k. Ders kitabında yer verilen makamsal etüt ve eserlerin işlevselliği açısından,
 - l. Ölçme değerlendirme çalışmalarının yeterliliği açısından,
 - m. Ders kitabında yer verilen makamların seyir özellikleri açısından,
 - n. Ders kitabında yer verilen makamların öğretiminde geleneksel yaklaşımlar açısından,
 - o. Ders kitabında yer alan makamsal etütlerin sayısal yeterliliği açısından,
 - p. Ders kitabında yer alan makamsal etütlerin işlevselliği açısından,
 - q. Ders kitabında yer alan makamsal eserlerin sayısal yeterliliği açısından,
 - r. Ders kitabında yer alan makamsal eserlerin işlevselliği açısından değerlendirir misiniz?
4. GSSL 9. sınıf viyola eğitiminde kullanabildiğiniz ders kitabı dışındaki yardımcı kaynaklarda bulunan etüt ve eserlerin nicel nitel yeterliklerini öğrencilerin istenilen kazanımlara ulaşabilmelerine yönelik olarak değerlendiriniz.
- e. Kullanılan kaynaklardaki etüt eserlerin işlevselliği açısından,
 - f. Kullanılan kaynaklara ulaşım açısından,
 - g. Kaynakların teori bilgileri içermesi durumu açısından,
 - h. Pozisyon ve aktarım sorunu yaşama durumu açısından değerlendirir misiniz?
5. GSSL 9. sınıfta viyola eğitimi verdiğiniz öğrencilerin, Türk müziği konularına yönelik hazır bulunuşluk düzeylerini, aynı sınıfta yürütülen diğer teorik/uygulamalı müzik alan derslerinde edindikleri bilgileri transfer edebilme durumları bakımından değerlendiriniz.
- g. Tampere sistemi hakkındaki bilgileri açısından,
 - h. Makam bilgileri açısından,

- i. Usul bilgileri açısından,
- j. Nüans tekniklerini uygulama açısından,
- k. Etüt ve eserleri ezberleme durumu açısından,
- l. Türk Müziği etüt eser dağarcık durumu açısından değerlendirir misiniz?

3. BÖLÜM

ÖNERİLER

GSSL 9. sınıf viyola eğitiminde Türk Müziği uygulamalarına yönelik önerileriniz varsa lütfen belirtiniz.

**EK 3. ÖĞRETMEN GÖRÜŞME FORMUNUN MEB YENİLİK VE
EĞİTİM TEKNOLOJİLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ ARAŞTIRMA
İZİN BELGESİ**

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Yenilik ve Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü

Sayı : B.08.0.YET.0.00.00.00.605.99-
Konu : Araştırma İzni

1667

12/01/2012

NİĞDE ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜNE
(Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı)

İlgi : a) 09.12.2011 tarih ve B.30.2.FIR.0.70.00-199.2-1290 sayılı yazı,
b) 28.02.2007 tarih ve B.08.0.EGD.0.33.05.311-311/1084 sayılı Makam Onayı ile Uygulamaya Konulan "Millî Eğitim Bakanlığına Bağlı Okul ve Kurumlarda Yapılacak Araştırma ve Araştırma Desteğine Yönelik İzin ve Uygulama Yönergesi.

Üniversiteniz Sosyal Bilimler Enstitüsü, Güzel Sanatlar Anabilim Dalı, Müzik Eğitimi Bilim Dalı Yüksek Lisans öğrencisi Rüstem KILINÇ'ın "Güzel Sanatlar ve Spor Liseleri 9.Sınıf Viyola Eğitiminde Türk Müziği Öğretimine Yönelik Öğretmen Görüşleri" isimli tezinde kullanılacak veri toplama araçlarını Türkiye genelindeki Güzel sanatlar ve Spor Liselerinde uygulama izin talebi incelenmiştir.

Üniversiteniz tarafından kabul edilerek onaylı bir örneği Bakanlığımızda muhafaza edilen 1 sayfa 15 sorudan oluşan veri toplama araçlarının, gönüllülük esas olmak kaydıyla, uygulanmasında bir sakınca görülmemektedir.

İlgi (c) Yönergenin 5. Maddesinin (o) bendi uyarınca teslim tutanağının imzalanarak araştırmanın bitiminde sonuç raporunun iki örneğinin Bakanlığımıza gönderilmesi gerekmektedir.

Bilgilerinizi ve gereğini rica ederim.

Doç. Dr. Mehmet VARANK
Bakan a.
Grup Başkanı

EK :
Veri Toplama Aracı (1 Adet - 1 Sayfa)

Tel : (0 312) 296 96 95
Faks : (0 312) 213 67 18
İnt. adresi : <http://egitim.meb.gov.tr>
Eğitim Portalı : <http://www.egitim.gov.tr>

e-Okul

444 83 83

